

TÜRKİYE ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜ

Üç Aylık Pazar Verileri Raporu

2015 Yılı 4. Çeyrek

Ekim – Kasım – Aralık

Sektörel Araştırma ve Strateji Geliştirme
Dairesi Başkanlığı

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

Mart 2016, Ankara

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	v
YÖNETİCİ ÖZETİ	vii
2014-2015 ÖZET BİLGİLERİ	vii
2015-4. ÇEYREK ÖZET BİLGİLERİ	ix
KISALTMALAR	xvii
1 GENEL PAZAR VERİLERİ	1
1.1 YETKİLENDİRME VE HİZMET TÜRLERİNE GÖRE İŞLETMECİ SAYILARI	1
1.2 İŞLETMECİLERİN GELİR VE KÂRLARI	2
1.3 İŞLETMECİ YATIRIMLARI	5
1.4 TOPLAM TRAFİK	6
1.5 TÜKETİCİ ŞİKÂyetLERİ	9
2 SABİT PAZAR VERİLERİ	13
2.1 SABİT PAZARDA GELİRLER	15
2.2 SABİTTEN ARAMA GELİRLERİ	17
2.3 SABİT PAZARDA TRAFİK HACMİ	19
2.4 KISA NUMARALAR	25
2.5 EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER	25
2.6 AYLIK KULLANIM MİKTARI (MOU)	26
2.7 ABONE BAŞINA ORTALAMA ÇAĞRI BAŞLATMA	26
2.8 ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)	27
2.9 SABİT NUMARA TAŞINABİLİRLİĞİ	27
2.10 SABİT PAZARDA YATIRIM	27
3 İNTERNET VE GENİŞBANT VERİLERİ	29
4 MOBİL PAZAR VERİLERİ	39
4.1 ABONE SAYISI VE PENETRASYON	39
4.2 MOBİL ABONE PROFİLİ	42
4.3 MOBİL TRAFİK HACMİ	48
4.4 EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER	51
4.5 KISA NUMARALAR	51
4.6 SMS VE MMS	53
4.7 MOBİL GELİR	54
4.8 ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)	57
4.9 AYLIK KULLANIM MİKTARI (MOU)	60
4.10 MOBİL YATIRIM	61
5 DİĞER HİZMETLER	63
5.1 ALTYAPI İŞLETMECİLİĞİ HİZMETLERİ	63
5.2 KABLOLU YAYIN HİZMETLERİ	64
5.3 UYDU HABERLEŞME HİZMETLERİ	65
5.4 UYDU PLATFORM HİZMETLERİ	66
5.5 GMPCS HİZMETLERİ	68
5.6 REHBERLİK HİZMETLERİ	68
5.7 ORTAK KULLANIMLI TELSİZ HİZMETLERİ (OKTH)	70

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

ŞEKİL 1-1 TOPLAM GELİRİN İŞLETMELER ARASINDA DAĞILIMI, 2015, MİLYAR ₺*	2
ŞEKİL 1-2 İŞLETMELERİN TOPLAM GELİRDEN ALDIĞI PAY, 2015, %	3
ŞEKİL 1-3 TOPLAM YILLIK ARAMA TRAFİK MİKTARLARI, MİLYAR DAKİKA	7
ŞEKİL 1-4 TOPLAM ÜÇ AYLIK ARAMA TRAFİK MİKTARLARI, MİLYAR DAKİKA	7
ŞEKİL 1-5 TRAFİK DAĞILIMI, MİLYON DAKİKA	8
ŞEKİL 1-6 TRAFİK DAĞILIMI, %	8
ŞEKİL 1-7 SEKTÖR BAZINDA ÜÇ AYLIK TÜKETİCİ ŞİKÂYETİ SAYILARI	9
ŞEKİL 1-8 MİLYON ABONE BAŞINA TÜKETİCİ ŞİKÂYETİ SAYISI (ADET)	10
ŞEKİL 1-9 MOBİL SEKTÖRDE TÜKETİCİ ŞİKÂYETLERİNİN KONULARINA GÖRE DAĞILIMI	11
ŞEKİL 1-10 ISS SEKTÖRÜNDE TÜKETİCİ ŞİKÂYETLERİNİN KONULARINA GÖRE DAĞILIMI	11
ŞEKİL 1-11 UYDU PLATFORM HİZMETİNDE TÜKETİCİ ŞİKÂYETLERİNİN KONULARINA GÖRE DAĞILIMI	12
ŞEKİL 1-12 SABİT TELEFON HİZMETİNDE TÜKETİCİ ŞİKÂYETLERİNİN KONULARINA GÖRE DAĞILIMI	12
ŞEKİL 2-1 SABİT ABONE SAYISI VE PENETRASYON	13
ŞEKİL 2-2 TÜRK TELEKOM'UN YILLIK SABİT GELİRİNİN DAĞILIMI, %	16
ŞEKİL 2-3 TÜRK TELEKOM'UN ÜÇ AYLIK GELİRİNİN DAĞILIMI, %*	17
ŞEKİL 2-4 TÜRK TELEKOM ARAMA GELİRLERİ, MİLYON ₺*	17
ŞEKİL 2-5 STH-TT ARAMA HİZMET GELİRLERİNE GÖRE PAZAR PAYLARI, %*	18
ŞEKİL 2-6 STH-TT TELEFON HİZMETLERİ GELİRLERİNE GÖRE PAZAR PAYLARI, %*	19
ŞEKİL 2-7 TÜRK TELEKOM TRAFİK DAĞILIMI, %	20
ŞEKİL 2-8 STH-TT ÇAĞRI BAŞLATMA (ŞEHİRİÇİ) TRAFİĞİ KİYASLAMASI, %	21
ŞEKİL 2-9 STH-TT ÇAĞRI BAŞLATMA (ŞEHİRLERARASI) TRAFİĞİ KİYASLAMASI, %	21
ŞEKİL 2-10 STH-TT ÇAĞRI BAŞLATMA (MOBİLE DOĞRU) TRAFİĞİ KİYASLAMASI, %	22
ŞEKİL 2-11 STH-TT ÇAĞRI BAŞLATMA (YURTDIŞINA DOĞRU) TRAFİĞİ KİYASLAMASI, %	22
ŞEKİL 2-12 STH-TT SABİTTE SONLANDIRILAN ULUSLARARASI ÇAĞRI TRAFİĞİ KİYASLAMASI, %*	23
ŞEKİL 2-13 STH-TT MOBİLDE SONLANDIRILAN ULUSLARARASI ÇAĞRI TRAFİĞİ KİYASLAMASI, %	24
ŞEKİL 2-14 STH-TT SABİTTEN BAŞLATILAN TOPLAM TRAFİKTEKİ PAYLARI, %	24
ŞEKİL 2-15 SABİT MOU, DAKİKA	26
ŞEKİL 2-16 ÇAĞRI BAŞLATAN ABONELERİN ORTALAMA ARAMA SÜRESİ, DAKİKA	26
ŞEKİL 2-17 SABİT ARPU ₺	27
ŞEKİL 2-18 TÜRK TELEKOM'UN YILLIK YATIRIM MİKTARI, MİLYON ₺	28
ŞEKİL 2-19 TÜRK TELEKOM'UN ÜÇ AYLIK YATIRIM MİKTARI, MİLYON ₺	28
ŞEKİL 3-1 GENİŞBANT İNTERNET ABONE SAYISI	29
ŞEKİL 3-2 OECD ÜLKELERİNDE SABİT GENİŞBANT İNTERNET PENETRASYON ORANLARI, %	32
ŞEKİL 3-3 ABONE BAŞI AYLIK ORTALAMA KULLANIM MİKTARI, GBYTE	33
ŞEKİL 3-4 HIZLARA GÖRE SABİT GENİŞBANT İNTERNET ABONELERİNİN DAĞILIMI, 2015-4	33
ŞEKİL 3-5 MOBİL BİLGİSAYARDAN İNTERNET ABONELERİNİN KULLANIMA GÖRE DAĞILIMI, %	34
ŞEKİL 3-6 MOBİL CEPTEN İNTERNET ABONELERİNİN KULLANIMA GÖRE DAĞILIMI, %	34
ŞEKİL 3-7 MOBİL VERİ İNDİRME VE GÖNDERME HIZLARI (MBPS)	35
ŞEKİL 3-8 SABİT GENİŞBANT ABONELERİNİN TEKNOLOJİ VE İŞLETMELER BAZINDA DAĞILIMI, %	36
ŞEKİL 3-9 OECD ÜLKELERİNDE SABİT-MOBİL GENİŞBANT İNTERNET YAYGINLIĞI, %	37
ŞEKİL 3-10 ".tr" UZANTILI ALAN ADLARININ DAĞILIMI (ADET)	37
ŞEKİL 3-11 IP ADRESİ ÜLKE BİLGİSİ	38
ŞEKİL 4-1 TOPLAM MOBİL ABONE SAYISI VE NÜFUSA GÖRE PENETRASYON	39
ŞEKİL 4-2 M2M ABONE SAYISI, MİLYON	40
ŞEKİL 4-3 MOBİL ABONE SAYISI VE 0-9 YAŞ HARIÇ NÜFUSA GÖRE PENETRASYON	40
ŞEKİL 4-4 ÖN ÖDEMELİ VE FATURALI MOBİL GENİŞBANT ABONE SAYILARI, BİN	41
ŞEKİL 4-5 TÜRKİYE VE BAZI AVRUPA ÜLKELERİNİN MOBİL PENETRASYON ORANLARI, %	42
ŞEKİL 4-6 ÖN ÖDEMELİ VE FATURALI MOBİL ABONE ORANLARI, %	42
ŞEKİL 4-7 BAZI AVRUPA ÜLKELERİ VE TÜRKİYE'DE ÖN ÖDEMELİ/FATURALI ABONE ORANLARI, %	43
ŞEKİL 4-8 3G ÖN ÖDEMELİ VE FATURALI MOBİL ABONE ORANLARI, %	43
ŞEKİL 4-9 MOBİL İŞLETMELER BAZINDA TOPLAM ABONE SAYILARI, MİLYON	44
ŞEKİL 4-10 TOPLAM MOBİL NUMARA TAŞIMA SAYILARI	44
ŞEKİL 4-11 MNT KAPSAMINDA MOBİL İŞLETMELERİN NET GELEN ABONE SAYILARI, BİN	45
ŞEKİL 4-12 MOBİL İŞLETMELERİN ABONE SAYISINA GÖRE PAZAR PAYLARI, %	45
ŞEKİL 4-13 MOBİL İŞLETMELERİN ABONE KAYIP ORANLARI (CHURN RATE), %	46
ŞEKİL 4-14 MOBİL İŞLETMELER BAZINDA ÖN ÖDEMELİ / FATURALI ABONELERİN DAĞILIMI, %	47
ŞEKİL 4-15 ÖN ÖDEMELİ ABONELERİN DAĞILIMI, %	47

ŞEKİL 4-16 FATURALI ABONELERİN DAĞILIMI, %.....	48
ŞEKİL 4-17 MOBİL ABONELERİN BİREYSEL-KURUMSAL BAZDA AYRIMI, %	48
ŞEKİL 4-18 MOBİL İŞLETMELERİN DÖNEMLERE GÖRE TOPLAM TRAFİKLERİ, MİLYAR DAKİKA	49
ŞEKİL 4-19 MOBİL İŞLETMELERİN TRAFİĞE GÖRE PAZAR PAYLARI, %.....	50
ŞEKİL 4-20 MOBİL TRAFİK DAĞILIMI, %	50
ŞEKİL 4-21 MOBİL TRAFİK DAĞILIMI, MİLYON DAKİKA.....	51
ŞEKİL 4-22 DÖNEMLERE GÖRE SMS VE MMS MİKTARI, MİLYON ADET*	53
ŞEKİL 4-23 YILLAR İTİBARIYLA MOBİL HİZMETLERDEN ELDE EDİLEN GELİR, MİLYAR ₺*	54
ŞEKİL 4-24 MOBİL HİZMETLERDEN ELDE EDİLEN ÜÇ AYLIK GELİRLER, MİLYAR ₺*	55
ŞEKİL 4-25 MOBİL İŞLETMELERİN TOPLAM GELİRE GÖRE PAZAR PAYLARI, %	55
ŞEKİL 4-26 MOBİL İŞLETMELERİN ABONELERDEN ELDE ETTİKLERİ GELİRE GÖRE PAZAR PAYLARI, %*	56
ŞEKİL 4-27 MOBİL İŞLETMELERİN GELİR DAĞILIMI, %.....	56
ŞEKİL 4-28 MOBİL İŞLETMELERİN İŞLETMELİ BAZINDA GELİR DAĞILIMI, %, 2015-4	57
ŞEKİL 4-29 MOBİL ARPU, ₺	58
ŞEKİL 4-30 ÖN ÖDEMELİ MOBİL ARPU, ₺.....	58
ŞEKİL 4-31 FATURALI MOBİL ARPU, ₺.....	59
ŞEKİL 4-32 TÜRKİYE VE AB'DE MOBİL ARPU, €*	59
ŞEKİL 4-33 MOBİL İŞLETMELİ BAZINDA MOU DEĞERLERİ, DK/AY*	60
ŞEKİL 4-34 AB VE TÜRKİYE'DE MOBİL ABONE BAŞINA ORTALAMA GÖRÜŞME, DK/AY	61
ŞEKİL 4-35 YILLIK MOBİL YATIRIM, MİLYON ₺	61
ŞEKİL 4-36 İŞLETMELİ BAZINDA YILLIK MOBİL YATIRIM, MİLYON ₺	62
ŞEKİL 4-37 ÜÇ AYLIK MOBİL YATIRIM, MİLYON ₺	62
ŞEKİL 5-1 İŞLETMELERİN FİBER UZUNLUKLARININ BİR ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE ARTIŞI (KM)	63
ŞEKİL 5-2 KABLO İNTERNET ABONE SAYISI.....	65

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

ÇİZELGE 1-1 HİZMET TÜRLERİNE GÖRE YETKİLENDİRME SAYILARI.....	1
ÇİZELGE 1-2 TÜRK TELEKOM VE MOBİL İŞLETMELERİN YILLIK NET SATIŞ GELİRLERİ, ₺*	2
ÇİZELGE 1-3 TÜRK TELEKOM VE MOBİL İŞLETMELERİN ÜÇ AYLIK NET SATIŞ GELİRLERİ, ₺*	3
ÇİZELGE 1-4 TÜRK TELEKOM VE MOBİL İŞLETMELERİN YILLIK NET KÂR DEĞERLERİ, ₺*	4
ÇİZELGE 1-5 DİĞER İŞLETMELERİN ÜÇ AYLIK GELİR BİLGİLERİ, ₺*	4
ÇİZELGE 1-6 DİĞER İŞLETMELERİN YILLIK GELİR BİLGİLERİ, ₺*	5
ÇİZELGE 1-7 TÜRK TELEKOM VE MOBİL ŞEBEKE İŞLETMELERİNİN ÜÇ AYLIK YATIRIMLARI, ₺.....	5
ÇİZELGE 1-8 TÜRK TELEKOM VE MOBİL İŞLETMELERİN TOPLAM YILLIK YATIRIMI, ₺*	6
ÇİZELGE 1-9 DİĞER İŞLETMELERİN ÜÇ AYLIK YATIRIM BİLGİLERİ, ₺*	6
ÇİZELGE 1-10 DİĞER İŞLETMELERİN TOPLAM YILLIK YATIRIMI, ₺*	6
ÇİZELGE 1-11 SEKTÖR BAZINDA ÜÇ AYLIK TÜKETİCİ ŞİKÂYETİ SAYILARI.....	9
ÇİZELGE 1-12 TÜKETİCİ ŞİKÂYETLERİNİN KONUSU İTİBARIYLA DAĞILIMI (2015-4. ÇEYREK)	10
ÇİZELGE 2-1: ABONE SAYILARININ TEKNOLOJİ BAZINDA DAĞILIMI.....	14
ÇİZELGE 2-2 STH İŞLETMELERİNİN TAŞIYICI SEÇİMİ/ÖNSEÇİMİ KULLANICI SAYILARI.....	14
ÇİZELGE 2-3 STH İŞLETMELERİNİN ABONE SAYISINA GÖRE PAZAR PAYLARI, 2015-4	15
ÇİZELGE 2-4 STH İŞLETMELERİNİN NET SATIŞ GELİRİNE GÖRE PAZAR PAYLARI, 2015-4.....	15
ÇİZELGE 2-5 STH İŞLETMELERİNİN NET SATIŞ GELİRLERİ.....	18
ÇİZELGE 2-6 TÜRK TELEKOM TRAFİK DAĞILIMI, MİLYON DAKİKA.....	20
ÇİZELGE 2-7 SABİT TELEFONLARDAN EN SIK ARANAN KISA NUMARALAR, 2015-4.....	25
ÇİZELGE 2-8 EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER, 2015-4.....	25
ÇİZELGE 3-1 TOPLAM İNTERNET ABONE SAYILARI	30
ÇİZELGE 3-2 YÖNTEMLER BAZINDA DİĞER İNTERNET ABONE SAYILARI.....	30
ÇİZELGE 3-3 İSS PAZAR PAYLARI, 2015-4.....	31
ÇİZELGE 3-4 İSS YILLIK HİZMET GELİRLERİ, ₺.....	31
ÇİZELGE 3-5 İSS ÇEYREK BAZINDA HİZMET GELİRLERİ, ₺.....	31
ÇİZELGE 3-6 ELEKTRONİK VE MOBİL İMZA	38
ÇİZELGE 4-1 3G HİZMETİ KULLANICI VERİLERİ.....	41
ÇİZELGE 4-2 EN FAZLA TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER, 2015-4	51
ÇİZELGE 4-3 AVEA, EN SIK ARANAN KISA NUMARALAR, 2015-4	52
ÇİZELGE 4-4 VODAFONE, EN SIK ARANAN KISA NUMARALAR, 2015-4.....	52
ÇİZELGE 4-5 TURKCELL, EN SIK ARANAN KISA NUMARALAR, 2015-4	53
ÇİZELGE 4-6 İŞLETMELERİ BAZINDA SMS VE MMS MİKTARI, MİLYON ADET.....	54
ÇİZELGE 5-1 ALTERNATİF İŞLETMELERİN FİBER UZUNLUKLARI.....	63
ÇİZELGE 5-2 ALTERNATİF ALTYAPI İŞLETMELERİNİN PAZAR PAYLARI	64
ÇİZELGE 5-3 ALTERNATİF ALTYAPI İŞLETMELERİNİN HİZMETLERİNE İLİŞKİN GELİRLER”.....	64
ÇİZELGE 5-4 KABLOLU YAYIN HİZMETLERİ.....	65
ÇİZELGE 5-5 UYDU HABERLEŞME HİZMETLERİNE İLİŞKİN ABONE SAYISI VE GELİR.....	66
ÇİZELGE 5-6 UYDU HABERLEŞME HİZMETİ İŞLETMELERİNİN ABONE SAYISINA GÖRE PAZAR PAYLARI, % ..	66
ÇİZELGE 5-7 ABONE VE KULLANICI SAYILARI	67
ÇİZELGE 5-8 UYDU PLATFORM HİZMETİ GELİRLERİ, ₺.....	68
ÇİZELGE 5-9 GMPCS HİZMETİNE İLİŞKİN ABONE SAYISI VE GELİRLER.....	68
ÇİZELGE 5-10 GMPCS İŞLETMELERİNİN PAZAR PAYLARI, %	68
ÇİZELGE 5-11 REHBERLİK HİZMETLERİ.....	69
ÇİZELGE 5-12 REHBERLİK HİZMETİ İŞLETMELERİNİN PAZAR PAYLARI.....	69
ÇİZELGE 5-13 OKTH HİZMETLERİ	70

ÖNSÖZ

Bilgi, bazen bizatihi kendisinden elde edilen değer, bazen de yeni gelişmelere yol açması bakımından meydana getirdiği değer bakımından bireylerin, kurumların ve ülkelerin teknik, ekonomik ve sosyal gelişimine ışık tutmaktadır. Ülkemizin elektronik haberleşme sektörünün gelişimi hakkında kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla Kurumumuzca ilgili işletmecilerden temin edilen bilgiler esas alınmak suretiyle hazırlanan 3 aylık Pazar verileri raporlarında da; tüketiciler, işletmeciler, sivil toplum kuruluşları, sektör hakkında değerlendirme yapmak isteyen birey ve kurum/kuruluşlar için önemli bilgiler bulunmaktadır.

Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü Üç Aylık Pazar Verileri Raporlarından 2015 yılı Ekim-Kasım-Aralık aylarındaki gelişmeleri önceki dönemlerle karşılaştırmalı olarak inceleyen bu Raporda, 2015 yılının ilk üç Raporundan farklı olarak 2014-2015 yılının bir karşılaştırmasına da yer verilmiştir. Gerek dönemsel olarak gerek yıllık olarak önceki verilerle kıyaslama yapıldığında, sektörde önemli gelişmelerin yaşandığı görülmektedir.

- Özellikle 26 Ağustos 2015 tarihinde yaptığımız “İMT hizmet ve altyapılarına ilişkin yetkilendirme ihalesi”nde oluşan ihale bedellerinin de etkisi ile 2015 yılı 4. Çeyreğinin en fazla yatırım yapılan dönem olduğu görülmektedir. Nitekim mobil şebeke işletmecilerinin 2015 yılındaki toplam yatırımları bir önceki yıla göre yaklaşık %378 artışla 14,7 milyar TL bulmuştur. Diğer işletmecilerle birlikte sektöre yapılan toplam yatırım tutarı ise %205 artışla 17 milyar TL’yi geçmiştir.
- Sektörde faaliyet gösteren işletmecilerimizin yıllık net satış gelirleri, bir önceki yıla göre %18 civarında artmış ve 39 milyar TL’yi geçmiştir.
- Abone sayısı itibarı ile bu dönemde 11,5 milyon sabit abonenin yanında, mobil hizmetlerde abone sayısı 73,6 milyonu aşmış ve penetrasyon oranı %93,5 düzeyinde gerçekleşmiştir. TÜİK verilerine göre 2015 yılı sonu itibarı ile 0-9 yaş

aralığı haricindeki nüfusun 66 milyon olduğunu ve 2014 yılında 2,5 milyon olan M2M hattının, 2015 yılı sonunda 3,2 milyona ulaştığını dikkate aldığımızda bundan sonraki mobil aboneliklerde artışın özellikle M2M bağlantı sayısına bağlı olacağını öngörüyoruz.

- Genişbant verilerine bakıldığında, 9,5 milyonu sabit genişbant abonesi, 39,1 milyonu mobil genişbant abonesi olmak üzere toplam 48,6 milyon genişbant internet abone sayısına ulaşılmış ve internet abone sayısı bir önceki yıla kıyasla 2015 yılında yaklaşık %18 artmıştır. En yüksek artışın yaklaşık %36'lık bir artışla eve kadar fiber aboneliğinde olduğunu görüyoruz.
- Genişbant hizmetlerinin yaygınlaşması ile birlikte, işletmecilerimizin gelirlerinin önemli bir kısmını da veri gelirleri oluşturmaya başlamıştır. Bu kapsamda, mobil gelirler içerisinde veri hizmetlerinden elde edilen gelirin payı son bir yılda %25'den %33,8'e çıkmıştır.
- Fiber altyapısı açısından ise, 2014 yılı sonunda 244.847 km olan fiber uzunluğu, 2015 yılı sonunda 268.120 km'ye ulaşarak son bir yılda %10 artmış, son çeyrek itibarı ile de %2,6 oranında artış gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, Kurumumuzun varlık sebeplerinden birini oluşturan tüketici haklarının korunmasına yönelik faaliyetlerimizi de şeffaf bir şekilde kamuoyu ile paylaşmaya devam ediyoruz. Raporda yer alan tüketici şikâyetleri incelendiğinde, en fazla şikâyetin mobil hizmetlere ilişkin olduğu, sektörel bazda milyon abone başına tüketici şikâyeti sayısına bakıldığında ise internet servis sağlayıcılığı hizmetinin ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Kurumumuzca titizlikle takip edilen tüketici şikâyetlerinin asgariye indirilmesi için gerekli adımlar atılmakta, tüketici haklarına yönelik yapılan düzenlemelerle şikâyet konu hususların giderilmesi ve tüketici memnuniyetinin artırılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, sadece bir örnek olması açısından İnternet hizmetlerinde Adil Kullanım Noktası (AKN) olarak bilinen ve belirli bir kullanıma eriştikten sonra özellikle erişim hızının azaltıldığı uygulamaların, fazlaca şikâyet aldığımız bir konu haline gelmesi nedeniyle, sabit ve mobil internet hizmetlerine ilişkin AKN sonrası veri indirme hızlarının iyileştirilmesi, tüketiciler açısından belirliliğin ve şeffaflığın artırılması amacıyla bir çalışma başlattığımızı ve Kurumumuzun internet sitesinde de yayımlanan 2016 yılı iş planımız çerçevesinde sonuçlandırmayı planladığımızı hatırlatmak istiyorum.

Dördüncü çeyrek dönemine ilişkin gelişmelerin yanı sıra, 2015 yılında elektronik haberleşme sektöründe yaşanan gelişmeleri içeren bu Raporu, istifade edilmesini teminen kamuoyunun bilgilerine sunuyor, 2016 yılının da sektörümüz ve ülkemiz açısından daha verimli geçmesini diliyorum.

Saygılarımla,

Dr. Ömer Fatih SAYAN
Kurul Başkanı

YÖNETİCİ ÖZETİ

2014-2015 ÖZET BİLGİLERİ

	2015	2014	Değişim (%)
Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeci sayısı (adet)	686	672	2,1
Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin sahip olduğu yetkilendirme sayısı (adet)	1088	1.127	-3,5
Elektronik haberleşme sektörü gelirleri (₺)	39.579.808.750	33.662.589.323	17,6
Elektronik haberleşme sektörü yatırımları (₺)	17.274.973.984	5.670.234.124	204,7
Sabit abone sayısı	11.493.057	12.528.865	-8,3
Toplam mobil abone sayısı	73.639.261	71.888.416	2,4
M2M abone sayısı	3.159.472	2.515.527	25,6
Mobil bilgisayardan internet abone sayısı	1.597.606	1.354.746	17,9
Mobil abone (kişi) sayısı	68.882.183	68.018.143	1,3
Toplam sabit ses trafiği (milyar dk)	11,3	14,1	-19,9
Toplam mobil ses trafiği (milyar dk)	222,6	205,2	8,5
Sabit MoU (dk/ay) (4. Çeyrek verileri)	139	146	-4,8
Mobil MoU (dk/ay) (4. Çeyrek verileri)	399	366	9,0
Türk Telekom ARPU (₺/ay) (4. Çeyrek verileri)	23,6	23,1	2,2
Mobil ARPU (₺/ay) (4. Çeyrek verileri)	24,5	22,5	8,9
Toplam genişbant internet abone sayısı	48.572.148	41.227.022	17,8
Mobil bilgisayardan internet	1.597.606	1.354.746	17,9
Mobil cepten internet	37.469.948	31.005.915	20,8
xDSL	7.157.200	6.799.100	5,3
Fiber	1.672.628	1.457.397	14,8
Kablo	629.064	558.456	12,6
Diğer	45.702	51.408	-11,1
Toplam genişbant internet data trafiği (Tbyte)	6.761.095	4.520.928	49,6
Mobil	556.032	295.756	88,0
Sabit	6.205.063	4.225.172	46,9
Genişbant internette abone başına aylık data trafiği (GB/ay)			
Mobil	1,3	0,8	62,5
Sabit	57,6	41,6	38,5

- Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecilerinin net satış gelirleri bir önceki yıla göre %19,4 oranında artışla 2015 yılında yaklaşık 31,4 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.
- Diğer işletmecilerin net satış gelirleri bir önceki yıla göre %11 oranında artışla 2015 yılında yaklaşık 8,2 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.
- Türk Telekom ve mobil işletmecilerin toplam yatırım miktarı bir önceki yıla göre %289,4 oranında artışla 2015 yılında yaklaşık 16 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.
- Diğer işletmeciler tarafından 2015 yılında bir önceki yıla göre %16,2 oranında azalışla yaklaşık 1,3 milyar ₺ yatırım gerçekleştirilmiştir.
- Alternatif işletmecilerin 2014 yılı itibariyle toplam fiber uzunluğu 52.176 km iken 2015 yılında %8,5 artarak 56.592 km olmuştur. Türk Telekom'un ise 2014 yılında 192.671 km olan fiber uzunluğu %9,8 artarak 211.528 km olmuştur.
- 2014 ve 2015 yıllarında gerçekleşen toplam sabit ses trafiğinin Türk Telekom ve STH işletmecileri arasındaki dağılımına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Trafik dağılımları (%)	2015		2014	
	STH	Türk Telekom	STH	Türk Telekom
Şehir içi arama trafiği	15,0	85,0	14,4	85,6
Şehirlerarası arama trafiği	42,4	57,6	31,8	68,2
Mobile doğru arama trafiği	44,4	55,6	43,3	56,7
Yurtdışına doğru arama trafiği	34,3	65,7	44,4	55,6
Sabit şebekede sonlandırılan uluslararası çağrı trafiği	57,0	43,0	62,6	37,4
Mobil şebekelerde sonlandırılan uluslararası çağrı trafiği	75,5	24,5	66,0	34,0
Sabit şebekede başlatılan toplam trafik	30,4	69,6	26,9	73,1

- Mobil işletmecilerin abone sayısı, trafik ve gelir açısından pazardan aldıkları paylara aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Abone, gelir ve trafik dağılımları (%)	2015			2014		
	Avea	Vodafone	Turkcell	Avea	Vodafone	Turkcell
Toplam abone sayısı	23,4	30,4	46,2	22,7	29,1	48,2
Toplam gelirler	21,2	35,9	42,9	21,1	33,0	45,9
Abonelerden elde edilen gelirler	22,4	30,3	47,3	21,9	28,7	49,4
Ses trafiği	27,5	35,4	37,1	26,3	34,5	39,2
SMS trafiği	34,4	39,9	25,7	30,4	37,7	31,9
MMS trafiği	45,0	14,3	40,7	32,4	22,8	44,9

- 2015 yılında gerçekleştirilen başarılı mobil numara taşıma işlemi sayısı 11,9 milyon olup 9 Şubat 2016 tarihi itibariyle numara taşıma uygulamasının başladığı tarihten itibaren toplam 90.559.981 numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir.

2015-4. ÇEYREK ÖZET BİLGİLERİ

2015 yılı dördüncü üç aylık dönem (Ekim-Kasım-Aralık) sonu itibarıyla Türkiye elektronik haberleşme pazarında yaşanan gelişmeler aşağıda özetlenmektedir.¹

Genel Pazar Verileri

- 2 Mart 2016 itibarıyla elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeci sayısı 686 olup bu işletmecilere verilen yetkilendirme sayısı 1.088'dir.
- 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemde Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecilerinin net satış gelirleri yaklaşık 8,2 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.
- Diğer işletmecilerin net satış gelirleri 2015 yılı dördüncü çeyrekte yaklaşık 2,2 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.
- 2015 yılı dördüncü çeyrekte Türk Telekom ve mobil işletmecilerin toplam yatırım miktarı yaklaşık 13,1 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.
- Diğer işletmeciler tarafından 2015 yılı dördüncü çeyreğinde yaklaşık 507,9 milyon ₺ yatırım gerçekleştirilmiştir.
- 2015 yılı dördüncü çeyrekte toplam mobil trafik miktarı 56,9 milyar dakika olurken sabit trafik miktarı ise 2,7 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki üç aylık döneme göre mobil trafik miktarı %0,2 azalırken sabit trafik miktarı yaklaşık %5,1 oranında artmıştır. Trafiğin büyük bir kısmını (%90,8) mobilden mobile giden trafik oluşturmaktadır.
- 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarı ile Kuruma toplam 24.830 şikâyetin geldiği, bu şikâyetlerin yaklaşık %45'inin mobil hizmetlerle ilgili olduğu görülmektedir. Milyon abone başına tüketici şikâyeti sayısı incelendiğinde ise ilk 3 sırada internet servis sağlayıcılığı hizmeti, uydu platform hizmeti ve sabit telefon hizmetine yönelik şikâyetlerin olduğu görülmektedir.

¹ Bu raporda yer alan rakamlar virgülden sonra bir hane yuvarlanmıştır. Yuvarlamaya bağlı olarak raporda yer alan pazar payı bilgisi vb. bazı grafikler tam olarak %100'e ulaşmayabilmektedir.

Sabit Pazar

- 2015 yılı dördüncü çeyrek sonu itibarıyla 11.493.057 sabit telefon abonesi bulunan Türkiye’de penetrasyon oranı bir önceki çeyreğe göre 0,5 puan azalarak yaklaşık %14,6 seviyesine düşmüştür. Türkiye’de ortalama hanehalkı büyüklüğünün 3,60 olduğu göz önünde bulundurulduğunda sabit telefon hizmetlerinin Türkiye’nin önemli bir kesimine ulaştığını söylemek mümkündür.
- 2015 yılının dördüncü çeyreği itibarıyla taşıyıcı seçimi/önseçimi bilgilerine bakıldığında, taşıyıcı ön seçimi kullanıcı sayısının 180.462 ve arama bazında taşıyıcı seçimi kullanıcı sayısının ise 61.326 olarak gerçekleştiği görülmektedir.
- 2015 yılının dördüncü çeyreğinde PSTN gelirleri toplam gelirin %31,6’sını teşkil ederken erişim gelirleri toplam gelirin %47,4’ünü oluşturmuştur.
- 2015 yılı dördüncü üç aylık dönem itibarıyla Türk Telekom’un sabit telefon gelirleri yaklaşık 767 milyon ₺ olarak gerçekleşmiş olup bir önceki senenin aynı dönemine göre %6,6 oranında azalırken bir önceki üç aylık döneme göre %0,6 oranında artmıştır.
- Yaklaşık 2,4 milyon abone sabit telefon hizmetlerinde alternatif işletmecilerden hizmet almış olup bu işletmecilerin üç aylık dönem için tüm STH hizmetlerinden elde ettikleri gelirler 323 milyon ₺ civarında gerçekleşmiştir.
- Türk Telekom’un trafik dağılımı incelendiğinde; bir önceki yılın aynı döneminde %71,4 olan şebeke içi trafiğin toplam trafik içindeki payının 2015 yılı dördüncü üç aylık döneminde %65,3 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte bir önceki yılın aynı döneminde toplam trafiğin %22,7’sini oluşturan mobile doğru trafik 2015 yılının dördüncü çeyreğinde toplam trafiğin %27,6’sını teşkil etmiştir.
- 2014 yılının dördüncü çeyreğinde yaklaşık 2,3 milyar dakika olan Türk Telekom’un ses trafiği, bir önceki yılın aynı dönemine göre yaklaşık olarak %18 oranında azalışla 2015 yılının dördüncü çeyreğinde yaklaşık 1,88 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir.
- Şehiriçi trafikte STH işletmecilerinin payı %15,7 olarak gerçekleşirken Türk Telekom’un payı %84,3 olarak gerçekleşmiştir.

- Şehirlerarası arama trafik miktarındaki STH işletmecilerinin pazar payı %42,2 olarak gerçekleşirken Türk Telekom'un pazar payı ise %57,8 olarak gerçekleşmiştir.
- Mobile doğru çağrı trafiğinde STH işletmecilerinin payı %45,0 olarak gerçekleşirken Türk Telekom'un payı %55 olarak gerçekleşmiştir.
- Yurtdışına doğru çağrı başlatma trafiğinde Türk Telekom'un payı %68,4 olarak gerçekleşirken STH işletmecilerinin payı %31,6 olarak gerçekleşmiştir.
- Sabit şebekede sonlandırılan uluslararası çağrı trafiğinde Türk Telekom'un payı %51,4 olarak gerçekleşirken STH işletmecilerinin payı %48,6 olarak gerçekleşmiştir.
- Mobil şebekelerde sonlandırılan uluslararası çağrı trafiğinde STH işletmecilerinin payı %75,4 olarak gerçekleşirken Türk Telekom'un payı %24,6 olarak gerçekleşmiştir.
- Sabit şebekede başlatılan toplam trafikte STH işletmecilerinin payı %,31,1 olarak gerçekleşirken Türk Telekom'un payı %68,9 olarak gerçekleşmiştir.
- Türk Telekom şebekesinden en çok aranan kısa numara 112 (Sihhi İmdat) olmuştur.
- 2015 yılı dördüncü çeyrekte de sabit şebekeden en fazla trafik gönderilen ve alınan ülke Almanya'dır.
- 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemde 139 dakika olarak gerçekleşen sabit MoU, bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,9 azalmış, bir önceki döneme göre ise %3,3 oranında artmıştır.
- 2015 yılı dördüncü çeyreğinde Türk Telekom'un abone başına aylık geliri 23,6 ₺ olarak gerçekleşmiştir.
- 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemde 735 milyon ₺ olarak gerçekleşen sabit yatırım miktarı, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %25,6, bir önceki üç aylık döneme göre de %243,2 oranında artmıştır.

İnternet ve Genişbant

- 2008 yılında 6 milyon civarında olan genişbant internet abonesi, 2015 yılı sonu itibarıyla 48,6 milyona ulaşmıştır.
- 2015 yılının dördüncü çeyreğinde toplam internet aboneliğinde bir önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %3,9 artış gerçekleşmiş olup mobil ve fiber internet

abonelerinin artmasıyla birlikte internet abone sayısındaki genel artış eğilimi devam etmiştir. Toplam internet abone sayısının yıllık artış oranı ise %17,8 olarak gerçekleşmiştir.

- 2015 yılı dördüncü çeyrekte xDSL abone sayısı 7,1 milyonu geçmiş, fiber abone sayısı ise 1,7 milyona yaklaşmıştır.
- Kablo internet abone sayısı önceki üç aylık döneme göre %5,5 oranında artarak 629.064'e çıkmıştır.
- 2015 yılı dördüncü çeyrekte internet servis sağlayıcılığına ilişkin toplam gelir yaklaşık 1,4 milyar ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Türkiye'deki sabit genişbant abonelerinin %66,4'ü 10-30 Mbit/sn hızda bağlantı sunan paketleri tercih ettikleri görülmektedir.
- Mobil bilgisayardan internet abonelerinin kullanım miktarına bakıldığında 100 MB üzeri kullanımı olan abonelerin oranının %81,2 olduğu anlaşılmaktadır. En az kullanımı gösteren 0-50 MB aralığında ise abonelerin yaklaşık %15,6'sı bulunmaktadır. Mobil cepten internet abonelerinden 100 MB üzeri kullanımı olan abonelerin oranı ise %74,8'dir.
- 2015 yılı dördüncü çeyrek döneminde hizmet kalitesi bildirimleri kapsamında 18 ilimizde ve 2016 yılı Şubat ayında belirli güzergâhlarda olmak üzere İstanbul, Ankara ve İzmir illerimizde yapılan ölçümlere göre İstanbul, Ankara ve İzmir'de mobil veri indirme hızı sırasıyla 11,8 Mbps, 6,8 Mbps ve 7,6 Mbps; mobil veri gönderme hızı sırasıyla 2,1 Mbps, 1,6 Mbps ve 1,9 Mbps olarak ve diğer illerde mobil veri indirme hızı 4,1 ilâ 7,5 Mbps, mobil veri gönderme hızı ise 1,2 Mbps ilâ 1,6 Mbps arasında değişen değerlerde ölçülmüştür.
- Alternatif işletmecilerin xDSL teknolojisi ile sundukları hizmetin genişbant pazarındaki payı 2015 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla %16 olarak gerçekleşirken bu dönemde TTNNet'in genişbant pazarındaki xDSL payı gerilemeye devam ederek %59,3 seviyesine inmiştir. Bunun yanında 7,1 milyonu geçen xDSL abonelerinde alternatif işletmecilerin payı %21,2 seviyesinde gerçekleşmiştir. Ayrıca toplam sabit genişbant pazarında kablo internet hizmeti sunan işletmecinin pazar payı %6,6 olurken fiberin pazar payı %17,6 olarak gerçekleşmiştir.

- Türkiye’de nüfusa göre sabit genişbant penetrasyon oranı %12,1 iken OECD geneli penetrasyon oranı %28,8’dir. Mobil genişbant penetrasyon oranı Türkiye’de %49,6 iken OECD geneli için bu oran %85,4’tür.
- 2015 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla “Nic.tr” kayıtlarında 375.922 adet “.tr” uzantılı alan adı bulunmaktadır. Bu alan adlarının %77,5’i “com.tr”, %6,4’ü “gen.tr”, %3,5’i “gov.tr”, %2,9’u ise “web.tr” uzantısına sahiptir.
- 2015 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla toplam 6 (altı) adet elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı yetkilendirilmiş olup bu işletmeciler tarafından 2015 yılı sonu itibarıyla 1.644.705 elektronik imza ve 396.247 mobil imza olmak üzere toplam 2.040.952 elektronik sertifika oluşturulmuştur.

Mobil Pazar

- 2015 yılı Aralık ayı sonu itibarı ile Türkiye’de yaklaşık %93,5 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 73.639.261 mobil abone bulunmaktadır. 0-9 yaş nüfus hariç olmak üzere mobil penetrasyon oranı %100’ün üzerine çıkmaktadır.
- 2015 yılı dördüncü çeyrekte 3G abone sayısı 64.256.311’e ulaşırken, 3G hizmetiyle birlikte mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı da 37.469.948’e yükselmiştir. 2015 yılı dördüncü çeyrekte toplam mobil internet kullanım miktarı ise 165.366 TByte olarak gerçekleşmiştir.
- 2015 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla M2M abone sayısı 3,2 milyona ulaşmıştır.
- 2015 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla ön ödemeli genişbant abone sayısı 17.366.335, faturalı mobil genişbant abone sayısı ise 21.701.219 olarak gerçekleşmiştir.
- 2015 yılı dördüncü üç aylık döneme bakıldığında mobil abonelerin yaklaşık %51,8’ini ön ödemeli abonelerin oluşturduğu, son bir yıl içerisinde faturalı abonelerin oranının %44,3’ten %48,2’ye çıktığı görülmektedir.
- 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemde numara taşıma sayısı bir önceki üç aylık döneme göre %9,5 oranında artmış ve 2.903.726 olarak gerçekleşmiştir. 9 Şubat 2016 tarihi itibarıyla toplam 90.559.981 numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir.
- 2015 yılı dördüncü üç aylık dönem itibarıyla abone sayısına göre Turkcell’in %46,2, Vodafone’un %30,4, Avea’nın ise %23,4’lük paya sahip olduğu görülmektedir.

- 2015 yılı dördüncü çeyreği itibariyle Avea abonelerinin %50,5'inin, Turkcell abonelerinin %48,7'sinin, Vodafone abonelerinin ise %45,5'inin faturalı abonelerden oluştuğu görülmektedir.
- Toplam mobil abonelerin yaklaşık %89,7'si bireysel, %10,3'ü ise kurumsal abonelerden oluşmaktadır.
- 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemi trafik bilgileri bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam trafiğin %0,2 oranında azaldığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %8 oranında arttığı görülmektedir. İşletmeci bazında incelendiğinde ise bir önceki döneme göre Turkcell'in trafiğinin %3 oranında azaldığı, Vodafone'un trafiğinin %1,2 oranında, Avea'nın trafiğinin ise %1,9 oranında arttığı görülmektedir.
- 2015 yılı dördüncü çeyrekte de mobil şebekelerden en fazla trafik gönderilen ve alınan ülke Almanya'dır.
- Vodafone ve Avea hatlarından en çok aranan kısa numara 182 (Hastane Randevu) iken, Turkcell hatlarından en çok aranan kısa numara 112 (Sihhi İmdat)'tır.
- 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemde SMS sayısı yaklaşık 24.473 milyon, MMS sayısı ise yaklaşık 17,5 milyon civarında gerçekleşmiştir.
- Avea'nın SMS sayısı %7,8 azalmış, MMS sayısı %21,9 azalmış; Turkcell'in SMS sayısı %10,2 azalmış, MMS sayısı %17,0 azalmış; Vodafone'un ise SMS sayısı %5,3 azalmış, MMS sayısı %17,5 azalmıştır.
- 2015 yılı dördüncü çeyrek dönem itibarıyla toplam gelire göre pazar payları incelendiğinde Turkcell'in pazar payının %42,2, Vodafone ve Avea'nın ise sırasıyla %36,8 ve %21,0 seviyelerinde olduğu görülmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyrekte gelire göre pazar payları bir önceki dönem ile kıyaslandığında Vodafone'un pazar payının yaklaşık 1,1 puan, Avea'nın pazar payının yaklaşık 0,1 puan arttığı, Turkcell'in pazar payının ise yaklaşık 1,1 puan düştüğü görülmektedir.
- 2015 yılı dördüncü çeyrek dönem itibarıyla abonelerden elde edilen gelire göre Turkcell'in pazar payının %46,4, Vodafone ve Avea'nın pazar paylarının ise sırasıyla %31,2 ve %22,4 seviyelerinde olduğu görülmektedir.
- Konuşma gelirleri Turkcell'in gelirlerinin %58,4'ünü, Vodafone'un gelirlerinin %43,3'ünü ve Avea'nın gelirlerinin %44,6'sını oluşturmaktadır. SMS ve MMS

gelirleri Turkcell'in gelirlerinin %5,8'ini, Vodafone'un gelirlerinin %10'unu ve Avea'nın gelirlerinin %8,7'sini oluşturmaktadır. Veri gelirleri ise Turkcell'de %29,4, Vodafone'da %43,2 ve Avea'da %42,3'lük paya sahiptir.

- 2015 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla Turkcell için abone başına aylık gelir 24,7 ₺, Vodafone için 25,2 ₺, Avea için ise 23,5 ₺'dir.
- Aralık 2015 itibarıyla Turkcell'in MoU değeri 325 dakika, Vodafone'un 453 dakika ve Avea'nın ise 501 dakika olarak gerçekleşmiştir.
- 2015 dördüncü çeyreğinde 399 dakika olan ortalama aylık mobil kullanım süresi ile Türkiye, Raporda yer verilen Avrupa ülkelerine kıyasla en fazla mobil telefonla görüşme yapan ülke olmuştur.

Diğer Hizmetler

- 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla alternatif işletmecilerin toplam fiber uzunluğu 56.592 km'dir. Türk Telekom'un ise 211.528 km fiber altyapısı bulunmaktadır. Bunun yaklaşık 124.349 km'si omurga, kalan kısmı erişim amaçlı kullanılmaktadır.
- Alternatif altyapı işletmecilerinin elde ettikleri toplam gelir yaklaşık 265,9 milyon ₺ seviyesindedir.
- Türksat'ın 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla toplam kablo TV abone sayısı 1.160.985 olup Teledünya markasıyla sunulan sayısal kablo TV abone sayısı 798.476 olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, kablo telefon hizmetinden yararlanan 34.806 Türksat abonesi bulunmaktadır.
- Uydu haberleşme hizmetleri konusunda yetkilendirilmiş işletmeciler 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarı ile 10.441 aboneye uydu yer istasyonları üzerinden hizmet sağlamaktadır. Bu hizmete ilişkin toplam gelirler ise yaklaşık 86,3 milyon ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Uydu Platform hizmet grubundan "İmzalanan Abonelik Sözleşmesi ile Hizmet Alan Kullanıcı Sayısı" 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarı ile toplam 4.665.264'tür. Bu hizmete ilişkin toplam gelirler ise yaklaşık 468 milyon ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir.
- GMPCS Mobil Telefon hizmet grubunda toplam abone sayısı 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarı ile 7.829'dur. GMPCS hizmetlerine ilişkin gelir ise 4 milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

- Rehberlik hizmeti kapsamında 2015 yılı dördüncü çeyreğinde toplam çağrı sayısı 6.130.254 olup toplam çağrı süresi 10.093.766 dakikadır. Bu dönemde 11.471.828 adet isim ile sorgulama, 2.484.982 adet de numara ile sorgulama gerçekleştirilmiştir Yapılan sorgulamaların 8.287.326 adedinde bireysel numara ve 5.563.164 adedinde kurumsal numara sorgulanmıştır. Rehberlik hizmeti sunan işletmecilerin üç aylık gelirleri ise yaklaşık 20 milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.
- Ortak kullanımlı telsiz hizmeti sunan işletmecilerin toplam abone sayısı 2.799 ve kullanıcı sayısı 97.984 olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılı dördüncü çeyrekte bu hizmetlerden sağlanan gelir yaklaşık 5,1 milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

KISALTMALAR

Rapor kapsamında adı geçen işletmeciler ve kısaltmalarına aşağıda yer verilmektedir.

İŞLETMECİ ADI	KISALTMA
11818 REHBERLİK VE MÜŞTERİ HİZMETLERİ A.Ş.	11818 Rehberlik
AT&T GLOBAL İLETİŞİM SERVİSLERİ LTD. ŞTİ.	AT&T Global
AVEA İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.	Avea
BN TELEKOM HABERLEŞME TİCARET A.Ş.	BN Telekom
BT BİLİŞİM HİZM. A.Ş.	BT Bilişim
BT TELEKOM HİZM. A.Ş.	BT Telekom
CALLTÜRK TELEKOMÜNİKASYON SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	Callturk
DİGİTAL PLATFORM TENOLOJİ HİZMETLERİ A.Ş.	Digital Platform (Digiturk)
DOĞAN TV DİGİTAL PLATFORM İŞLETMELİLİĞİ A.Ş.	Doğan TV Digital (D-Smart)
DORUK İLETİŞİM VE OTOMASYON SAN. VE TİC. A.Ş.	Doruknet
ESER TELEKOMÜNİKASYON SAN. VE TİC. A.Ş.	Eser Telekom
ESKİŞEHİR BİLİŞİM İLETİŞİM SAN. VE TİC. AŞ	Eskişehir Bilişim
EQUANT İSTANBUL TELEKOM A.Ş.	Equant İstanbul
GLOBALSTAR AVRASYA UYDU SES VE DATA İLETİŞİMİ A.Ş.	Globalstar
GRİD TELEKOMÜNİKASYON HİZM. A.Ş.	Grid Telekom
INFOLINE REHBERLİK VE ÇAĞRI MERKEZİ HİZM. A.Ş.	Infoline
İŞ NET ELEKTRONİK BİLGİ ÜRETİM DAĞITIM TİC. VE İLETİŞİM HİZM. A.Ş.	İş Net
JAN İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	Jan İletişim
KULE HİZMET VE İŞLETMELİLİK A.Ş.	Kule Hizmetleri
MEDİTERRANEAN NAUTILUS TELEKOMÜNİKASYON HİZM. TİC. A.Ş.	Mednautilus
MEGA ULUSLARARASI TELEKOMÜNİKASYON HİZM. A.Ş.	Mega Telekom
MİLLENİCOM TELEKOMÜNİKASYON HİZM. A.Ş.	Millenicom
MOBİLKOM ELEKTRONİK SANAYİ VE TİC. LTD. ŞTİ.	Mobilkom
MTCTR MEMOREX TELEKOMÜNİKASYON SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	MTCTR Memorex
NETGSM İLETİŞİM VE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ A.Ş.	Netgsm
PLATFORMTURK DİJİTAL PLATFORM HİZMETLERİ AŞ	Platformturk (Filbox)
REHBERLİK HİZMETLERİ SERVİSİ A.Ş.	Rehberlik Hizmetleri Servisi
SESNET İLETİŞİM HİZMETLERİ VE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	Sesnet
SUPERONLINE İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.	Superonline
T SYSTEMS TELEKOMÜNİKASYON LTD. ŞTİ.	T-Systems
TEKNOMOBİL UYDU HABERLEŞME A.Ş.	Teknomobil
TEKNOTEL TELEKOMÜNİKASYON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	Teknotel
TTM TEL. VE İLETİŞİM HİZM. SAN. VE DİŞ TİC. LTD. ŞTİ.	TTM Telekom
TTNET A.Ş.	TTNET
TURKCELL İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.	Turkcell
TURKNET İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.	Turknet

İŞLETMECİ ADI	KISALTMA
TÜRK TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	Türk Telekom
TÜRKSAT UYDU HABERLEŞME KABLO TV VE İŞLETME A.Ş.	Türksat
VODAFONE ALTERNATİF TELEKOM HİZM. A.Ş.	Vodafone Alternatif
VODAFONE NET İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.	Vodafone Net
VODAFONE TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	Vodafone

1 GENEL PAZAR VERİLERİ

Bu rapor, Türkiye elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin Kurumumuza göndermiş oldukları veriler esas alınarak hazırlanmış olup rapor kapsamında 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemine (Ekim-Kasım-Aralık) ait veriler önceki dönemler ile kıyaslamalı olarak incelenmektedir.

1.1 YETKİLENDİRME VE HİZMET TÜRLERİNE GÖRE İŞLETMECİ SAYILARI

2 Mart 2016 itibarıyla elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeci sayısı 686 olup bu işletmecilere verilen yetkilendirme sayısı 1.088'dir. Çizelge 1-1'de hizmet türlerine göre yetkilendirme sayılarına yer verilmektedir.

Çizelge 1-1 Hizmet Türlerine göre Yetkilendirme Sayıları

Yetkilendirme Türü	Hizmetler	Yetkilendirme Sayısı
Görev Sözleşmesi	Uydu ve Kablo TV Hizmetleri	1
İmtiyaz Sözleşmesi	GSM Hizmeti	3
	IMT-2000/UMTS Hizmeti	3
	Çeşitli Telekomünikasyon Hizmetleri	1
Bildirim Kapsamında Hizmet Veren İşletmeciler	Uydu Haberleşme Hizmeti	44
	Uydu Platform Hizmeti	19
	Altyapı İşletmeciliği Hizmeti	176
	İnternet Servis Sağlayıcılığı Hizmeti	423
	Sabit Telefon Hizmeti	0
	Kablolu Yayın Hizmeti	23
	GMPCS Mobil Telefon Hizmeti	9
	Hava Taşıtlarında GSM 1800 Mobil Telefon Hizmeti	3
	Sanal Mobil Şebeke Hizmeti	49
Kullanım Hakkı Kapsamında Hizmet Veren İşletmeciler	IMT Hizmeti	3
	GMPCS Mobil Telefon Hizmeti	3
	Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti	82
	Altyapı İşletmeciliği Hizmeti	9
	Sabit Telefon Hizmeti	188
	Rehberlik Hizmeti	13
Sanal Mobil Şebeke Hizmeti	36	
TOPLAM		1.088

1.2 İŞLETMECİLERİN GELİR VE KÂRLARI

Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecilerinin 2011 yılından itibaren yıllık net satış gelirlerine Çizelge 1-2'de yer verilmektedir. 2015 yılında toplam net satış gelirleri bir önceki yıla göre %19,4 artışla 31,4 milyar ₺'ye ulaşmıştır.

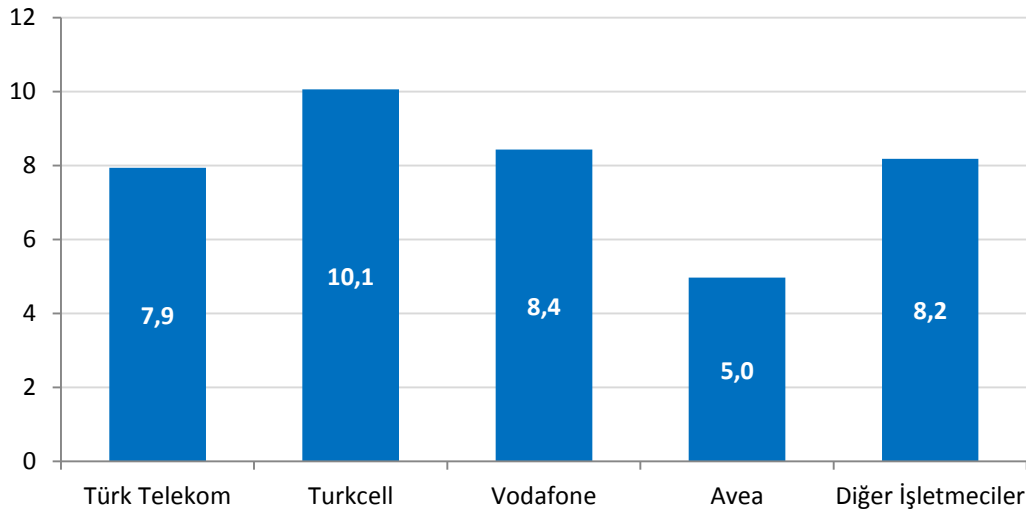
Çizelge 1-2 Türk Telekom ve Mobil İşletmecilerin Yıllık Net Satış Gelirleri, ₺ *

	2011	2012	2013	2014	2015
T.Telekom	7.374.599.666	7.253.226.575	7.237.240.887	7.299.814.772	7.935.891.670
Turkcell	8.332.040.983	8.828.290.710	9.123.141.855	9.569.192.094	10.060.441.508
Vodafone	3.741.607.933	4.380.371.258	4.773.658.515	5.153.420.107	8.427.327.284
Avea	2.906.743.653	3.354.467.547	3.808.180.931	4.269.465.539	4.966.653.570
Toplam	22.354.992.235	23.816.356.090	24.942.222.187	26.291.892.512	31.390.314.032

* 2015 yılı bilgileri, işletmecilerin Kurumumuza gönderdiği üç aylık gelir bilgilerinin toplamı olup kesinleşmiş değildir.

Şekil 1-1'de 2015 yılı sonu itibarıyla işletmecilerin gelir dağılımı gösterilmektedir. Pazarda Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecileri haricindeki işletmecilerin net satış gelirleri toplamı 8,2 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.

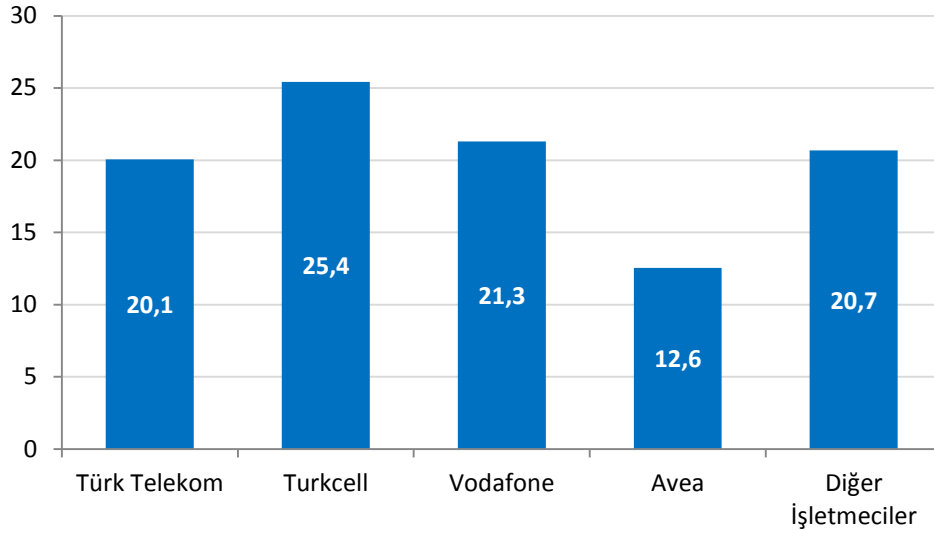
Şekil 1-1 Toplam Gelirin İşletmeciler Arasında Dağılımı, 2015, Milyar ₺ *

* 2015 yılında işletmecilerin Kurumumuza gönderdiği üç aylık gelir bilgilerinin toplamına göre hesaplanmış olup kesinleşmiş değildir.

Şekil 1-2'de 2015 yılında elde edilen toplam gelirin işletmeciler arasında yüzdesel dağılımına yer verilmektedir. 2015 yılında toplam gelirlerin yaklaşık %20,1'ini Türk Telekom, %25,4'ünü Turkcell, %21,3'ünü Vodafone, %12,6'sını Avea ve %20,7'sini diğer işletmeciler elde etmiştir.

Şekil 1-2 İşletmecilerin Toplam Gelirden Aldığı Pay, 2015, %

Çizelge 1-3'te Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecilerinin üç aylık net satış gelirlerine yer verilmekte olup söz konusu değerler işletmecilerin Kurumumuza bildirdiği kesinleşmemiş gelir bilgilerini içermektedir. 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemde Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecilerinin net satış gelirleri yaklaşık 8,2 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 1-3 Türk Telekom ve Mobil İşletmecilerin Üç Aylık Net Satış Gelirleri, ₺ *

	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4
Türk Telekom	2.023.920.769	1.862.988.411	1.951.343.398	2.013.618.731	2.107.941.130
Turkcell	2.393.476.792	2.350.445.902	2.459.377.063	2.675.461.611	2.575.156.931
Vodafone	1.818.184.199	1.911.129.199	2.041.958.118	2.225.064.392	2.249.175.575
Avea	1.155.571.836	1.166.441.198	1.219.400.904	1.298.685.471	1.282.125.997
Toplam	7.391.153.596	7.291.004.710	7.672.079.484	8.212.830.205	8.214.399.633

* 2015-4'üncü çeyrek verileri tüm işletmecilerin IFRS (International Financial Reporting Standards) sistemi aracılığıyla hesaplayarak Kurumumuza göndermiş oldukları üç aylık net satış rakamları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Kesinleşmiş net satış bilgileri değildir.

Çizelge 1-4'te Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecilerinin 2011-2015 yılları arasında elde ettikleri net kâr rakamlarına yer verilmektedir.

Çizelge 1-4 Türk Telekom ve Mobil İşletmecilerin Yıllık Net Kâr Değerleri, ₺ *

	2011	2012	2013	2014	2015
Türk Telekom	2.468.971.871	2.995.771.673	1.277.576.133	2.483.731.826	1.670.826.988
Turkcell	2.262.195.067	2.421.010.843	2.365.193.056	2.300.631.352	2.397.983.868
Vodafone	-696.907.047	-91.669.117	40.981.479	53.634.967	-69.513.352
Avea	-1.054.556.808	-752.521.475	-726.954.492	-793.497.469	-599.629.916

2011-2014 yıllarına ilişkin net kâr rakamları işletmecilerin yıllık olarak gönderdikleri kesinleşmiş gelir tabloları dikkate alınarak hazırlanmıştır. 2015 yılı bilgileri ise işletmecilerin Kurumumuza gönderdiği gelir bilgilerinden hesaplanmış olup kesinleşmiş değildir.

Çizelge 1-5'te Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecileri haricindeki işletmecilerin çeyrek dönemler itibarıyla gelir bilgilerine yer verilmektedir. Yetkilendirme türleri arasında gelir kırımını sağlayamayan işletmecilerin gelir bilgilerine ana faaliyet alanında yer verilmiştir. Bu çerçevede, aşağıda belirtilen yetkilendirme türleri kapsamında sektörde faaliyet gösteren diğer işletmecilerin toplam gelirleri 2015 yılı dördüncü çeyreğinde 2,2 milyar ₺ düzeyinde gerçekleşmiştir.

Çizelge 1-5 Diğer İşletmecilerin Üç Aylık Gelir Bilgileri, ₺ *

Yetkilendirme Türü	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4
İSS	1.213.093.325	1.229.591.322 ²	1.172.755.954	1.244.261.171	1.369.560.341
STH	280.764.744	290.659.607	312.922.030	356.565.792	323.165.266
Altyapı	181.528.123	177.774.738	183.318.996	287.431.702	265.878.742
Uydu Haberleşme	89.046.099	85.567.472	91.223.658	95.412.128	86.335.030
Rehberlik	18.126.410	17.982.552	18.334.603	18.625.267	20.046.004
Kablo TV	117.392.317	125.188.262	132.264.966	130.944.904	125.414.280
GMPCS	5.002.309	2.163.121	2.085.250	1.908.760	4.053.900
OKTH	3.960.873	5.398.125	3.780.333	3.817.140	5.063.303
Toplam	1.908.914.200	1.934.325.199	1.916.685.790	2.138.966.864	2.199.516.866

* İşletmecilerin Kurumumuza gönderdiği 3 aylık gelir bilgileri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Çizelge 1-6'da Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecileri haricinde, aşağıda belirtilen yetkilendirme türleri kapsamında hizmet sunan işletmecilerin 2011 - 2015 yılları arasında sahip oldukları yetkilendirmeler kapsamında işletmeci veri formları ile Kurumumuza sundukları gelir bilgilerine yer verilmektedir.

² T SYSTEMS Telekomünikasyon Ltd.Şti.'nin yaptığı düzeltme sonucunda gelir verisi yeniden düzenlenmiştir

Çizelge 1-6 Diğer İşletmecilerin Yıllık Gelir Bilgileri, ₺*

Yetkilendirme Türü	2011	2012	2013	2014	2015
İSS	3.305.337.762	4.301.963.631	4.186.874.148	4.727.462.320	5.016.168.787
STH	464.843.229	701.727.609	972.781.534	1.139.833.515	1.283.312.696
Altyapı	465.599.939	571.059.398	514.474.454	676.161.483	914.404.177
Uydu Haberleşme	154.548.388	250.182.548	240.456.133	281.045.706	358.538.288
Rehberlik	76.607.221	82.667.281	79.572.290	73.282.533	74.988.425
Kablo TV	199.984.148	354.650.923	337.772.475	442.094.384	513.812.412
GMPCS	15.319.180	14.943.831	12.309.523	13.128.713	10.211.031
OKTH	7.513.069	9.752.793	12.334.586	17.688.158	18.058.901
Toplam	4.689.752.936	6.286.948.014	6.356.575.144	7.370.696.812	8.189.494.718

* İşletmecilerin Kurumumuza gönderdiği 3 aylık gelir bilgilerinden elde edilmiştir.

1.3 İŞLETMECİ YATIRIMLARI

Çizelge 1-7 ve Çizelge 1-8'de sırasıyla Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecilerinin çeyrek dönemler halinde yatırım bilgilerine ve 2011 - 2015 yılları arasındaki toplam yıllık yatırım miktarlarına yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyreğinde Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecilerinin toplam yatırım miktarının yaklaşık 13,1 milyar ₺ olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Çizelge 1-7 Türk Telekom ve Mobil Şebeke İşletmecilerinin Üç Aylık Yatırımları, ₺

	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4*
Türk Telekom	584.879.742	75.557.021	194.667.540	214.079.059	734.729.622
Turkcell	592.084.444	221.053.493	428.714.634	277.381.660	5.845.131.870
Vodafone	233.457.454	368.452.571	201.143.309	262.192.992	3.021.626.741
Avea	380.586.389	158.318.364	192.428.722	233.125.848	3.528.162.177
Toplam	1.791.008.029	823.381.449	1.016.954.205	986.779.559	13.129.650.410

* 26 Ağustos 2015 tarihinde gerçekleştirilen IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesi kapsamında mobil şebeke işletmecilerinin ihale bedelleri, ilk ödemenin yapıldığı 26 Ekim 2015 tarihli TCMB avro kuru üzerinden ₺'uru üzerinden yatırımlara eklenmiştir.

Çizelge 1-8'de yer alan yıllık yatırım bilgilerine göre, bir önceki yıla kıyasla 2015 yılı sonunda Türk Telekom'un yatırımları %20,4 oranında, mobil şebeke işletmecileri için ise, IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesi sonucunda oluşan ihale bedellerinin de etkisi ile Turkcell'in yatırımları %398,0 oranında, Vodafone yatırımları %308,6 ve Avea yatırımları ise %425,8 oranında artmıştır.

Çizelge 1-8 Türk Telekom ve Mobil İşletmecilerin Toplam Yıllık Yatırımı, ₺ *

	2011	2012	2013	2014	2015
T.Telekom	1.371.661.333	1.430.588.567	1.372.029.459	1.012.532.009	1.219.033.242
Turkcell	894.292.037	947.118.055	1.057.753.655	1.360.000.236	6.772.281.657
Vodafone	799.790.150	588.602.244	621.412.373	942.973.136	3.853.415.613
Avea	799.871.481	756.699.109	705.706.897	782.085.603	4.112.035.110
Toplam	3.865.615.001	3.723.007.975	3.756.902.385	4.097.590.985	15.956.765.623

* 2011-2014 yıllarına ilişkin yatırım rakamları işletmecilerin Kurumumuza gönderdiği kesinleşmiş yıllık gelir tabloları dikkate alınarak hazırlanmıştır. 2015 yılı verileri işletmecilerin Kurumumuza gönderdiği üç aylık yatırım bilgilerinin toplamı olup kesinleşmiş bilgiler değildir.

Çizelge 1-9'da pazarda faaliyet gösteren diğer işletmecilerin çeyrek dönemler itibarıyla yatırım bilgilerine yer verilmektedir. Buna göre, 2015 yılının dördüncü çeyreğinde diğer işletmeciler tarafından yaklaşık 507,9 milyon ₺ yatırım gerçekleştirilmiştir.

Çizelge 1-9 Diğer İşletmecilerin Üç Aylık Yatırım Bilgileri, ₺ *

	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4
Diğer İşletmeciler	540.072.409	163.014.182	179.944.099	467.398.743	507.851.338

* İşletmecilerin Kurumumuza gönderdiği 3 aylık yatırım bilgileri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Diğer işletmecilerin 2011 - 2015 yılları arasında gerçekleştirdikleri toplam yıllık yatırım miktarlarına ise Çizelge 1-10'da yer verilmektedir.

Çizelge 1-10 Diğer İşletmecilerin Toplam Yıllık Yatırımı, ₺ *

	2011	2012	2013	2014	2015
Diğer İşletmeciler	1.735.048.428	2.038.541.346	1.705.499.637	1.572.643.140	1.318.208.361

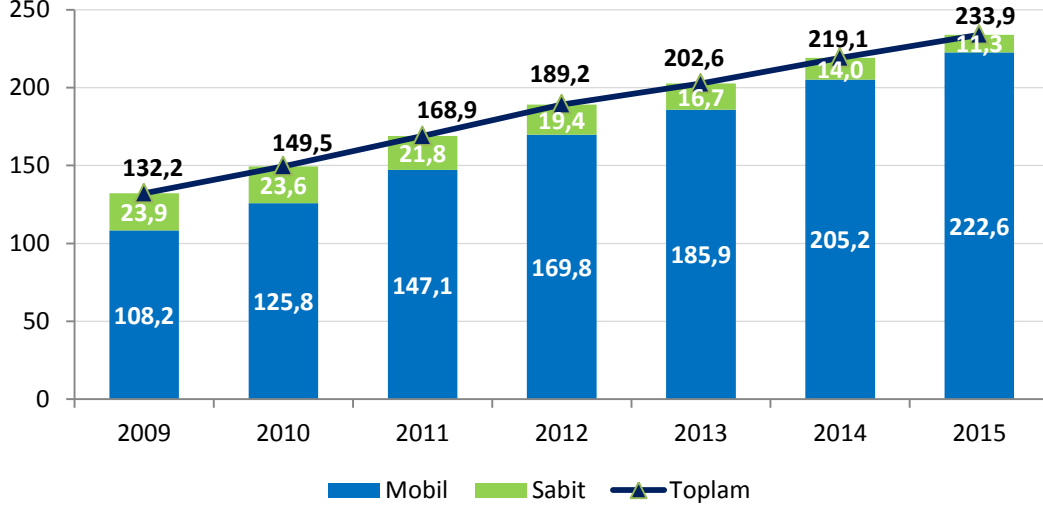
* İşletmecilerin Kurumumuza gönderdiği 3 aylık yatırım bilgileri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

1.4 TOPLAM TRAFİK

Şekil 1-3 ve Şekil 1-4'te Türkiye elektronik haberleşme sektöründe sabit ve mobil işletmecilerin oluşturduğu toplam trafik miktarına ve dağılımına yer verilmektedir. Toplam trafiğin dağılımına bakıldığında yıllar itibarıyla mobil arama trafik miktarı artarken sabit arama trafik miktarının düştüğü görülmektedir. 2015 yılında, bir önceki

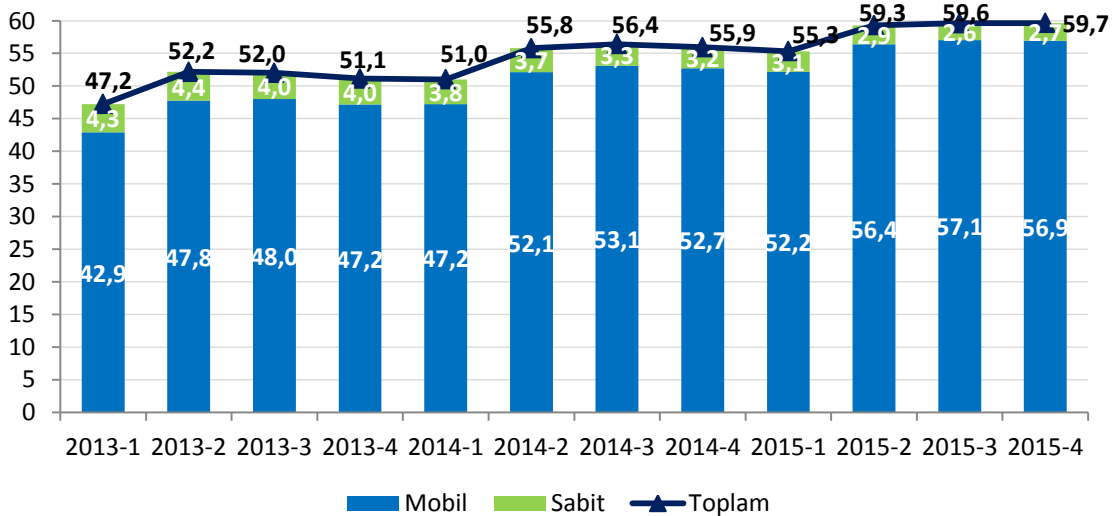
yıla göre toplam trafik miktarı %6,8 artarak 233,9 milyar dakikaya ulaşırken bu trafiğin yaklaşık %95'ini mobil trafik oluşturmuştur.

Şekil 1-3 Toplam Yıllık Arama Trafik Miktarları, Milyar Dakika

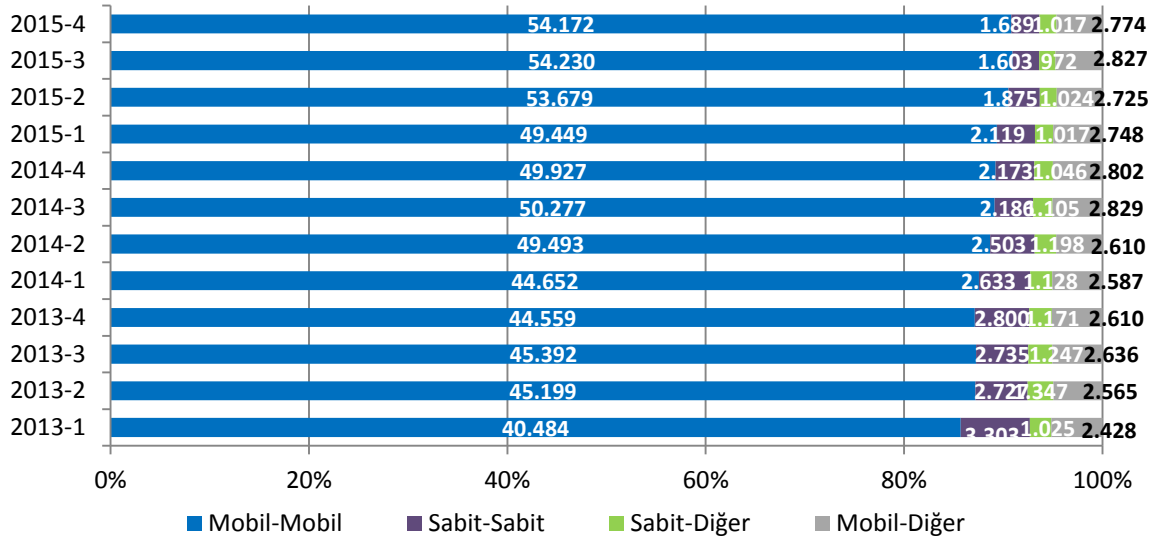
Şekil 1-4'te 2013 yılı başından itibaren üç aylık dönemler halinde sabit ve mobil toplam trafik miktarları verilmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyrekte toplam mobil trafik miktarı 56,9 milyar dakika olurken sabit trafik miktarı ise 2,7 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki üç aylık döneme göre mobil trafik miktarı %0,2 azalırken sabit trafik miktarı yaklaşık %5,1 oranında artmıştır. 2014 yılı dördüncü çeyrekte yaklaşık 55,9 milyar dakika olan toplam trafik miktarı, 2015 yılı dördüncü çeyrekte 59,7 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 1-4 Toplam Üç Aylık Arama Trafik Miktarları, Milyar Dakika

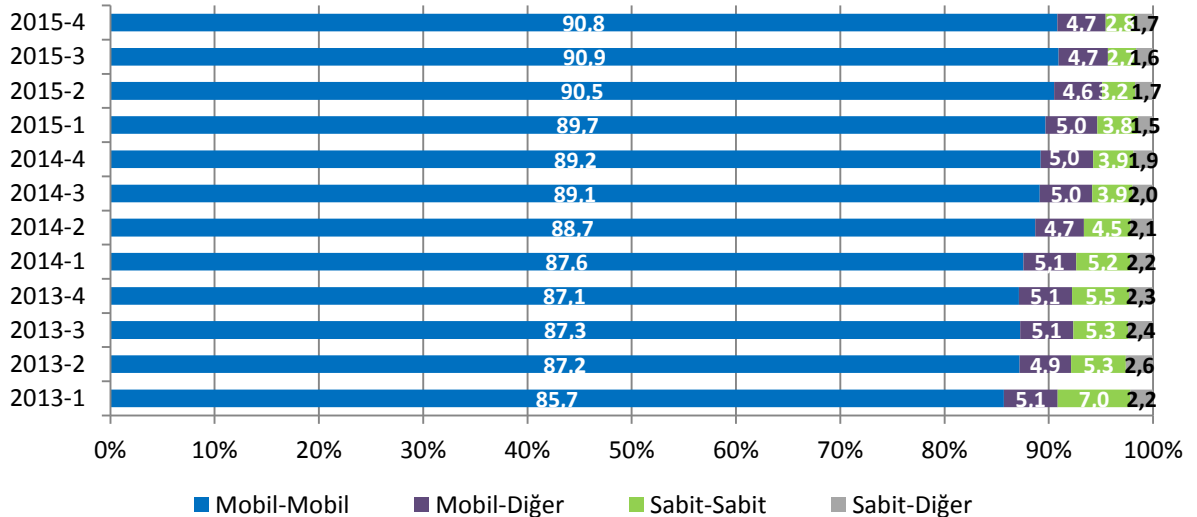
Türkiye elektronik haberleşme sektöründe sabit ve mobil işletmecilerin oluşturduğu trafiğin yönler göre dağılımı üçer aylık dönemler halinde aşağıdaki şekillerde kıyaslanmaktadır. 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemde mobilden mobile trafik miktarı bir önceki yılın aynı dönemine göre yaklaşık %8,5 oranında artarken sabitten sabite arama trafik miktarı yaklaşık %22,3 oranında azalmıştır. Bir önceki dönemle kıyaslandığında ise mobilden mobile trafik miktarı yaklaşık %0,1 oranında azalırken sabitten sabite arama trafik miktarı %5,3 oranında artmıştır.

Şekil 1-5 Trafik Dağılımı, Milyon Dakika

Toplam trafiğin büyük bir kısmını (%90,8), mobil işletmecilerin kendi şebekelerinde gerçekleşen ve aynı zamanda diğer mobil şebekelere doğru yapılan aramalardan oluşan mobilden mobile giden trafik oluşturmaktadır (Şekil 1-6).

Şekil 1-6 Trafik Dağılımı, %

1.5 TÜKETİCİ ŞİKÂyetLERİ³

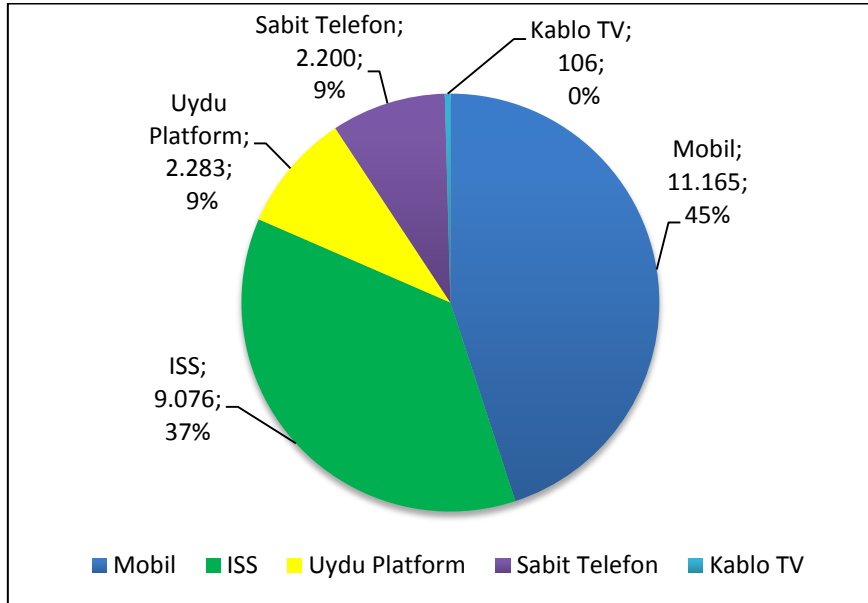
Çizelge 1-11'de üçer aylık dönemler itibarı ile, BTK online Tüketici Şikayet Sistemi üzerinden Kuruma iletilen şikayet sayılarına sektör bazında yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyreğinde Kuruma toplam 24.830 şikâyet iletilmiştir.

Çizelge 1-11 Sektör Bazında Üç Aylık Tüketici Şikâyeti Sayıları

	2014-1	2014-2	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4
Mobil	8.205	6.031	7.699	9.025	10.710	10.857	10.532	11.165
ISS	6.164	4.577	6.392	8.108	7.421	6.787	7.578	9.076
Uydu Platform	2.379	1.589	1.899	2.329	2.360	2.101	2.597	2.283
Sabit Telefon	1.306	1.081	1.492	1.854	1.879	1.644	1.803	2.200
Kablo TV	59	42	81	107	114	68	93	106
Toplam	18.113	13.320	17.563	21.423	22.484	21.457	22.603	24.830

Şekil 1-7'de, 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarı ile toplam şikâyetlerin sektör bazında dağılımına yer verilmektedir. Buna göre en fazla şikâyetin yaklaşık %45 oranında mobil hizmetler ile ilgili olarak yapıldığı görülmektedir.

Şekil 1-7 Sektör Bazında Üç Aylık Tüketici Şikâyeti Sayıları

³ Önceki 3 Aylık Pazar Verileri Raporlarında, tüketici şikâyetleri kümülatif olarak verildiğinden, 2015 yılı ikinci çeyreğinden itibaren tüketici şikâyetlerinin çeyrek dönemler itibarı ile gelişiminin izlenmesi amacıyla değişiklik yapılmıştır.

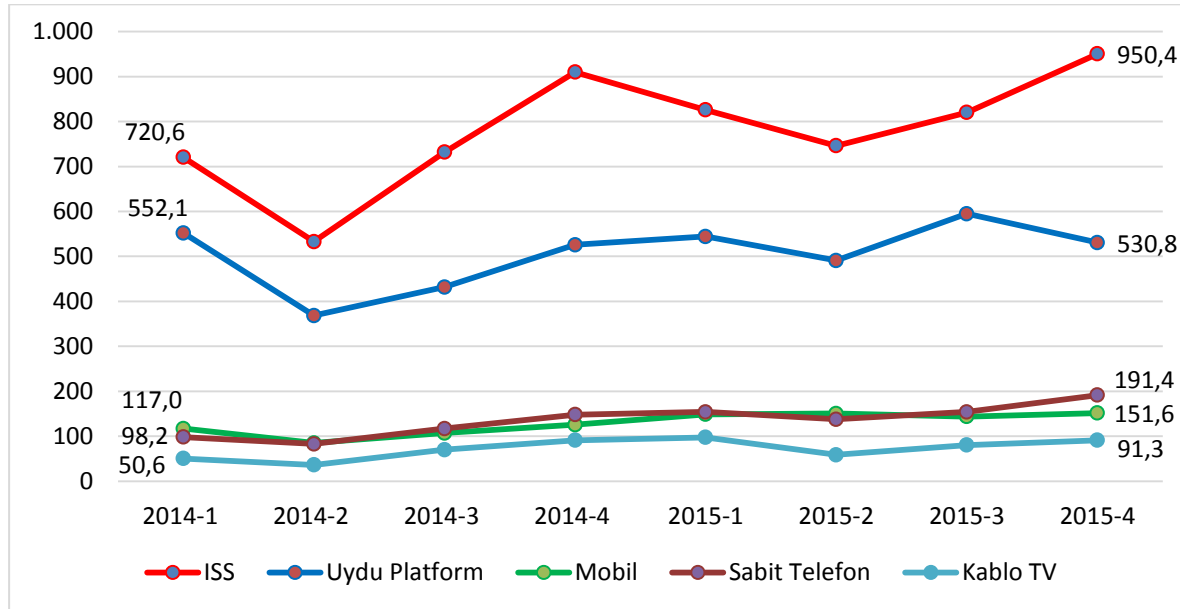
Sektörler bazında alınan şikâyetlerin içinde en fazla yer tutan şikâyet konularının yüzdesel dağılımına aşağıdaki çizelgede yer verilmektedir.

Çizelge 1-12 Tüketici Şikâyetlerinin Konusu İtibariyle Dağılımı (2015-4. Çeyrek)

	İlgili Sektörde En Fazla Şikâyet Edilen Konunun Toplam Şikâyet içindeki Payı
Mobil Hizmetler	Faturalar → %24,6
İnternet Servis Sağlayıcılığı Hizmeti	Bağlantı Sorunu → %18,0
Uydu Platform Hizmeti	Fesih/geçici durdurma → %41,7
Sabit Telefon Hizmeti	Bağlantı Sorunu → %31,6

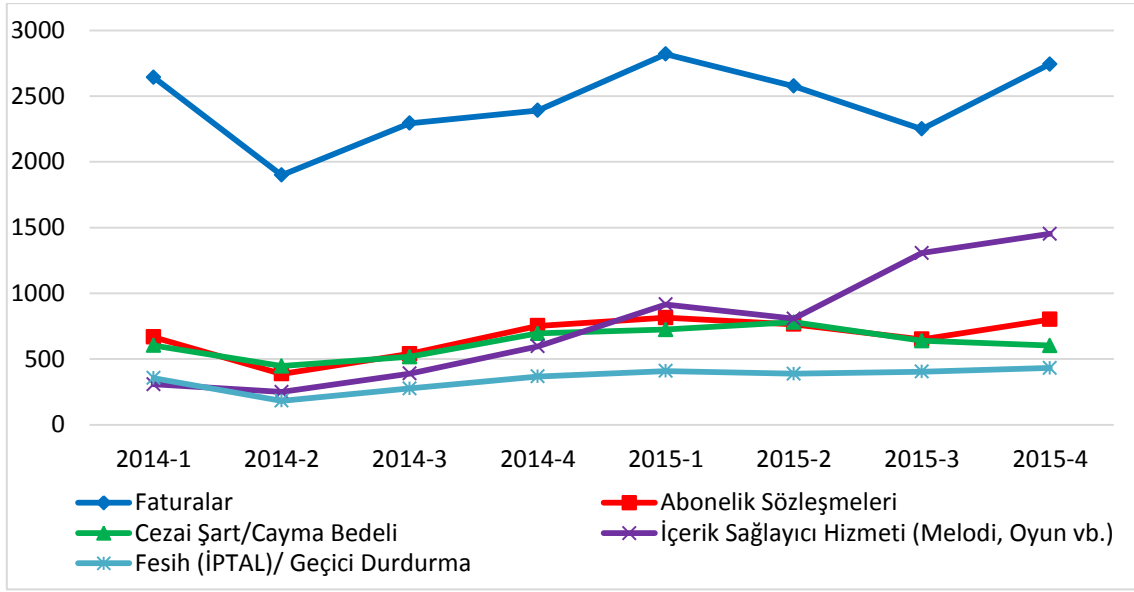
Şekil 1-8’de ise, sektörel bazda milyon abone başına tüketici şikayeti sayısına yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarı ile 1 milyon abone başına ortalama olarak İnternet Servis Sağlayıcılığı hizmetine yönelik 950,4, Uydu Platform Hizmetlerine yönelik 530,8, Sabit Telefon Hizmetlerine yönelik 191,4, mobil elektronik haberleşme hizmetlerine yönelik olarak 151,6 ve Kablo TV hizmetlerine yönelik 91,3 tüketici şikayeti gelmiştir.

Şekil 1-8 Milyon Abone Başına Tüketici Şikayeti Sayısı (Adet)

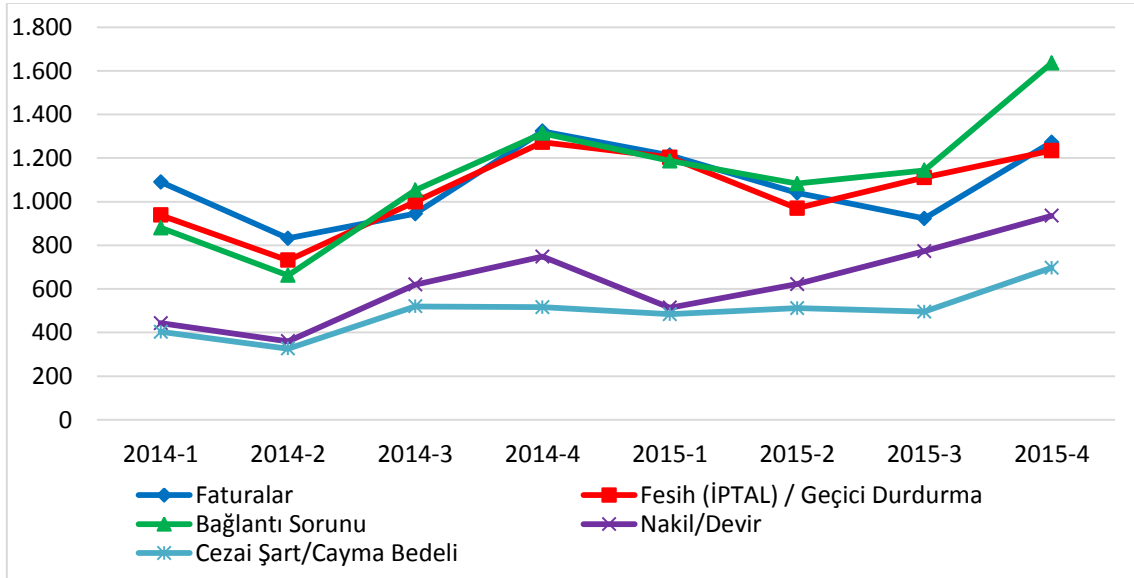
Şekil 1-9’da mobil sektörde en fazla tüketici şikayetine konu olan ilk beş hususa yer verilmektedir. Mobil sektörde en fazla şikâyet faturalara ilişkin olup 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarı ile faturalarla ilgili şikâyetler toplam şikâyetlerin %24,6’sını oluşturmaktadır.

Şekil 1-9 Mobil Sektörde Tüketici Şikâyetlerinin Konularına Göre Dağılımı

Şekil 1-10'da İnternet Servis Sağlayıcılığı hizmetine ilişkin en fazla tüketici şikâyetine konu olan ilk beş hususa yer verilmektedir. İnternet Servis Sağlayıcılığı hizmetinde en fazla şikâyet fatura, aboneliğin feshi ve bağlantı sorunlarına ilişkin olup 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarı ile bu üç hususa ilişkin şikâyetler toplam şikâyetlerin yaklaşık %45,6'sını oluşturmaktadır.

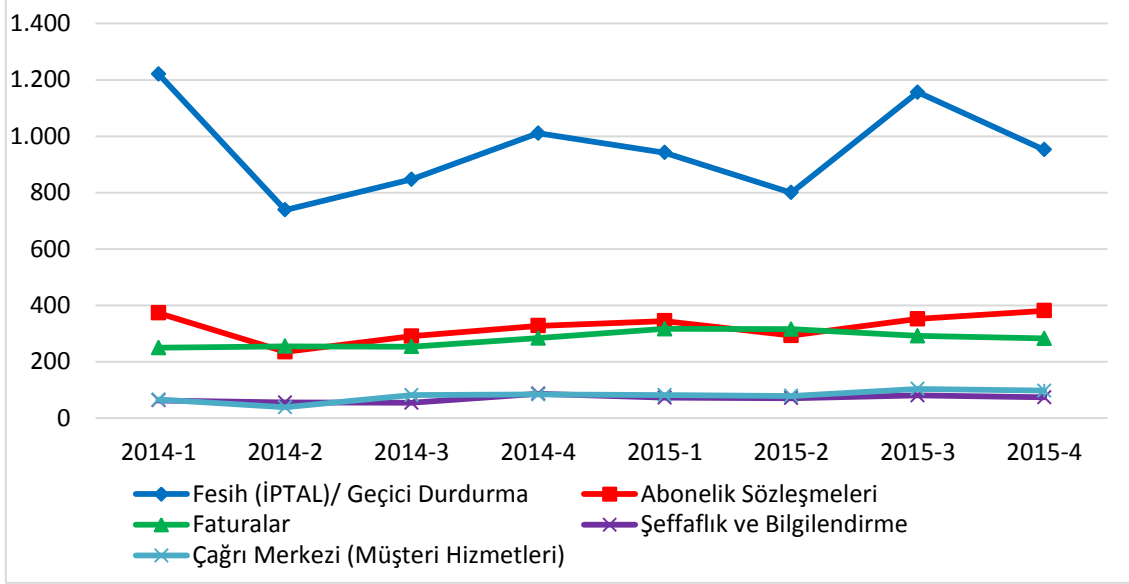
Şekil 1-10 ISS Sektöründe Tüketici Şikâyetlerinin Konularına Göre Dağılımı

Şekil 1-11'de Uydu Platform Hizmetine ilişkin en fazla tüketici şikâyetine konu olan ilk beş hususa yer verilmektedir. Uydu Platform Hizmetinde en fazla şikâyet aboneliğin feshi/iptali veya geçici olarak durdurulmasına ilişkin olup 2015 yılı dördüncü çeyreği

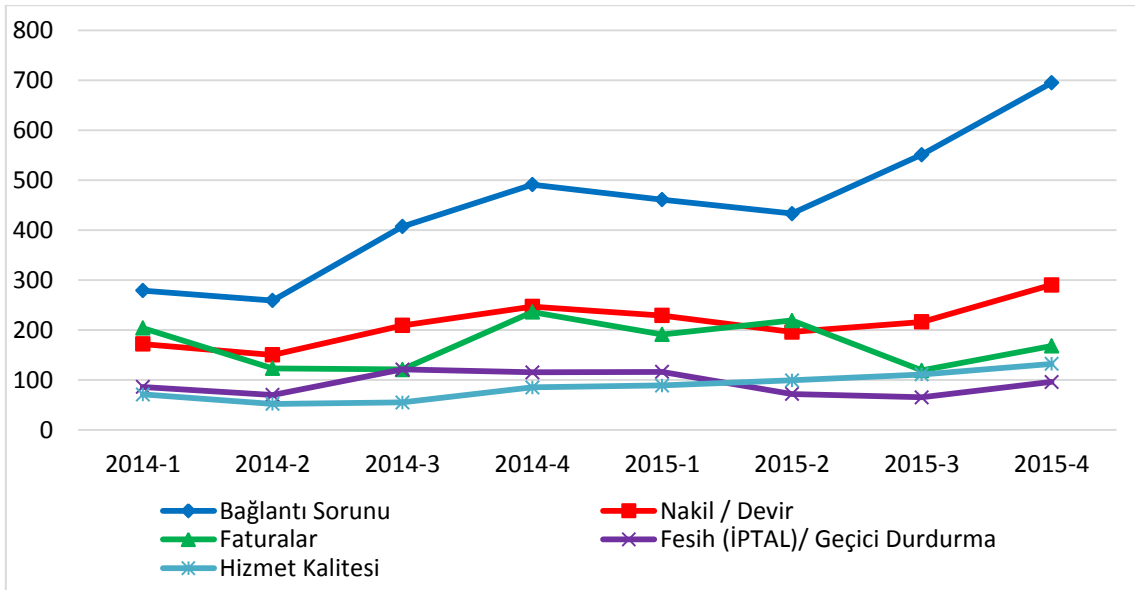
itibarı ile bu hususa ilişkin şikayetler toplam şikayetlerin yaklaşık %41,7'sini oluşturmaktadır.

Şekil 1-11 Uydu Platform Hizmetinde Tüketici Şikâyetlerinin Konularına Göre Dağılımı

Şekil 1-12'de Sabit Telefon Hizmetine ilişkin en fazla tüketici şikayetine konu olan ilk beş hususa yer verilmektedir. Sabit Telefon Hizmetinde en fazla şikayet bağlantı sorununa ilişkin olup 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarı ile bu hususa ilişkin şikayetler toplam şikayetlerin yaklaşık %31,6'sını oluşturmaktadır.

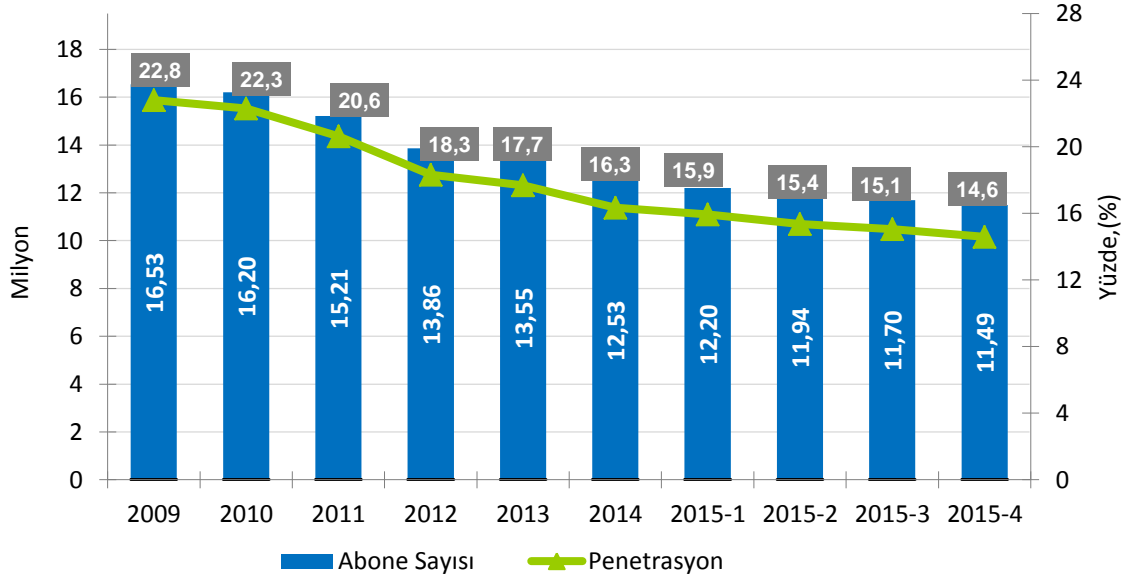
Şekil 1-12 Sabit Telefon Hizmetinde Tüketici Şikâyetlerinin Konularına Göre Dağılımı

2 SABİT PAZAR VERİLERİ

2015 yılı dördüncü çeyrek sonu itibarıyla 11.493.057 sabit telefon abonesi bulunan Türkiye’de penetrasyon oranı bir önceki çeyreğe göre 0,5 puan azalarak yaklaşık %14,6 seviyesine düşmüştür (Şekil 2-1).⁴ Türkiye’de ortalama hanehalkı büyüklüğünün 3,60⁵ olduğu göz önünde bulundurulduğunda sabit telefon hizmetlerinin Türkiye’nin önemli bir kesimine ulaştığını söylemek mümkündür.

Şekil 2-1 Sabit Abone Sayısı ve Penetrasyon

Teknoloji bazında toplam abone sayısı bilgilerine bakıldığında, analog sabit telefon hat sayısının ve ankesörlü telefon sayısının azalma eğiliminde olduğu, ISDN ses kanalı dengi sayısının yatay seyrettiği görülmektedir. VoIP abonelik sayısı ise istikrarlı bir şekilde artarak 2015 yılı dördüncü çeyrek sonu itibarıyla 706.419’a ulaşmıştır.

⁴ 2013 yılı ikinci çeyreği itibarıyla veri formlarında değişikliğe gidilmiştir. Sabit telefon abone sayısı ilgili dönemin veya çeyreğin sonu itibarıyla aktif sabit hat sayısı (analog telefon hat sayısı, ISDN ses kanalı dengi sayısı, VoIP abonelikleri sayısı gibi unsurların) toplamını kapsamaktadır.

⁵ TÜİK’in 5 Mayıs 2015 tarihli haber bülteninde yer alan 2014 yılı verisidir.

Çizelge 2-1: Abone Sayılarının Teknoloji Bazında Dağılımı

		Analog Sabit Telefon (PSTN) Hat Sayısı	ISDN Ses Kanalı Dengi Sayısı	VoIP Abonelik Sayısı	Ankesörlü Telefon Sayısı	TOPLAM
2014-4	Türk Telekom	9.933.616	311.382	-	83.283	12.528.865
	STH	1.550.397	39.283	610.904		
2015-1	Türk Telekom	9.526.966	310.726	-	82.716	12.200.495
	STH	1.630.789	33.857	615.441		
2015-2	Türk Telekom	9.194.586	310.484	-	82.088	11.937.673
	STH	1.678.619	35.385	636.511		
2015-3	Türk Telekom	8.897.899	309.140	-	81.159	11.696.067
	STH	1.696.834	38.376	672.655		
2015-4	Türk Telekom	8.650.148	311.250	-	80.798	11.493.057
	STH	1.702.423	42.017	706.419		

Sabit telefon hizmetleri (STH) sunan işletmecilerin⁶ 2015 yılının dördüncü çeyreği itibarıyla taşıyıcı seçimi/önseçimi bilgilerine bakıldığında, taşıyıcı ön seçimi kullanıcı sayısının 180.462 ve arama bazında taşıyıcı seçimi kullanıcı sayısının ise 61.326 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Çizelge 2-2 STH İşletmecilerinin Taşıyıcı Seçimi/Önseçimi Kullanıcı Sayıları

Yöntem	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4
Taşıyıcı Ön Seçimi	178.737	150.903	151.565	161.503	180.462
Arama Bazında Taşıyıcı Seçimi	77.018	79.204	77.589	69.289	61.326

Çizelge 2-3'te abone sayısı açısından STH işletmecilerinin pazar payları yer almaktadır. Buna göre ilk üç sırada TTNET, Superonline ve Turknet yer almaktadır.

⁶ STH yetkilendirmesine sahip olan işletmecilerden 58 adetine ait verilerden elde edilmiştir.

Çizelge 2-3 STH İşletmecilerinin Abone Sayısına Göre Pazar Payları, 2015-4

İşletmeci	Pazar Payı (%)
TTNet	51,4
Superonline	16,1
Turknet	9,9
İş Net	5,9
Vodafone Net	5,1
Millenicom	4,3
Netgsm	2,2
TTM Telekom	1,9
Diğer	3,2

2015 yılı dördüncü çeyreği itibarı ile net satışlarına göre işletmecilerin pazar payları Çizelge 2-4'te gösterilmektedir. Bu çerçevede, 2015 yılının dördüncü çeyreğinde işletmecilerin STH net satışlarına göre en yüksek paya sahip ilk üç işletmeci sırasıyla Vodafone Net, Superonline ve Eser Telekom olmuştur.

Çizelge 2-4 STH İşletmecilerinin Net Satış Gelirine Göre Pazar Payları, 2015-4

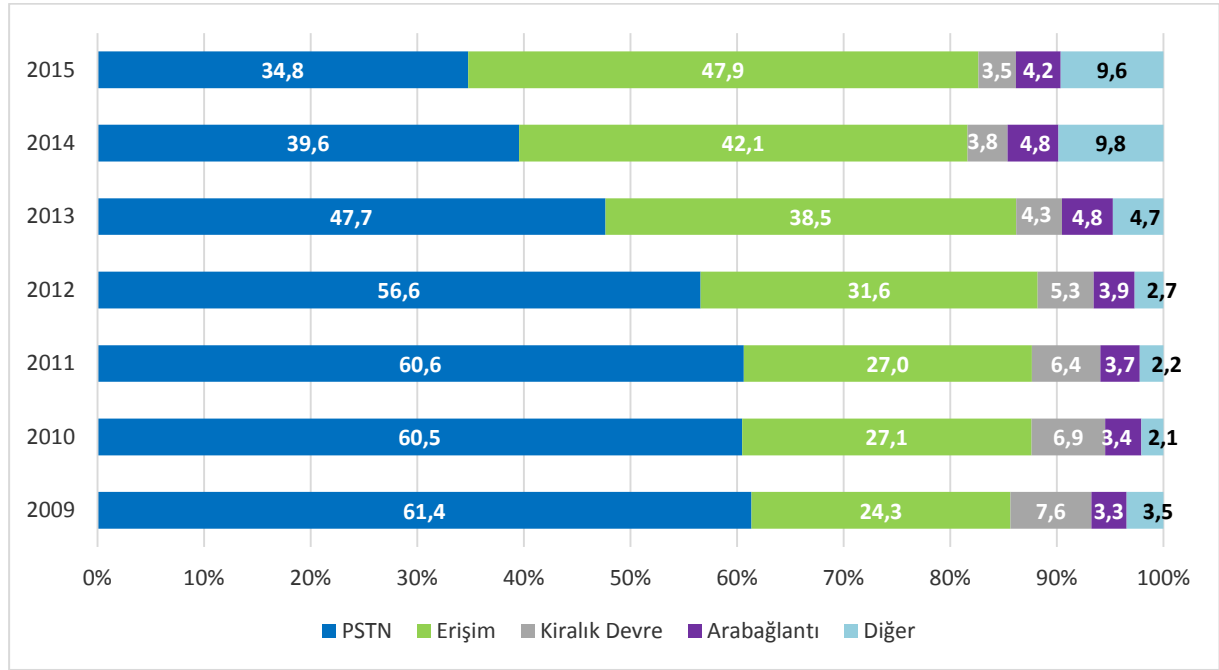
İşletmeci	Pazar Payı (%)
Vodafone Net	25,8
Superonline	24,9
Eser Telekom	11,4
TTNet	9,0
TTM Telekom	5,1
Millenicom	4,3
Turknet	3,5
İş Net	2,9
Sesnet	2,8
Diğer	10,3

2.1 SABİT PAZARDA GELİRLER

Şekil 2-2'de sabit pazarda Türk Telekom'un yıllık gelirlerinin dağılımına yer verilmektedir. 2015 yılında erişim hizmetlerinden elde edilen gelirlerin toplam gelirdeki payının bir önceki yıla göre arttığı, sabit telefon (PSTN) hizmetleri, arabağlantı, kiralık devre ve diğer hizmetlerden elde edilen gelirlerin payının ise

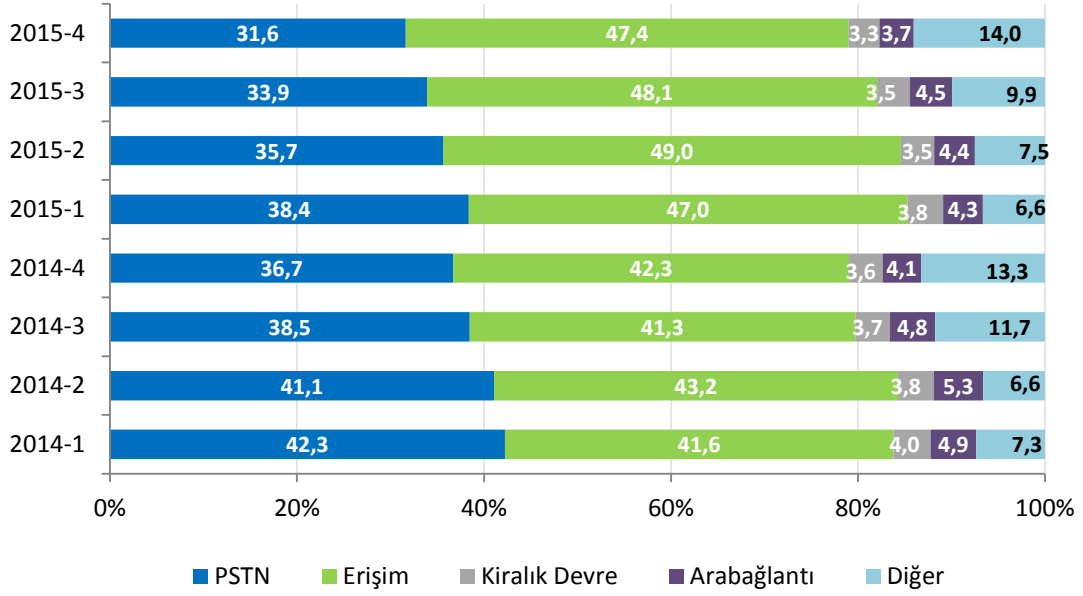
değişen oranlarda azaldığı görülmektedir. 2009 yılında toplam gelirlerin %61,4'ünü oluşturan PSTN hizmetlerinden elde edilen gelirlerin 2015 yılında toplam gelirlerdeki payı %34,8'e düşmüştür. Buna karşın, 2009 yılında toplam gelir içinde %24,3'lük bir paya sahip olan erişim hizmetlerinin 2015 yılında toplam gelir içindeki payı %47,9'a çıkmıştır. 2015 yılına bakıldığında; toplam sabit gelirlerin %3,5'ini kiralık devre gelirleri oluştururken, %4,2'sini arabağlantı geliri ve %9,6'sını ise diğer gelirlerin oluşturduğu görülmektedir.

Şekil 2-2 Türk Telekom'un Yıllık Sabit Gelirinin Dağılımı, %

Şekil 2-3'te 2014 yılı başından itibaren üçer aylık dönemler halinde Türk Telekom'un sabit gelirlerinin dağılımı yer almaktadır. Şekilden görüldüğü üzere, 2015 yılının dördüncü çeyreğinde PSTN gelirleri toplam gelirin %31,6'sını teşkil ederken erişim gelirleri toplam gelirin %47,4'ünü oluşturmuştur. 2014 yılının aynı dönemi ile kıyaslandığında, PSTN gelirlerinin toplam gelir içindeki payının azaldığı, buna karşın erişim hizmetlerinden elde edilen gelirlerin payının arttığı gözlenmektedir.

Şekil 2-3 Türk Telekom'un Üç Aylık Gelirinin Dağılımı, %*

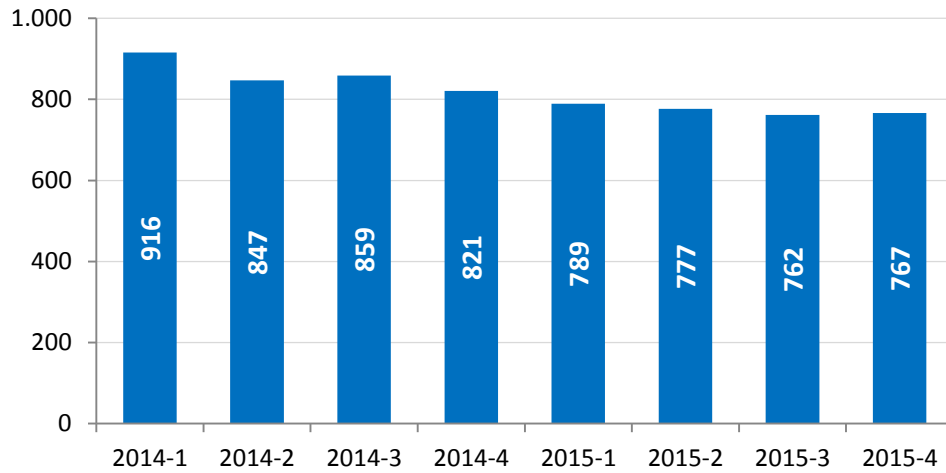

* 2015 yılı başından itibaren Türk Telekom, daha önce "Diğer" kalemi altında raporladığı bazı sabit ve kullanım ücretlerini "PSTN" ve "Erişim" kalemleri altında raporlamaya başlamıştır.

2.2 SABİTTEN ARAMA GELİRLERİ

2015 yılı dördünü üç aylık dönem itibarıyla sabit telefon gelirleri yaklaşık 767 milyon ₺ olarak gerçekleşmiş olup bir önceki senenin aynı dönemine göre %6,6 oranında azalırken bir önceki üç aylık döneme göre %0,6 oranında artmıştır.

Şekil 2-4 Türk Telekom Arama Gelirleri, Milyon ₺ *

* Brüt satışlar üzerinden hesaplanmıştır.

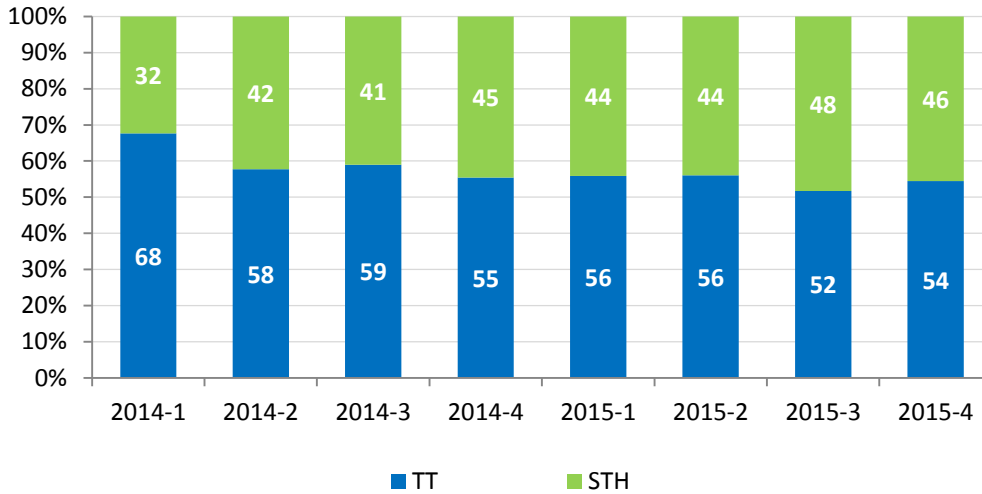
Çizelge 2-5'te 2014 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren STH işletmecilerinin elde ettikleri net satış gelirleri toplamına yer verilmektedir. Yaklaşık 2,4 milyon abone sabit telefon hizmetlerinde alternatif işletmecilerden hizmet almış olup bu işletmecilerin üç aylık dönem için tüm STH hizmetlerinden elde ettikleri gelirler 323 milyon ₺ civarında gerçekleşmiştir.

Çizelge 2-5 STH İşletmecilerinin Net Satış Gelirleri

Dönem	Net Satış Geliri, ₺
2014-3	297.090.202
2014-4	280.764.744
2015-1	290.659.607
2015-2	312.922.030
2015-3	356.565.792
2015-4	323.165.266

Şekil 2-5'te STH işletmecilerinin arama gelirleri ile Türk Telekom'un arama hizmetlerine ilişkin gelirlerine göre pazar paylarına yer verilmektedir. STH işletmecilerinin ilgili hizmetlerdeki gelir bakımından pazar payları 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemde %46 olarak gerçekleşmiştir. .

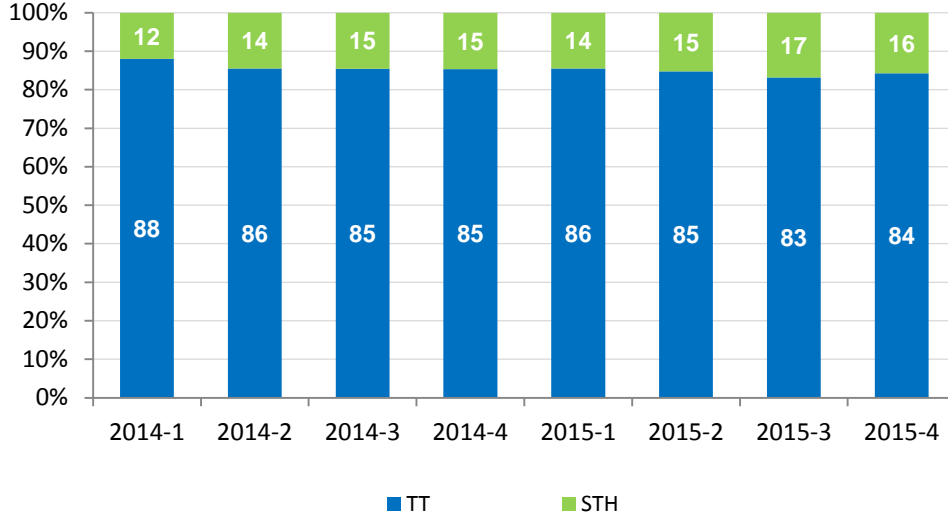
Şekil 2-5 STH–TT Arama Hizmet Gelirlerine göre Pazar Payları, % *

* Şekil 2-5; STH işletmecilerinin Kurumumuza göndermiş olduğu üçer aylık gelir bilgileri ile Türk Telekom'un aynı dönemlerde Kurumumuza bildirmiş olduğu şehiriçi, şehirlerarası, uluslararası ve mobile giden aramalardan elde edilen gelir bilgileri kullanılarak elde edilmiştir. 2013 yılında güncellenen yeni veri formlarıyla birlikte STH işletmecilerinin gelir bilgileri ayrıştırılmaya başlanmış olup, göstergelerinin iyileştirilmesi çalışmaları kapsamında 2013 yılı başından itibaren STH işletmecilerinin sadece arama gelirleri esas alınmaktadır. Daha önceki üçer aylık raporlarda, Türk Telekom'un arama gelirleri ile STH işletmecilerinin toplam gelirleri karşılaştırılmış olduğundan, daha önceki raporlarda yer alan pazar payı verileri ile bu rapordaki pazar payı verileri arasında farklılık görülebilir.

Şekil 2-6'da STH işletmecileri ile Türk Telekom'un telefon hizmetlerine ait gelirlerine göre pazar paylarına yer verilmektedir. Söz konusu gelirlere göre STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un pazar payları 2014 yılı dördüncü çeyreğinde sırasıyla %15 ve %85 iken, söz konusu pazar payları 2015 yılının dördüncü üç aylık döneminde sırasıyla %16 ve %84 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 2-6 STH–TT Telefon Hizmetleri Gelirlerine göre Pazar Payları, % *

* Türk Telekom'un şehir içi, şehirlerarası, yurtdışı ve mobil aramaları ile sabit ücret, bağlantı-nakil ücretlerini içeren gelirlerini kapsamaktadır. 2013 yılında güncellenen yeni veri formlarıyla birlikte STH işletmecilerinin gelir bilgileri ayrıştırılmaya başlanmış olup, 2013 yılı başından itibaren STH işletmecilerinin bağlantı-nakil, sabit ücret ve arama gelirleri esas alınmaktadır. Daha önceki üç aylık raporlarda, Türk Telekom'un telefon hizmet gelirleri ile, STH işletmecilerinin toplam gelirleri karşılaştırılmış olduğundan, daha önceki raporlarda yer alan veriler ile bu rapordaki veriler arasında farklılık görülebilir.

2.3 SABİT PAZARDA TRAFİK HACMİ

2014 yılının dördüncü çeyreğinde yaklaşık 2,3 milyar dakika olan Türk Telekom'un ses trafiği, 2015 yılının dördüncü çeyreğinde yaklaşık 1,9 milyar dakika olarak gerçekleşmiş ve bir önceki yılın aynı dönemine göre yaklaşık olarak %18 oranında azalmıştır. 2015 yılının üçüncü çeyreği ile karşılaştırıldığında ise Türk Telekom trafiğinin %4,5 oranında arttığı görülmektedir.

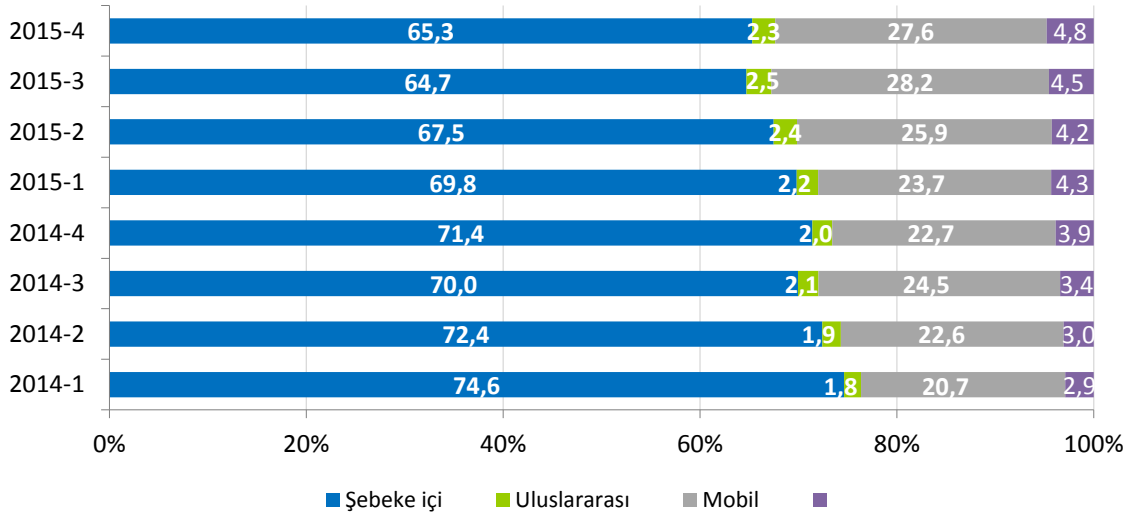
Çizelge 2-6 Türk Telekom Trafik Dağılımı, Milyon Dakika

Trafik dağılımı	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4
Şebeke içi*	1.645	1.501	1.385	1.165	1.229
Uluslararası	46	47	49	46	44
Mobil	523	509	531	507	519
STH	89	92	87	82	90
Toplam	2.303	2.150	2.052	1.800	1.881

*Dial-up trafiğinin 2013 yılı ilk çeyrek sonunda yaklaşık 1 milyon dk civarına düşmesi göz önüne alınarak söz konusu trafik şebeke içi trafiği içinde gösterilmiştir.

Üçer aylık dönemler itibarıyla trafik dağılımının seyrinin gösterildiği aşağıdaki şekilde, bir önceki yılın aynı döneminde %71,4 olan şebeke içi trafiğin toplam trafik içindeki payının 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemde %65,3 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte bir önceki yılın aynı döneminde toplam trafiğin %22,7'sini oluşturan mobile doğru trafik 2015 yılının dördüncü çeyreğinde toplam trafiğin %27,6'sını teşkil etmiştir.

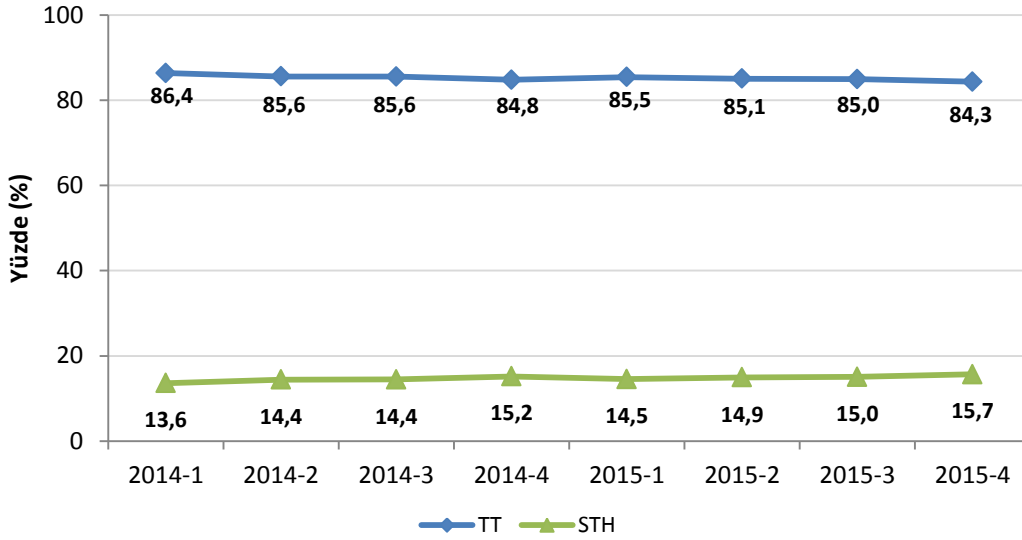
Şekil 2-7 Türk Telekom Trafik Dağılımı, %

STH işletmecilerinin internet şebekesi üzerinden ses taşıma (VoIP) yöntemini etkin bir şekilde kullandıkları görülmekte olup STH işletmecilerince başlatılan çağrılarının toplam süresi içinde VoIP ile başlatılan çağrılarının payı %74,4'ü bulmaktadır. Şekil 2-8'de STH işletmecileri ve Türk Telekom'un şehir içi trafiğine ait payları karşılaştırılmaktadır. Bir önceki üç aylık dönemde söz konusu trafikten %15,0

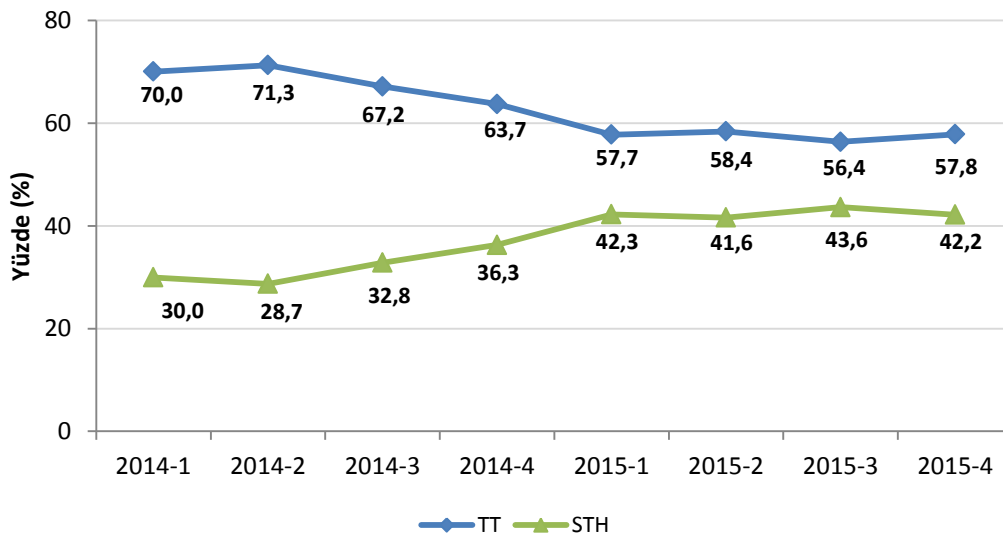
oranında pay alan STH işletmecilerinin 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemdeki payları %15,7 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 2-8 STH–TT Çağrı Başlatma (Şehirçi) Trafiki Kıyaslaması, %

Şekil 2-9'da STH işletmecileri ve Türk Telekom'un şehirlerarası trafikteki payları 2014 yılı birinci çeyreğinden itibaren karşılaştırılmaktadır. Buna göre 2015 yılının dördüncü üç aylık döneminde şehirlerarası trafikte STH işletmecilerinin pazar payı %42,2 olarak gerçekleşirken Türk Telekom'un pazar payı ise %57,8 olarak gerçekleşmiştir.

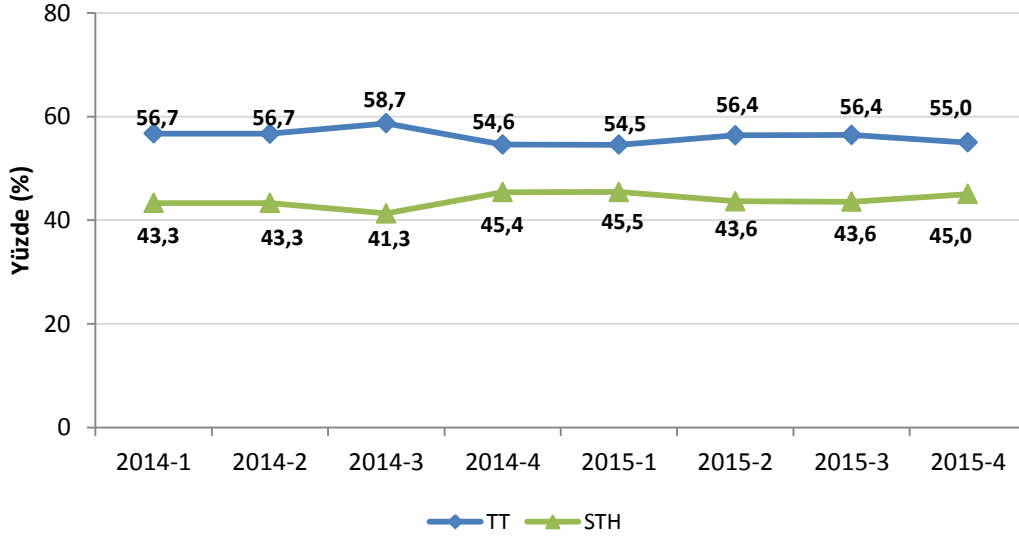
Şekil 2-9 STH–TT Çağrı Başlatma (Şehirlerarası) Trafiki Kıyaslaması, %

Şekil 2-10'da STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un mobile doğru çağrı trafiğine ilişkin pazar payları karşılaştırılmaktadır. STH işletmecilerinin 2014 yılının dördüncü

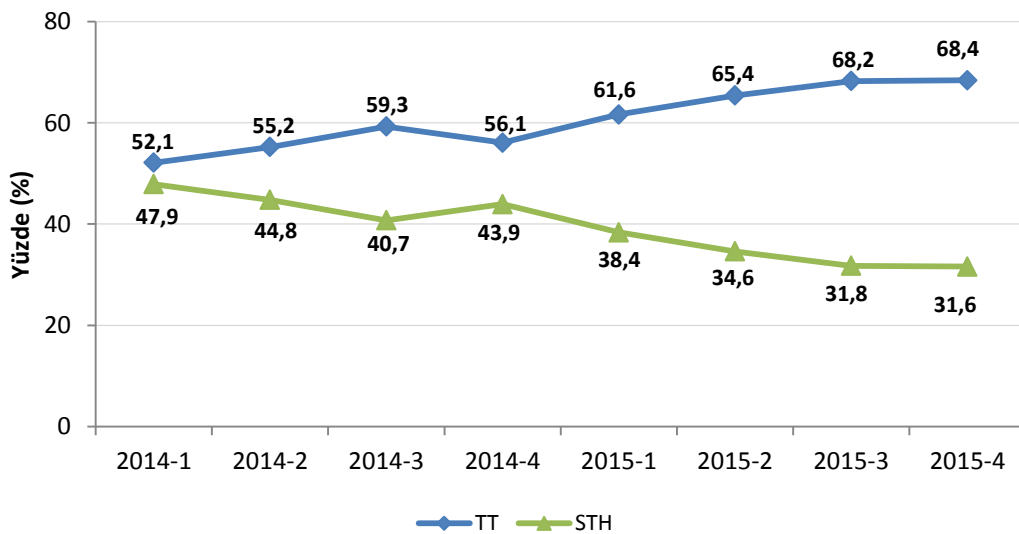
üç aylık dönemde söz konusu pazardan aldığı pay %45,4 iken 2015 yılının dördüncü çeyreğinde aldıkları pay %45,0 olarak gerçekleşmiştir. Türk Telekom'un pazar payı ise aynı dönemde %54,6'dan %55'e yükselmiştir.

Şekil 2-10 STH–TT Çağrı Başlatma (Mobile doğru) Trafiği Kıyaslaması, %

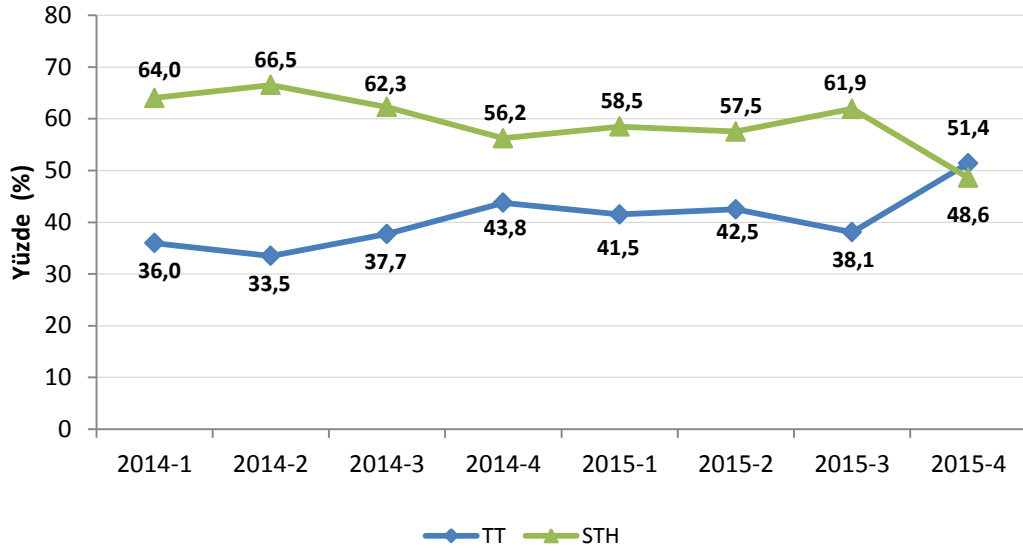
Şekil 2-11'de STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un yurtdışına doğru çağrı trafiklerine ait pazar payları karşılaştırılmaktadır. 2014 yılının dördüncü üç aylık döneminde söz konusu pazarda Türk Telekom'un %56,1 olan payı 2015 yılı dördüncü çeyrek sonunda %68,4'e yükselmiş, aynı dönemde STH işletmecilerinin payı ise %43,9'dan %31,6'ya düşmüştür.

Şekil 2-11 STH–TT Çağrı Başlatma (Yurtdışına doğru) Trafiği Kıyaslaması, %

Şekil 2-12'de STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un sabit şebekede sonlandırdıkları uluslararası çağrı trafiğine ait pazar paylarına yer verilmektedir. 2015 yılının dördüncü üç aylık dönemi 2014 yılının aynı dönemi ile kıyaslandığında; Türk Telekom'un söz konusu trafikten aldığı pay %43,8'den %51,4'e yükselirken, STH işletmecilerinin payı ise aynı dönemde %56,2'den %48,6'ya düşmüştür.

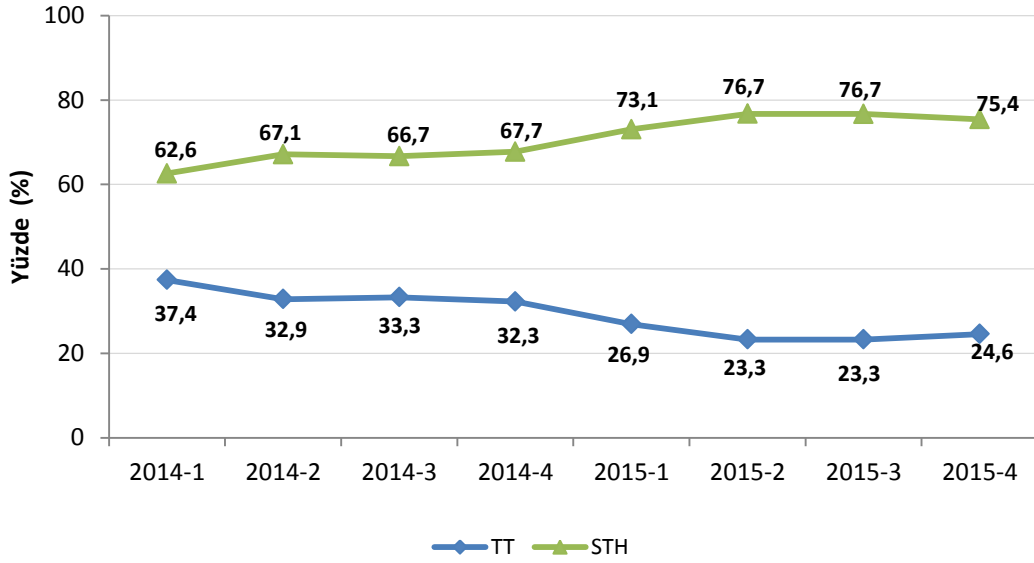
Şekil 2-12 STH–TT Sabitte Sonlandırılan Uluslararası Çağrı Trafiği Kıyaslaması, % *

* STH işletmecileri tarafından gönderilen verilerin güncellenmesi sebebiyle önceki çeyrek dönem raporlarında yer alan bilgiler 2014-4. Çeyrek raporunda güncellenmiştir.

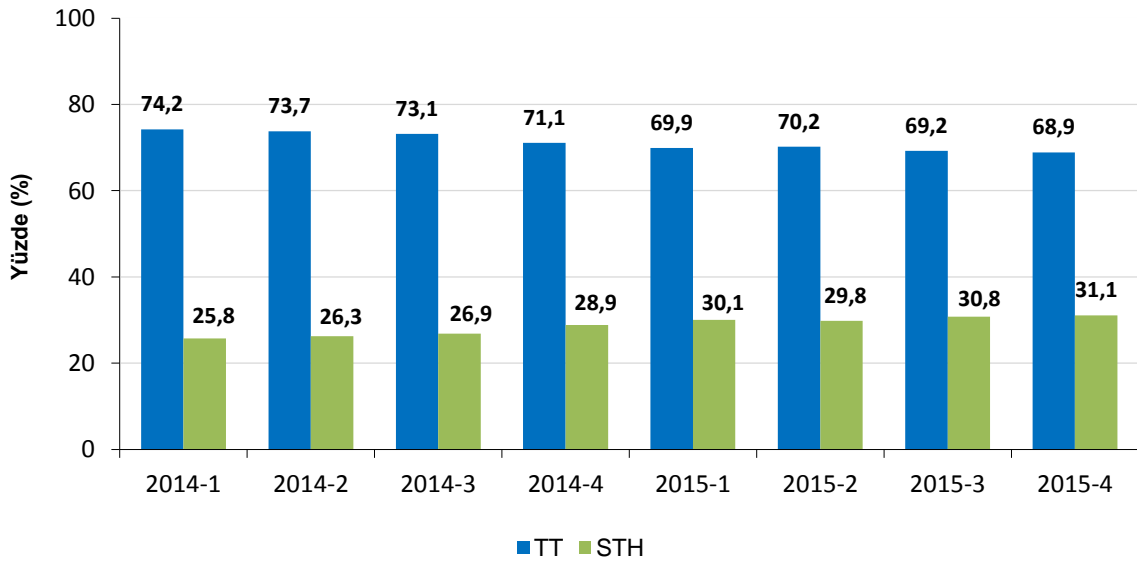
Şekil 2-13'te STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un mobil şebekelerde sonlandırdıkları uluslararası çağrı trafiğine ait pazar payları karşılaştırılmaktadır. 2014 yılı dördüncü üç aylık döneminde ilgili pazardan %67,7 pay alan STH işletmecilerinin 2015 yılının aynı döneminde pazar payı %75,4'e yükselmiştir. Türk Telekom'un ilgili trafiğe ilişkin pazar payı ise aynı dönemde %32,3'ten %24,6'ya düşmüştür.

Şekil 2-13 STH–TT Mobilde Sonlandırılan Uluslararası Çağrı Trafikği Kıyaslaması, %

Şekil 2-14'te STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un sabit şebekede başlatılan toplam trafik miktarındaki paylarına yer verilmektedir. 2014 yılı dördüncü çeyreğinde STH işletmecilerinin söz konusu trafikteki payı %28,9 iken 2015 yılı dördüncü çeyreğinde %31,1'e çıkmış, Türk Telekom'un payı ise aynı dönemde %71,1'den %68,9'a gerilemiştir.

Şekil 2-14 STH-TT Sabitten Başlatılan Toplam Trafikteki Payları, %

2.4 KISA NUMARALAR

Çizelge 2-8'de 2015 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında Türk Telekom hatlarından en sık aranan (arama sayısına göre) beş kısa numaranın ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü üç aylık döneminde en sık aranan kısa numara 112 (Sihhi İmdat) olmuştur. Aynı dönemde 182 (Hastane Randevu), 186 (Elektrik Arıza), 155 (Polis İmdat) ve 170 (Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi) en sık aranan diğer kısa numaralar arasında yer almaktadır.

Çizelge 2-7 Sabit Telefonlardan En Sık Aranan Kısa Numaralar, 2015-4

Kısa Numara	Ortalama Çağrı Süresi (sn)
112	24,9
182	165,6
186	96,5
155	57,6
170	286,4

2.5 EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER

Çizelge 2-9'da 2015 yılı dördüncü üç aylık döneminde sabit şebekelerden en fazla trafik gönderilen ve sabit şebekelere en fazla trafiğin geldiği ülkelere yer verilmektedir. Gerek alınan gerekse gönderilen trafik bakımından Almanya ilk sırayı alırken, sırasıyla en fazla trafik gönderilen diğer ülkeler Pakistan, İngiltere, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Bulgaristan, en fazla trafik alınan ülkeler ise Fransa, İngiltere, Yunanistan ve Hollanda olmuştur.

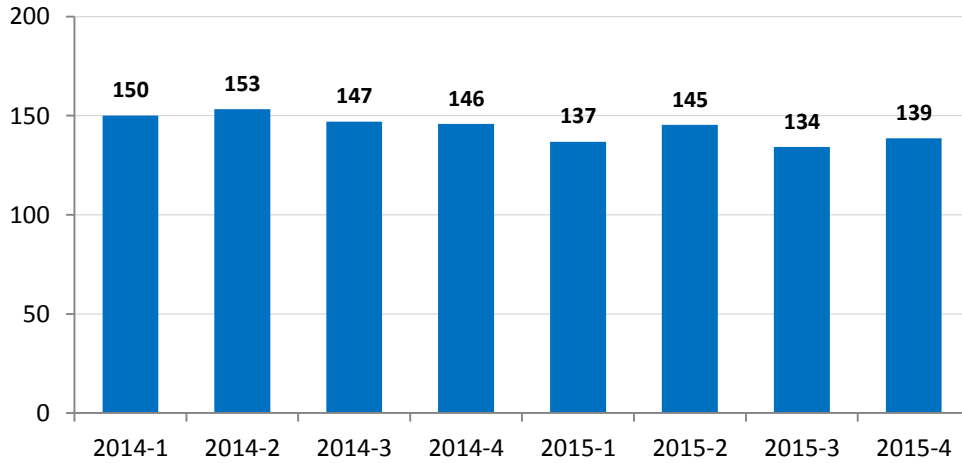
Çizelge 2-8 En Çok Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler, 2015-4

En Çok Trafik Gönderilen Ülke	En Çok Trafik Alınan Ülke
Almanya	Almanya
Pakistan	Fransa
İngiltere	İngiltere
KKTC	Yunanistan
Bulgaristan	Hollanda

2.6 AYLIK KULLANIM MİKTARI (MoU)

Şekil 2-15'te 2014 yılı başından itibaren üçer aylık dönemler itibarıyla sabit telefon abonelerine ait MoU (Minutes of Usage-Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı) değerleri gösterilmektedir. 2015 yılı dördüncü üç aylık döneminde 139 dakika olarak gerçekleşen sabit MoU⁷, bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,9 azalmış, bir önceki döneme göre ise %3,3 oranında artmıştır.

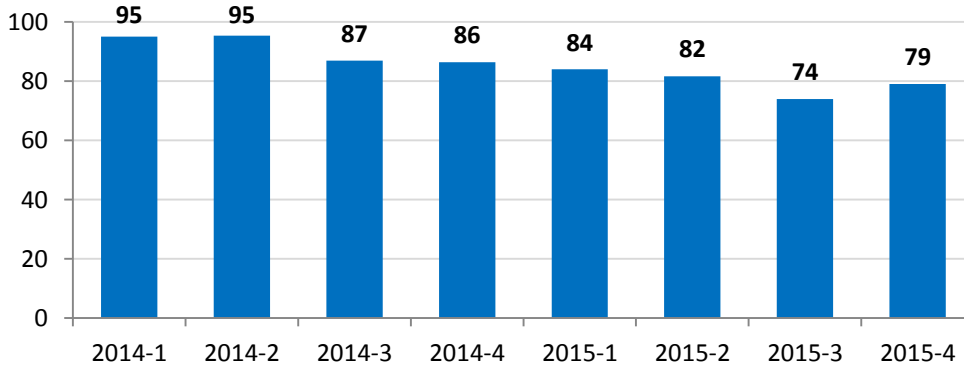
Şekil 2-15 Sabit MoU, Dakika

2.7 ABONE BAŞINA ORTALAMA ÇAĞRI BAŞLATMA

Sabit abonelerin sabit telefondan yaptığı ortalama arama süresine dönemler itibarıyla Şekil 2-16'da yer verilmektedir. Sabit abonelerin gerçekleştirdikleri ortalama trafik miktarı 2014 yılı dördüncü çeyreğinde 86 dakika iken, 2015 yılı dördüncü çeyrekte 79 dakikaya düşmüştür.

Şekil 2-16 Çağrı Başlatan Abonelerin Ortalama Arama Süresi, Dakika

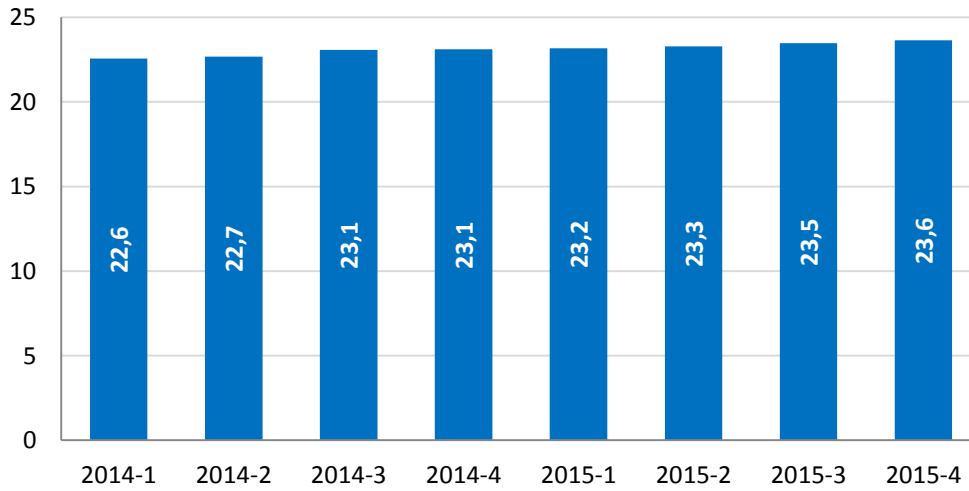

⁷ Türk Telekom ve STH işletmecilerine ait trafikler dikkate alınmıştır. MoU sabit abonenin telefonu kullanma miktarı olup hem giden hem de gelen trafik miktarları dikkate alınmaktadır. Başka bir ifadeyle, sabit abonenin sabit telefonu ortalama ne kadar kullandığını (aradığı + arandığı süreyi) göstermektedir.

2.8 ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)

Şekil 2-17’de Türk Telekom’un ses hizmetlerine ilişkin 2014 yılından itibaren üçer aylık dönemler itibarıyla aylık bazda ortalama ARPU (Average Revenue per User: Abone Başına Ortalama Gelir) rakamlarına yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyrek verilerine göre Türk Telekom’un abone başına aylık geliri 23,6 ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 2-17 Sabit ARPU ₺

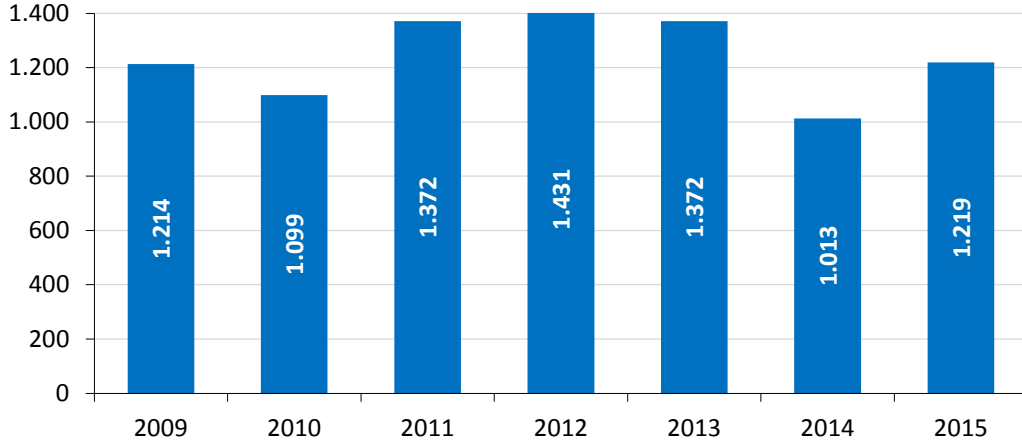
2.9 SABİT NUMARA TAŞINABİLİRLİĞİ

2015 yılı dördüncü çeyreğinde Türk Telekom net olarak 35.216 abone kaybederken Superonline net olarak 28.559 abone kazanmıştır. Sabit hatlarda numara taşınabilirliği uygulamasının başladığı 10 Eylül 2009 tarihinden 31 Aralık 2015 tarihine kadar toplam 958.467 adet numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir.

2.10 SABİT PAZARDA YATIRIM

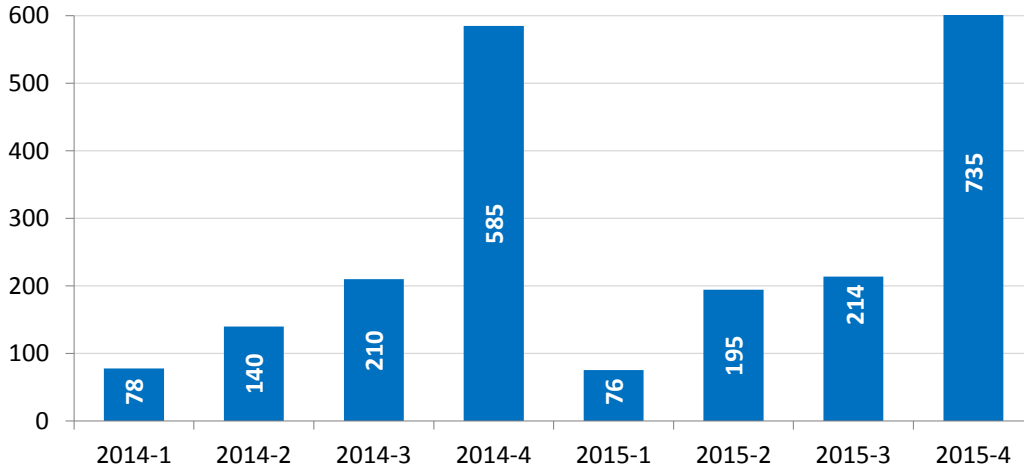
Şekil 2-18’de 2009-2015 yılları arasında Türk Telekom’un toplam yatırımları incelenmektedir. 2015 yılında bir önceki yıla göre %20,3 oranında artan yatırım miktarı 2009 yılına benzer şekilde 1,2 milyar ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir.

Şekil 2-18 Türk Telekom'un Yıllık Yatırım Miktarı, Milyon ₺

Şekil 2-19'da Türk Telekom'un üçer aylık yatırımları incelenmektedir. Türk Telekom'un, 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemde 735 milyon ₺ olarak gerçekleşen yatırım miktarı, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %25,6, bir önceki üç aylık döneme göre ise %243,2 oranında artmıştır.

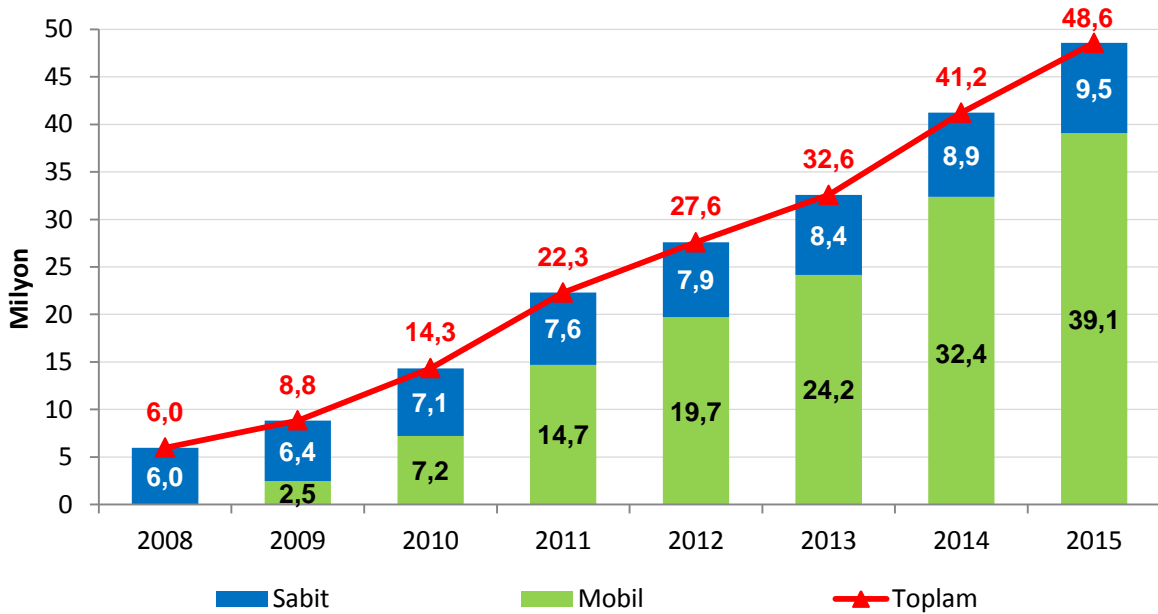
Şekil 2-19 Türk Telekom'un Üç Aylık Yatırım Miktarı, Milyon ₺

3 İNTERNET VE GENİŞBANT VERİLERİ

2015 yılı dördüncü çeyreğinde genişbant abone sayısının bir önceki çeyreğe göre %3,9 oranında arttığı görülmektedir. Ayrıca fiber abone sayısındaki artış oranı da bu dönemde %4,3 seviyelerinde gerçekleşmiştir. Şekil 3-1'de 2008 yılından itibaren Türkiye'deki toplam genişbant internet abone sayılarına sabit ve mobil ayırımında yer verilmektedir. 2008 yılında 6 milyon olan genişbant internet abone sayısı 2015 yılı dördüncü çeyrek sonu itibarıyla 48,6 milyona ulaşmıştır.

Şekil 3-1 Genişbant İnternet Abone Sayısı⁸

Çizelge 3-1'de Türkiye'de bağlantı çeşidine göre internet abone sayısı ile çeyrek ve yıllık bazda artış oranlarına yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyreğinde çevirmeli internet dâhil toplam internet aboneliğinde bir önceki üç aylık döneme göre %3,9 artış gerçekleşmiş olup, özellikle mobil ve fiber internet abonelerinin artmasıyla birlikte internet abone sayısındaki genel artış eğilimi devam etmiştir. Toplam internet abone sayısının yıllık artış oranı ise %17,8 olarak gerçekleşmiştir.

⁸ Sabit, mobil, kablo, fiber vb. tüm genişbant internet erişim yöntemleri dahil olup, çevirmeli (dial up) internet hariçtir.

Çizelge 3-1 Toplam İnternet Abone Sayıları

	2014-4	2015-3	2015-4	Çeyrek Dönem Büyüme Oranı (2015-3...2015-4)	Yıllık Büyüme Oranı (2014-4...2015-4)
xDSL	6.799.100	6.946.553	7.157.200	3,0%	5,3%
Mobil Bilgisayardan İnternet	1.354.746	1.662.797	1.597.606	-3,9%	17,9%
Mobil Cepten İnternet	31.005.915	35.876.101	37.469.948	4,4%	20,8%
Kablo İnternet	558.456	596.056	629.064	5,5%	12,6%
Eve Kadar Fiber (FTTH)	472.424	589.321	641.776	8,9%	35,8%
Binaya Kadar Fiber (FTTB)	984.973	1.013.921	1.030.852	1,7%	4,7%
Fiber (Toplam)	1.457.397	1.603.242	1.672.628	4,3%	14,8%
Diğer	97.326	92.385	90.845	-1,7%	-6,7%
Toplam	41.272.940	46.777.134	48.617.291	3,9%	17,8%

Çizelge 3-1’de yer alan ”Diğer” kaleminin açılımına Çizelge 3-2’de yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla 14.854 ISDN, 10.441 uydu, 369 PLC abonesi bulunmaktadır. Ayrıca 2015 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla Türkiye’de 45 bin civarında çevirmeli bağlantı yapan abone bulunmaktadır.

Çizelge 3-2 Yöntemler Bazında Diğer İnternet Abone Sayıları

	2014-4	2015-3	2015-4
Çevirmeli Bağlantı (Dial Up)	45.918	45.379	45.143
Tümleşik Hizmet Sayısal Ağı (ISDN BA ve PA)	15.381	14.861	14.854
Uydu Haberleşme	10.870	12.009	10.441
Metro Ethernet	12.227	12.635	12.159
Elektrik Hatları Üze.Gen.Erişimi (PLC, BPL)	3.309	686	369
Çerçeve Röle (Frame Relay)	49	35	37
Eşzamanlı İletim Modu (ATM)	17	14	13
Diğer	9.555	6.766	7.829
Toplam	97.326	92.385	90.845

Çizelge 3-3’te internet servis sağlayıcıların abone sayısı bakımından pazar paylarına yer verilmektedir. Buna göre pazarda en büyük paya sahip işletmeci TTNNet olup onu Superonline, Doğan TV Digital, Vodafone Net, Turknet ve Millenicom izlemektedir.

Çizelge 3-3 İSS Pazar Payları⁹, 2015-4

İşletmeci	%
TTNet	71,8
Superonline	17,6
Doğan TV Digital	3,9
Vodafone Net	3,1
Turknet	2,0
Millenicom	1,1
Diğer	0,5
Toplam	100

İnternet servis sağlayıcılığı yetkilendirmesine sahip işletmecilerden temin edilen bilgilerden 2015 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla 80'e yakın işletmecinin aktif olarak hizmet verdiği görülmektedir. Çizelge 3-4'te internet servis sağlayıcılığı hizmetine ilişkin son 5 yıllık gelir bilgilerine yer verilmektedir. İSS'lerin 2015 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %6,1'lik artışla 5 milyar ₺ seviyesini geçmiştir.

Çizelge 3-4 İSS Yıllık Hizmet Gelirleri, ₺

	2011	2012	2013	2014	2015
Gelir	3.305.337.762	4.301.963.631	4.186.874.148	4.727.462.320	5.016.168.788

Çizelge 3-5'te internet servis sağlayıcılığı hizmetine ilişkin üç aylık gelir bilgilerine yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyrekte internet servis sağlayıcılığına ilişkin toplam gelir yaklaşık 1,369 milyar ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. Buna göre İSS'lerin gelirlerinde son bir yıllık dönemde %12,9 seviyesinde bir artış gerçekleşmiştir.

Çizelge 3-5 İSS Çeyrek Bazında Hizmet Gelirleri, ₺

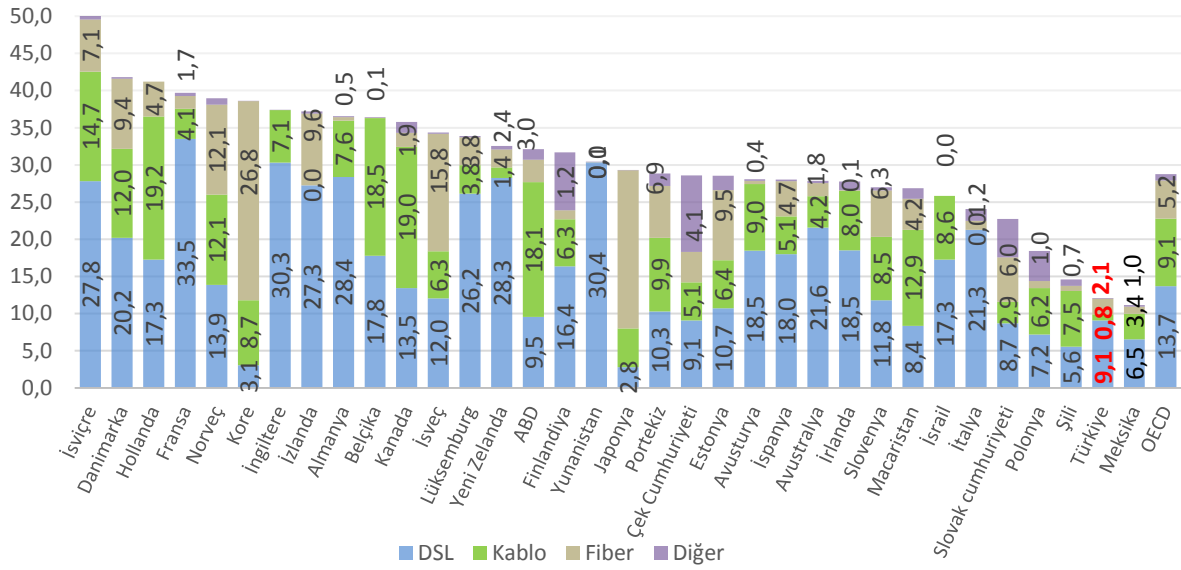
	2014-4	2015-1 ¹⁰	2015-2	2015-3	2015-4
Gelir	1.213.093.325	1.229.591.322	1.172.755.954	1.244.261.171	1.369.560.341

Şekil 3-2'de Türkiye ve OECD ülkelerinde sabit genişbant internet penetrasyon oranları temel bağlantı teknolojilerine göre verilmektedir. OECD genelinde ağırlıklı ortalama penetrasyon oranı Haziran 2015 itibarıyla DSL için %13,7, kablo için %9,1 ve fiber için %5,2 seviyesinde gerçekleşmiştir. Türkiye'de ise 2015 yılı sonu itibarıyla sabit genişbant internet penetrasyon oranlarının DSL için %9,1, kablo için %0,8 ve fiber için %2,1 seviyesinde olduğu görülmektedir.

⁹ Kablo ve ISDN hariç diğer sabit internet (xDSL, Fiber, Metro, FR, PLC, ATM v.b.) bağlantılarını kapsamaktadır.

¹⁰ T SYSTEMS Telekomünikasyon Ltd.Şti.'nin yaptığı düzeltme sonucunda gelir verisi yeniden düzenlenmiştir.

Şekil 3-2 OECD Ülkelerinde Sabit Genişbant İnternet Penetrasyon Oranları¹¹,%

Kaynak: OECD Genişbant Portalı, Haziran 2015, BTK.

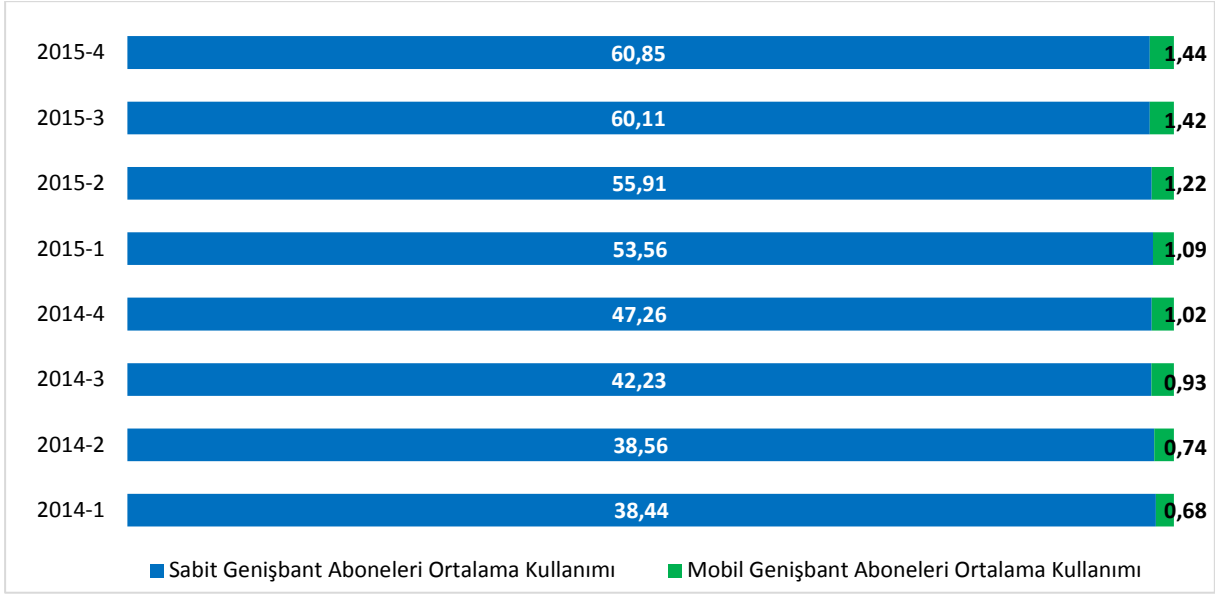
2009 yılı Temmuz ayında kullanılmaya başlanan mobil genişbant hizmetinde ise, mobil bilgisayardan ve cepten internet abone sayısı bir önceki çeyreğe göre yaklaşık %4,1 oranında artmış ve 39.067.554'e ulaşmıştır. Bu dönemde toplam mobil internet kullanım miktarı, bir önceki çeyreğe göre yaklaşık %5,6 oranında artarak 165.366 TByte olmuştur.

2015 yılı dördüncü çeyreğinde kablo internet dahil toplam sabit genişbant internet kullanım (indirme ve yükleme) miktarı ise yaklaşık 1.698.013 TByte olarak gerçekleşmiştir. Bu kullanımın yaklaşık %91,5'i veri indirme, %8,5'i veri yükleme şeklinde gerçekleşmiştir.

Şekil 3-3'te kablo internet dahil sabit genişbant ile bilgisayardan ve cepten mobil genişbant ayırımında son iki yıla ait aylık abone başına ortalama kullanım miktarlarına yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyreğinde sabit genişbant internet abonelerinin ortalama kullanımı 60,9 GByte seviyesinde, mobil genişbant internet abonelerinin ortalama kullanımı ise 1,4 GByte seviyesinde gerçekleşmiştir. Bir önceki üç aylık döneme göre 2015 yılı dördüncü çeyreğinde, sabit genişbant internet abonelerinin kullanımında %1,2, mobil genişbant internet abonelerinin kullanımında ise %1,4 artış gerçekleşmiştir.

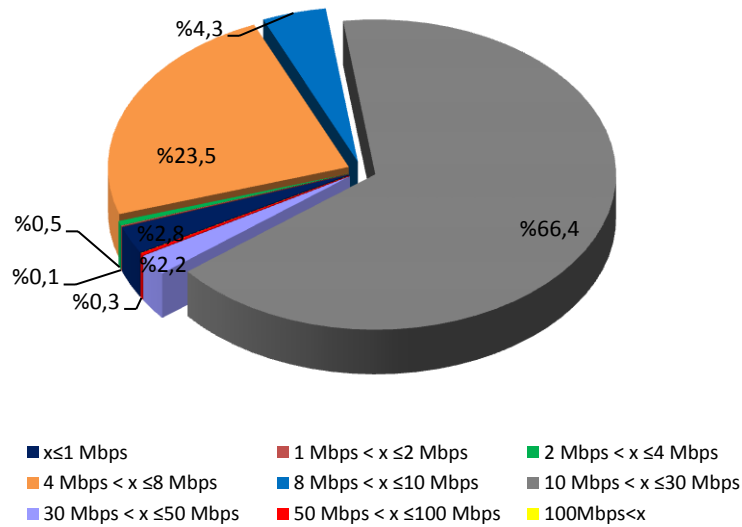
¹¹ OECD ülkelerinin verileri Haziran 2015, Türkiye verileri ise Aralık 2015 tarihidir.

Şekil 3-3 Abone Başı Aylık Ortalama Kullanım Miktarı, GByte

Şekil 3-4'te sabit genişbant internet abonelerinin hızlara göre dağılımına yer verilmektedir. Buna göre 2015 yılı dördüncü çeyrekte Türkiye'deki sabit genişbant abonelerinin yaklaşık %66,4'ünün 10-30 Mbit/sn arası hızda bağlantı sunan paketleri tercih ettikleri görülmektedir. 1 Mbit/sn hızdan düşük hız tercih eden abonelerin oranı %2,8 olup 4-8 Mbit/sn arası hızlardaki bağlantıları tercih eden abonelerin oranı ise %23,5 olarak gerçekleşmiştir.

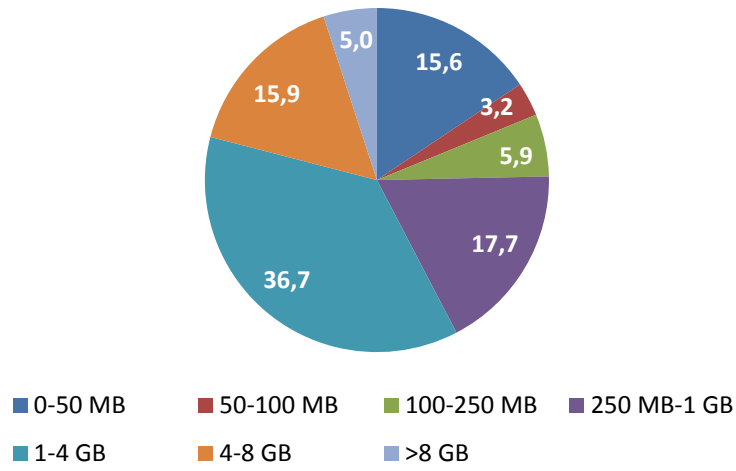
Şekil 3-4 Hızlara Göre Sabit Genişbant İnternet Abonelerinin Dağılımı, 2015-4

2015 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla kablo hariç sabit genişbant internet abonelerinin yaklaşık %89,5'i bireysel aboneliğe sahiptir. Geriye kalan %10,5 ise kurumsal abonelerdir.

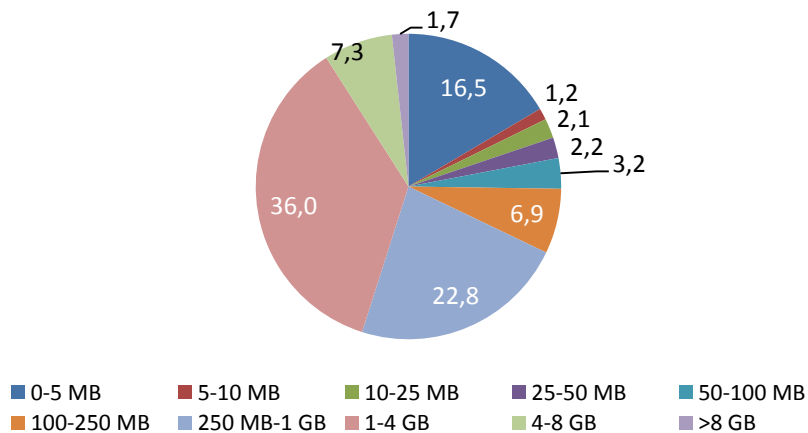
Şekil 3-5'te mobil bilgisayardan internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı verilmektedir. Şekil incelendiğinde 100 MB üzeri kullanımı olan abonelerin oranının %81,2 olduğu anlaşılmaktadır. En az kullanımı gösteren 0-50 MB aralığında ise abonelerin %15,6'sı bulunmaktadır.

Şekil 3-5 Mobil Bilgisayardan İnternet Abonelerinin Kullanıma Göre Dağılımı, %

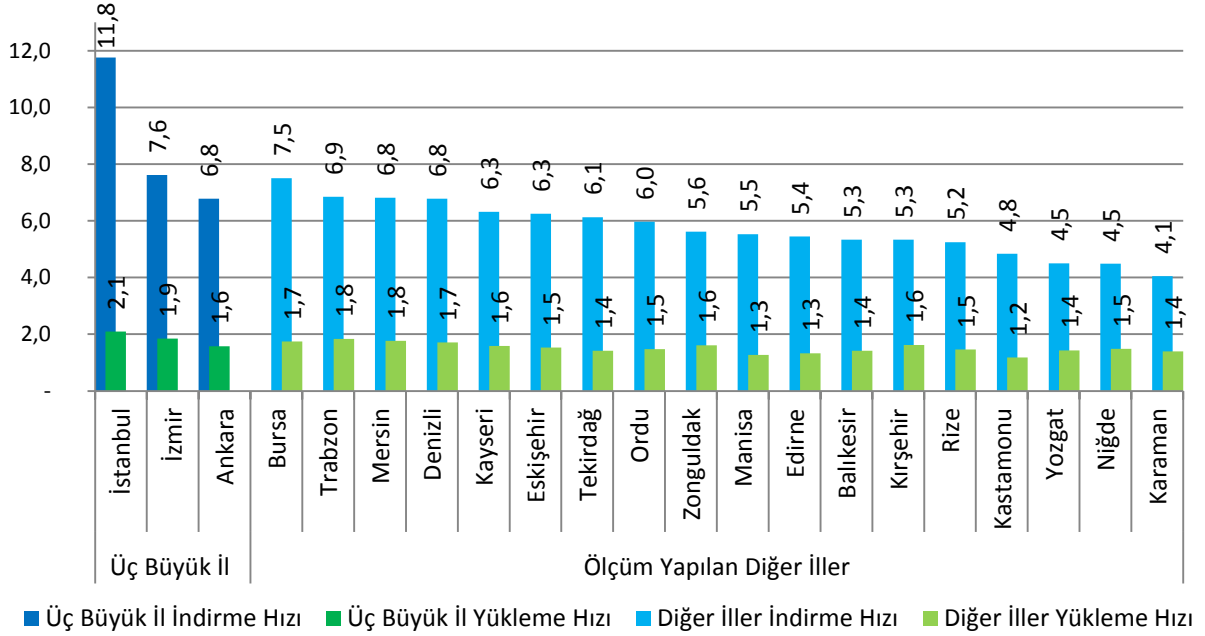
Şekil 3-6'da mobil cepten internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı verilmektedir. Mobil cepten internet abonelerinden 100 MB üzeri kullanımı olan abonelerin oranı ise %74,8'dir. Buradaki abone dağılımında %36,0'lık oran ile 1-4 GB arasında yoğunlaşma olduğu görülmektedir.

Şekil 3-6 Mobil Cepten İnternet Abonelerinin Kullanıma Göre Dağılımı, %

Şekil 3-7'de, 2015 yılı dördüncü çeyrek döneminde hizmet kalitesi bildirimleri kapsamında 18 ilimizde ve 2016 yılı Şubat ayında belirli güzergâhlarda olmak üzere İstanbul, Ankara ve İzmir illerimizde yapılan ölçümlere göre mobil internet erişim hızlarına yer verilmektedir. İstanbul, Ankara ve İzmir'de Kurumumuzca belirlenen güzergâhlarda yapılan ölçümler sonucunda mobil veri indirme hızı olarak sırasıyla 11,8 Mbps, 6,8 Mbps ve 7,6 Mbps; mobil veri gönderme hızı olarak ise 2,1 Mbps, 1,6 Mbps ve 1,9 Mbps değerleri ölçülmüştür. Diğer illerde yapılan ölçümlerde ise mobil veri indirme hızı olarak 4,1 ilâ 7,5 Mbps, mobil veri gönderme hızı olarak ise 1,2 Mbps ilâ 1,6 Mbps arasında değişen değerler ölçülmüştür.¹²

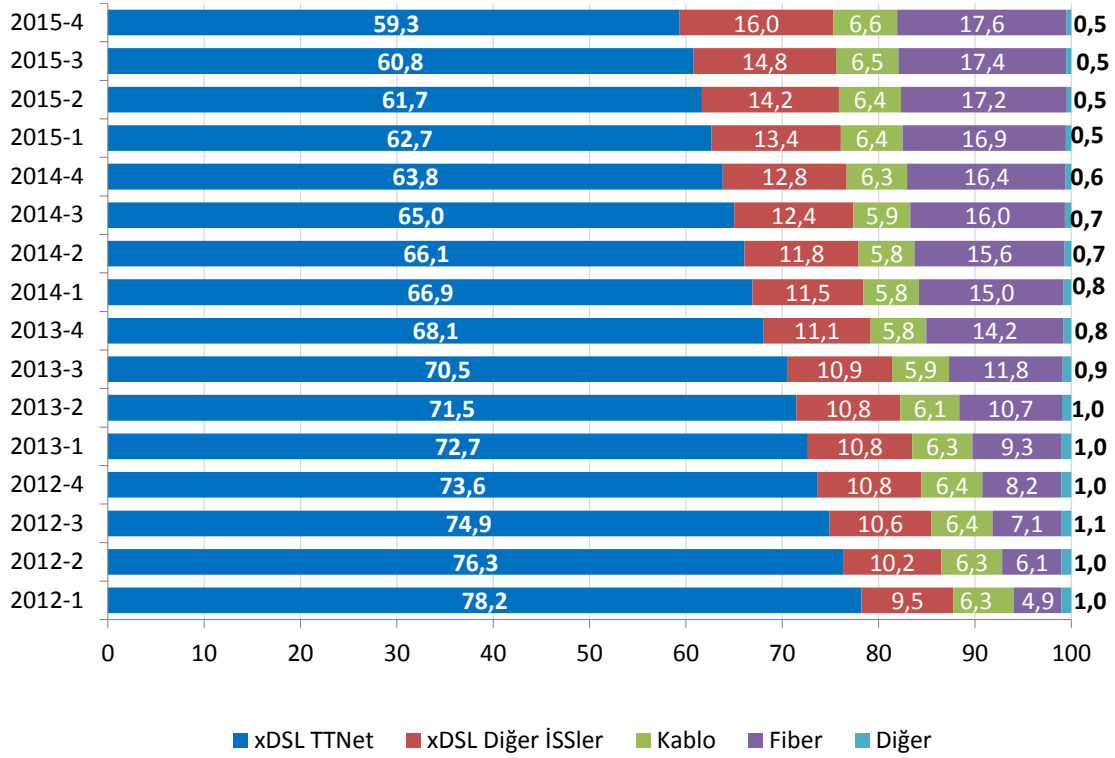
Şekil 3-7 Mobil veri indirme ve gönderme hızları (Mbps)

Şekil 3-8'de Türkiye'deki sabit genişbant abonelerinin genişbant teknolojisi bazında dağılımına yer verilmektedir. xDSL teknolojisi ile hizmet sunan alternatif işletmecilerin toplam sabit genişbant pazarı içindeki payı 2015 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla %16 olarak gerçekleşirken bu dönemde TNet'in sabit genişbant pazarındaki xDSL pazar payı gerilemeye devam ederek %59,3 seviyesine inmiştir. Kablo internet hizmeti sunan işletmecinin pazar payı %6,6 olurken fiber internet sunan işletmecilerin toplam sabit genişbant pazarı içindeki payı %17,6 olarak gerçekleşmiştir.

¹² Mobil internet erişim hızı, üç mobil işletmecisinin ağırlıklı ortalama erişim hızını ifade etmektedir. Ölçümler, yerleşim yerinin yoğun saatini de içerecek şekilde yapılmış olup, bu değerler ölçüm yapılan esnadaki şebeke kullanım (trafik) yoğunluğu, ölçüm güzergâhı, ölçüm zamanı ve yöntemi, hizmet alan kullanıcıların el terminallerinin desteklediği teknoloji gibi parametrelere bağlı olarak değişebilmektedir.

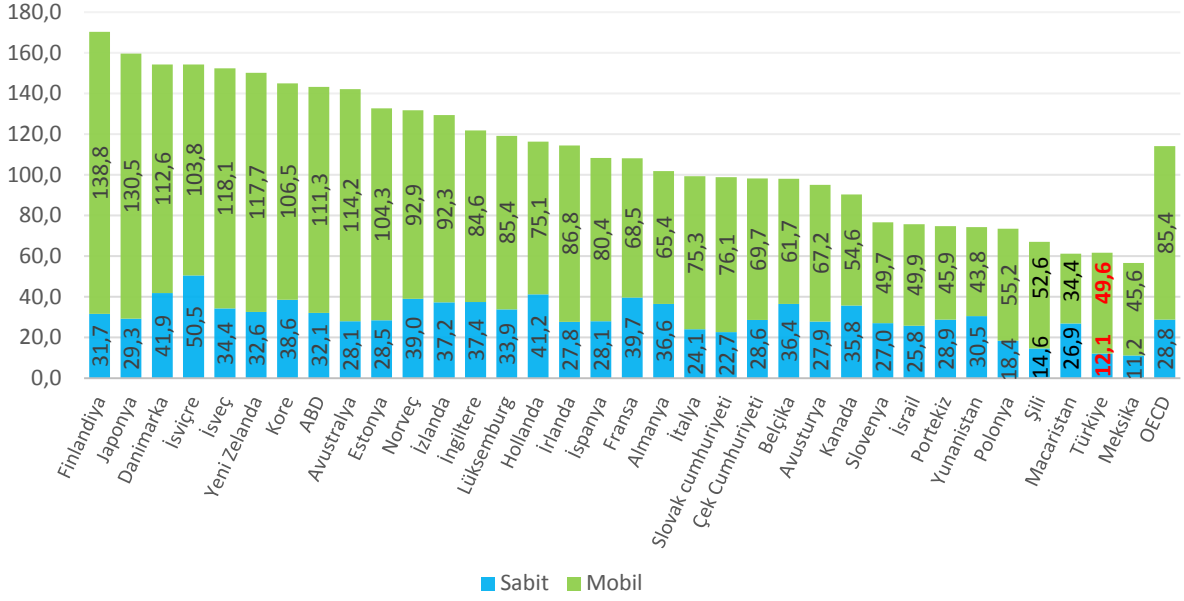
Şekil 3-8 Sabit Genişbant Abonelerinin Teknoloji ve İşletmeci Bazında Dağılımı, %

xDSL teknolojisi ile hizmet sunan alternatif işletmeciler Türk Telekom'dan toptan seviyede xDSL Al-Sat (yeniden satış), IP Seviyesinde Veri Akışı Erişimi (VAE) ve Yerel Ağa Ayrıştırılmış Erişim (Yerel Ağın Paylaşımına Açılması-YAPA) hizmetleri almaktadır. 2015 yılı sonu itibarıyla YAPA abone sayısı 3.821 olarak gerçekleşirken bunların 3.711'ini tam erişim, 110'unu ise paylaşımlı erişim aboneleri oluşturmaktadır. Aynı dönem itibarıyla xDSL Al-Sat (yeniden satış) yöntemiyle hizmet sunulan abone sayısı 63.484 olarak gerçekleşmiştir. Diğer xDSL abonelerine hizmet sunumunda VAE yöntemi tercih edilmektedir.

Şekil 3-9'da OECD ülkeleri ve Türkiye'de nüfusa göre sabit ve mobil genişbant penetrasyon oranlarına yer verilmektedir. Türkiye'de nüfusa göre sabit genişbant penetrasyon oranı %12,1 iken OECD genel penetrasyon ortalaması %28,8'dir. Mobil genişbant penetrasyon oranı Türkiye'de %49,6 iken OECD ortalaması %85,4'tür.

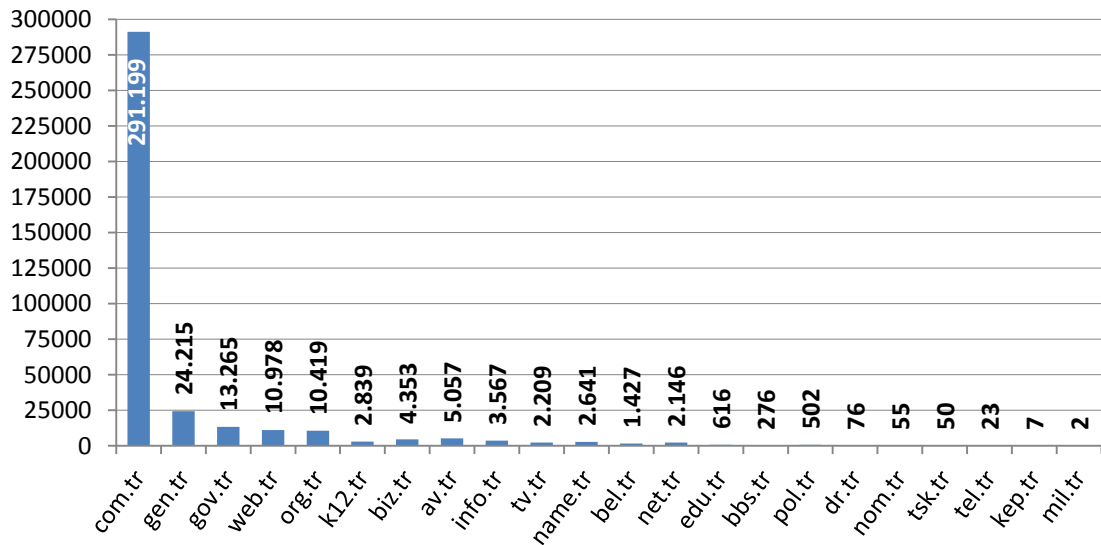
Şekil 3-9 OECD Ülkelerinde Sabit-Mobil Genişbant İnternet Yaygınlığı¹³, %

Kaynak: OECD Genişbant Portalı Haziran 2015, BTK.

Şekil 3-10'da ".tr" alan adlarının dağılımına yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla "Nic.tr" kayıtlarında 375.922 adet ".tr" uzantılı alan adı bulunmaktadır. Bu alan adlarının %77,5'i "com.tr", %6,4'ü "gen.tr", %3,5'i "gov.tr", %2,9'u ise "web.tr" uzantısına sahiptir.

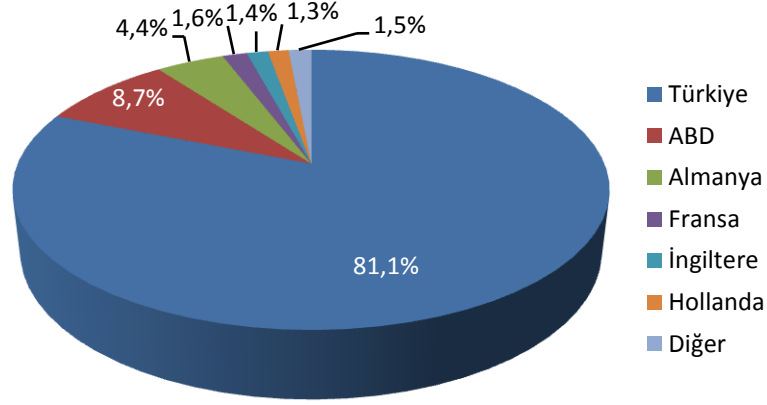
Şekil 3-10 ".tr" Uzantılı Alan Adlarının Dağılımı (adet)

¹³ OECD ülkelerinin verileri Haziran 2015, Türkiye verileri ise Aralık 2015 tarihidir.

Şekil 3-11'den görüleceği üzere bu alan adlarını kullanan internet sitelerinin %81,1'i Türkiye'de, %8,7'si ABD'de, %4,4'ü Almanya'da, %1,6'sı Fransa'da %1,4'ü İngiltere'de, %1,3'ü Hollanda'da ve %1,5'i diğer ülkelerde barındırılmaktadır.

Şekil 3-11 IP Adresi Ülke Bilgisi

2015 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla toplam 6 (altı) adet elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı yetkilendirilmiş olup Çizelge 3-6'da görüleceği üzere bu elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarının 2015 yılı sonu itibarıyla oluşturdukları toplam sertifika sayısı,1.644.705'i elektronik imza ve 396.247'si mobil imza olmak üzere toplam 2.040.952'dir.

2015 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki döneme göre elektronik imza sayısında %7,4, mobil imza sayısında ise %3,2 oranında artış gerçekleşmiştir.

Çizelge 3-6 Elektronik ve Mobil İmza

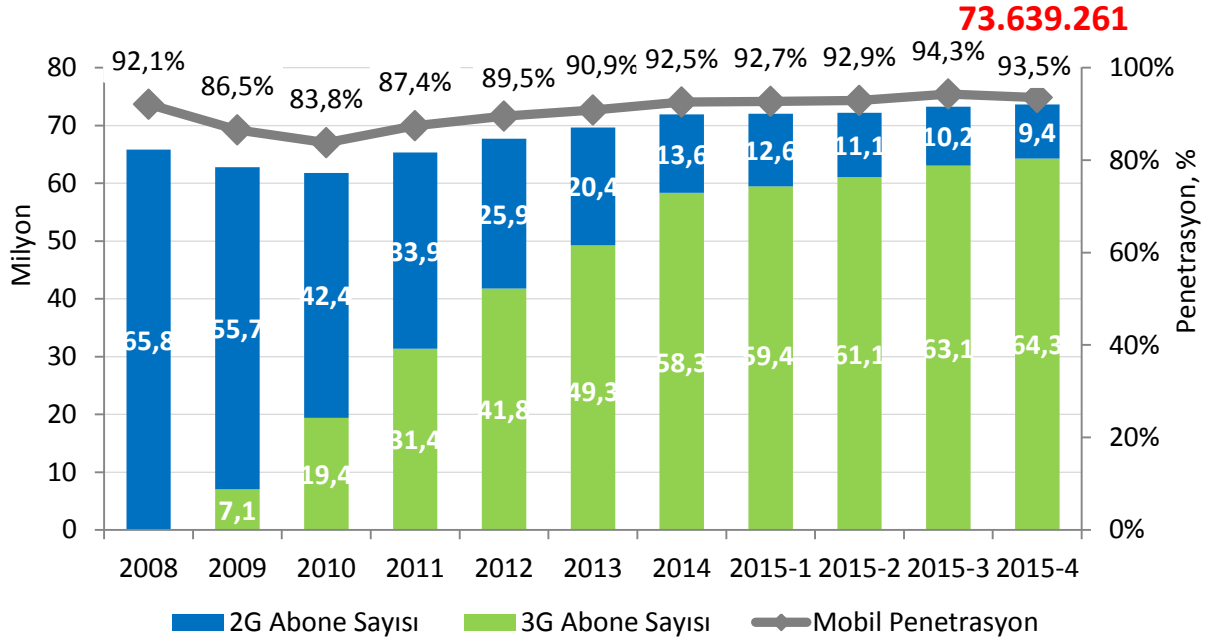
	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4	Çeyrek Dönemlik Artış %
Elektronik İmza	1.290.026	1.389.124	1.465.146	1.531.725	1.644.705	7,4
Mobil İmza	357.059	366.599	370.034	383.902	396.247	3,2
Toplam	1.647.085	1.755.723	1.835.180	1.915.627	2.040.952	6,5

4 MOBİL PAZAR VERİLERİ

4.1 ABONE SAYISI VE PENETRASYON

2015 yılı Aralık ayı sonu itibarı ile Türkiye’de yaklaşık %93,5 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 73.639.261¹⁴ mobil abone bulunmaktadır. Temmuz 2009’da sunulmaya başlanan 3G hizmeti 2015 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla 64.256.311 aboneye ulaşmıştır. Şekil 4-1’de 2G ve 3G mobil abone sayısı ile penetrasyon oranları yıllar itibarıyla karşılaştırılmaktadır.

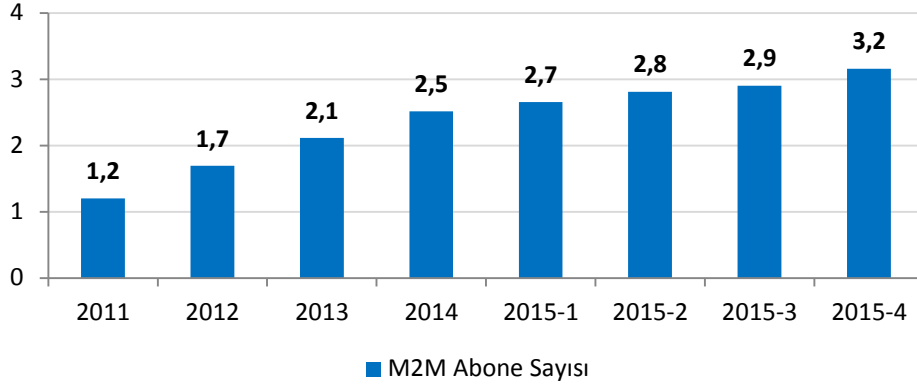
Şekil 4-1 Toplam Mobil Abone Sayısı ve Nüfusa Göre Penetrasyon

Diğer hizmetlere göre göreceli olarak daha yeni bir hizmet olan makineler arası iletişim (M2M) hizmetleri, elektronik haberleşme sektöründe önemli bir yer tutmaya başlamış olup Şekil 4-2’de 2011 yılından itibaren toplam M2M abonesi sayıları gösterilmektedir.

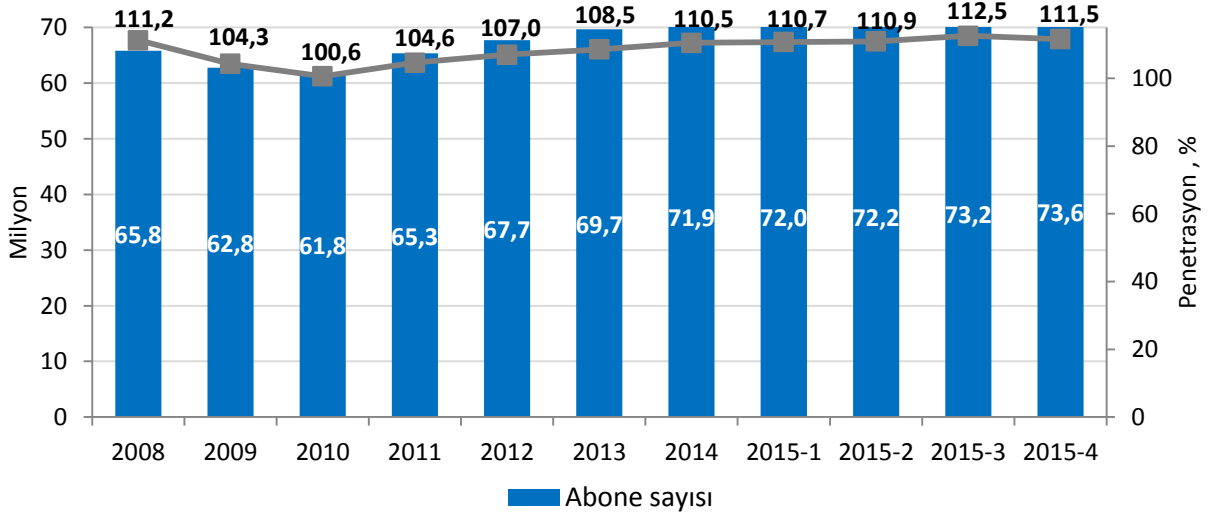
¹⁴ 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Türkiye nüfusu 78.741.053 kişidir (TÜİK).

Şekil 4-2 M2M Abone Sayısı, Milyon

Mobil cihazların genellikle 9 yaş üstü kişiler tarafından kullanıldığı varsayımından hareketle Şekil 4-3'te 0-9 yaş nüfus hariç olmak üzere mobil penetrasyon oranları hesaplanmıştır. Buna göre mobil penetrasyon oranının %111,5 olarak gerçekleştiği görülmektedir.¹⁵

Şekil 4-3 Mobil Abone Sayısı ve 0-9 Yaş Hariç Nüfusa Göre Penetrasyon

Çizelge 4-1'de 3G hizmetlerine ilişkin veriler yer almaktadır. 2015 yılı dördüncü çeyrekte 3G abone sayısı 64.256.311'e ulaşırken, 3G hizmetiyle birlikte mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan mobil genişbant¹⁶ abone sayısı da

¹⁵ 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 0-9 yaş nüfus hariç olmak üzere Türkiye nüfusu 66.021.818 kişidir (TÜİK).

¹⁶ Mobil genişbant: 3G veya daha üstündeki mobil standartları kullanan internet erişimi. Mobil genişbant hizmetine tahsisli veri cihazları (modem, kart veya USB cihazları) veya 3G ve daha üzeri mobil standartlara imkân veren cep telefonları ile erişilebilmektedir. Mobil bilgisayardan internet abone sayısı içinde; tahsisli veri cihazları ile bilgisayardan internete erişen, mobil cepten internet abone sayısında ise cep telefonları üzerinden internete erişen toplam abone sayısı dikkate alınmaktadır. Mobil genişbant abone sayısı hesaplamasında bir aydan kısa süreli paket kullanan aboneler, hiç paket kullanmaksızın internete erişen aboneler ve bir aydan uzun süreli paket kullanan aboneler dikkate alınmaktadır.

37.469.948'e yükselmiştir. 2015 yılı dördüncü çeyrekte toplam mobil internet kullanım miktarı ise 165.366 TByte olarak gerçekleşmiştir.

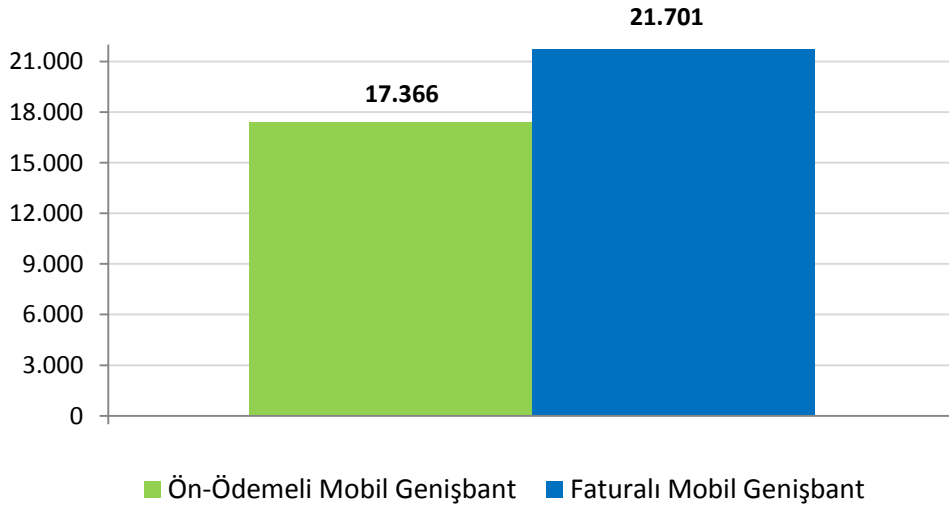
Çizelge 4-1 3G Hizmeti Kullanıcı Verileri

	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4
3G Abone Sayısı	58.329.492	59.422.663	61.076.640	63.066.580	64.256.311
Mobil Bilgisayardan İnternet	1.354.746	1.543.816	1.646.892*	1.662.797	1.597.606
Mobil Cepten İnternet	31.005.915	32.391.046	34.232.558*	35.876.101	37.469.948
Mobil İnternet Kullanım Miktarı, TByte	96.544	107.970	126.027	156.669	165.366

*2015 yılı 2. Çeyreğine ilişkin verilerde Vodafone tarafından düzeltme yapıldığından Mobil Bilgisayardan İnternet ve Mobil Cepten İnternet abone sayısı rakamlarında değişiklik yapılmıştır.

Şekil 4-4'te faturalı-ön ödemeli ayırımında mobil genişbant internet abone sayılarına yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla ön ödemeli genişbant abone sayısı 17.366.335, faturalı mobil genişbant abone sayısı ise 21.701.219 olarak gerçekleşmiştir.

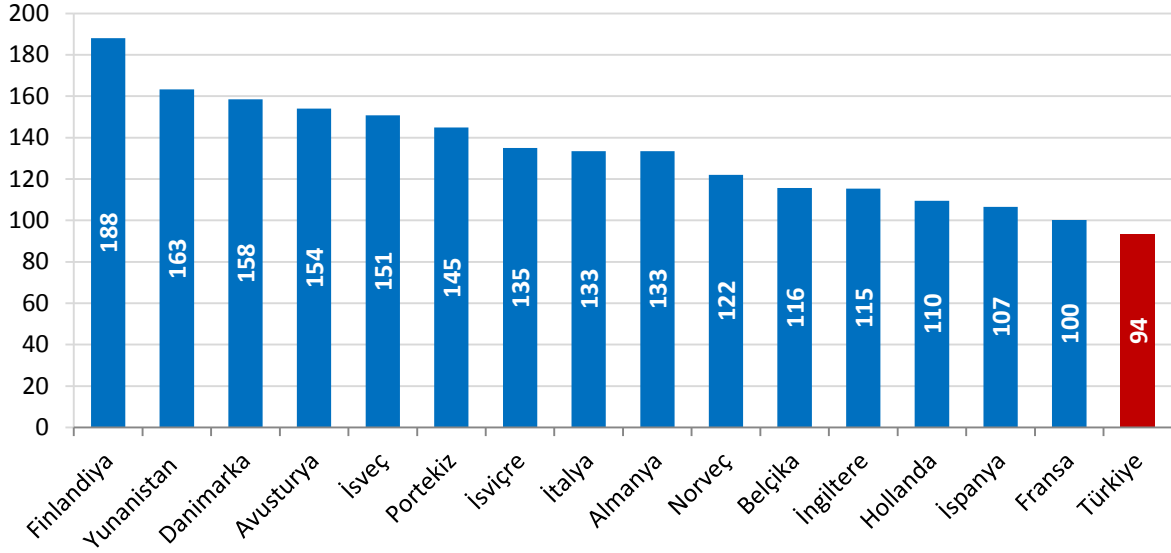
Şekil 4-4 Ön Ödemeli ve Faturalı Mobil Genişbant Abone Sayıları, Bin

Şekil 4-5'te Türkiye ve bazı Avrupa ülkelerine ait mobil penetrasyon oranları karşılaştırılmaktadır. 2015 dördüncü çeyreği itibarıyla Avrupa ülkeleri içinde en yüksek mobil penetrasyon oranına sahip ülkeler Finlandiya, Yunanistan, Danimarka, Avusturya ve İsveç olarak görülmektedir. İncelenen ülkelerin ortalama mobil

penetrasyon oranı yaklaşık olarak %135'dir. Türkiye'de ise Aralık 2015 itibariyle mobil penetrasyon oranı yaklaşık %94 seviyesindedir.

Şekil 4-5 Türkiye ve Bazı Avrupa Ülkelerinin Mobil Penetrasyon Oranları, %

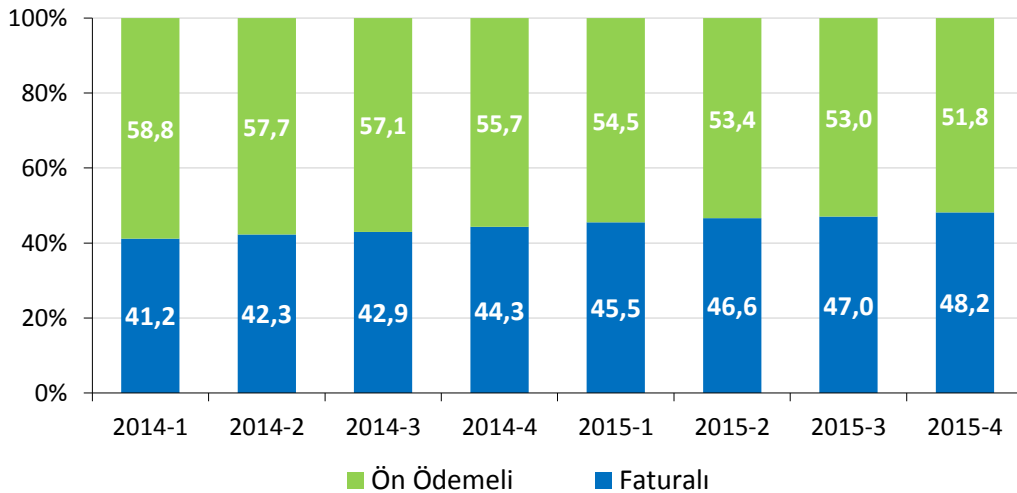

*Kaynak: GSMA Intelligence 2015-4. Çeyrek, BTK.

4.2 MOBİL ABONE PROFİLİ

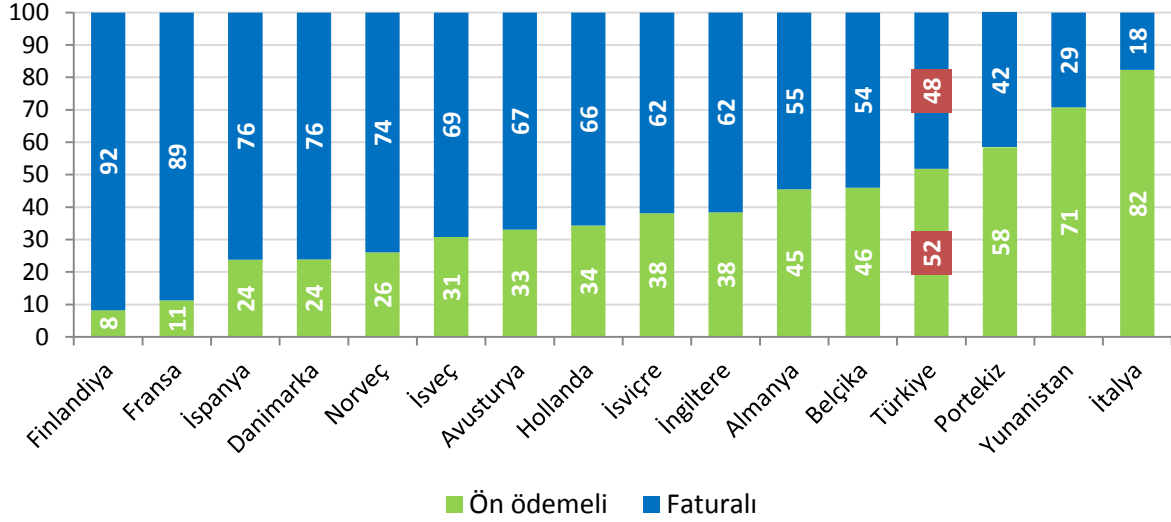
Şekil 4-6'da Türkiye'deki mobil abonelerin abonelik türlerine göre dağılımına yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü üç aylık döneme bakıldığında mobil abonelerin yaklaşık %51,8'ini ön ödemeli abonelerin oluşturduğu, son bir yıl içerisinde faturalı abonelerin oranının %44,3'ten %48,2'ye çıktığı görülmektedir.

Şekil 4-6 Ön Ödemeli ve Faturalı Mobil Abone Oranları, %

Şekil 4-7’de bazı Avrupa ülkeleri ve Türkiye’de ön ödemeli ve faturalı mobil abone oranları karşılaştırılmaktadır. Raporda yer verilen Avrupa ülkelerinde ön ödemeli abone oranı ortalama olarak %38 seviyelerinde iken Türkiye’de %52 civarındadır.

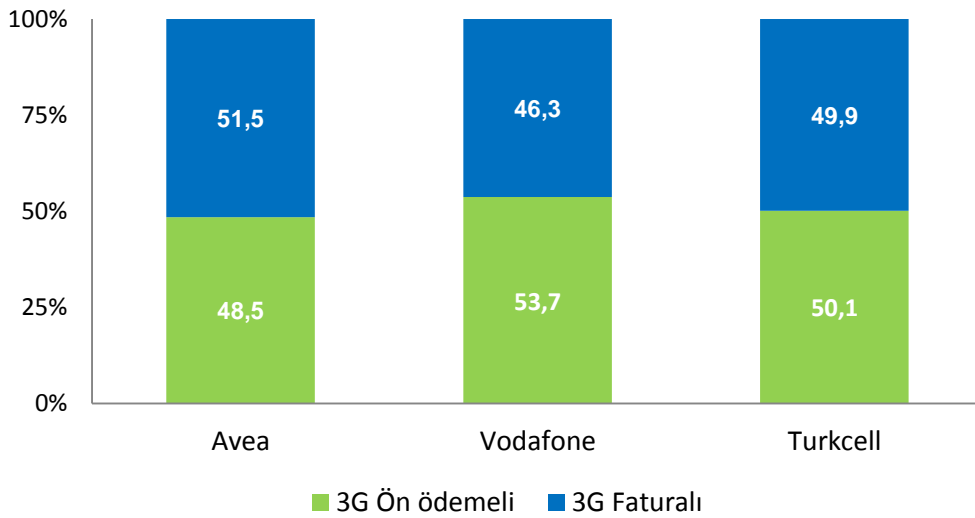
Şekil 4-7 Bazı Avrupa Ülkeleri ve Türkiye’de Ön Ödemeli/Faturalı Abone Oranları, %

Kaynak: GSMA Intelligence 2015-4. Çeyrek, BTK.

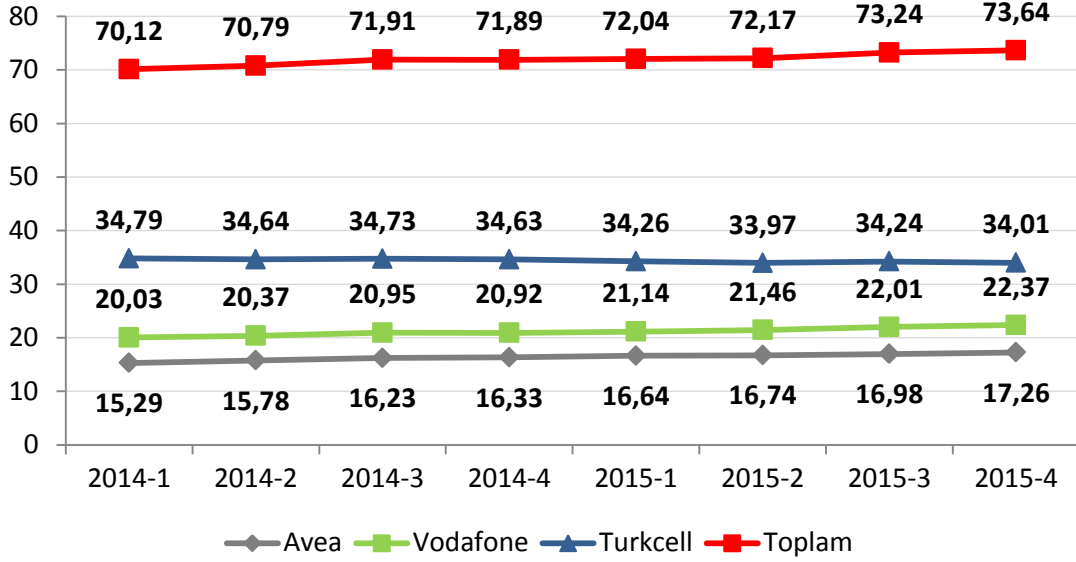
Şekil 4-8’de işletmeci bazında ön ödemeli ve faturalı 3G abonelerinin dağılımına yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemi itibarıyla faturalı 3G abone oranının Avea’da %51,5, Vodafone’da %46,3 ve Turkcell’de ise %49,9 olduğu görülmektedir.

Şekil 4-8 3G Ön Ödemeli ve Faturalı Mobil Abone Oranları, %

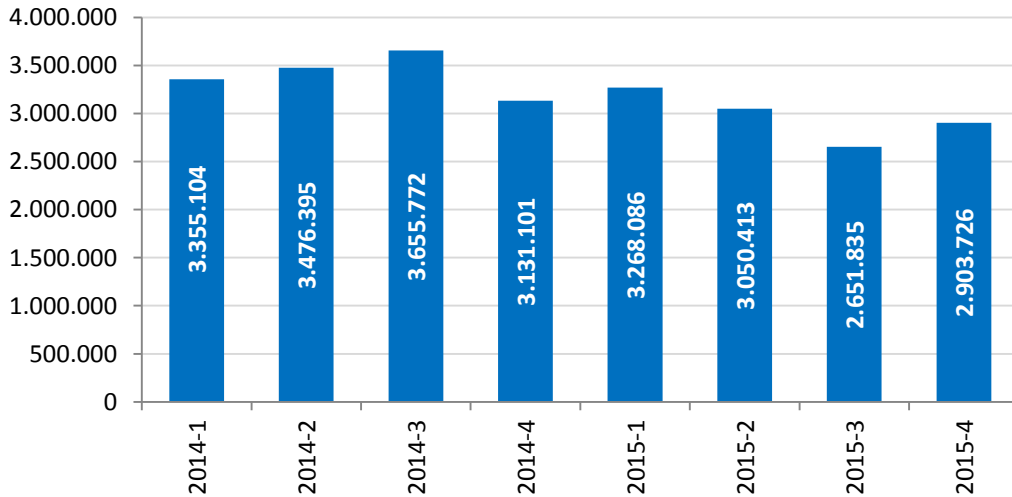
Şekil 4-9'da mobil şebeke işletmecilerinin üç aylık dönemler itibarıyla toplam abone sayıları verilmiştir. 2015 yılının dördüncü üç aylık döneminde, önceki üç aylık döneme göre abone sayıları bakımından Avea'da %1,67, Vodafone'da %1,61 oranında artış yaşanırken Turkcell'de %0,68 oranında azalış yaşanmıştır.

Şekil 4-9 Mobil İşletmeci Bazında Toplam Abone Sayıları, Milyon

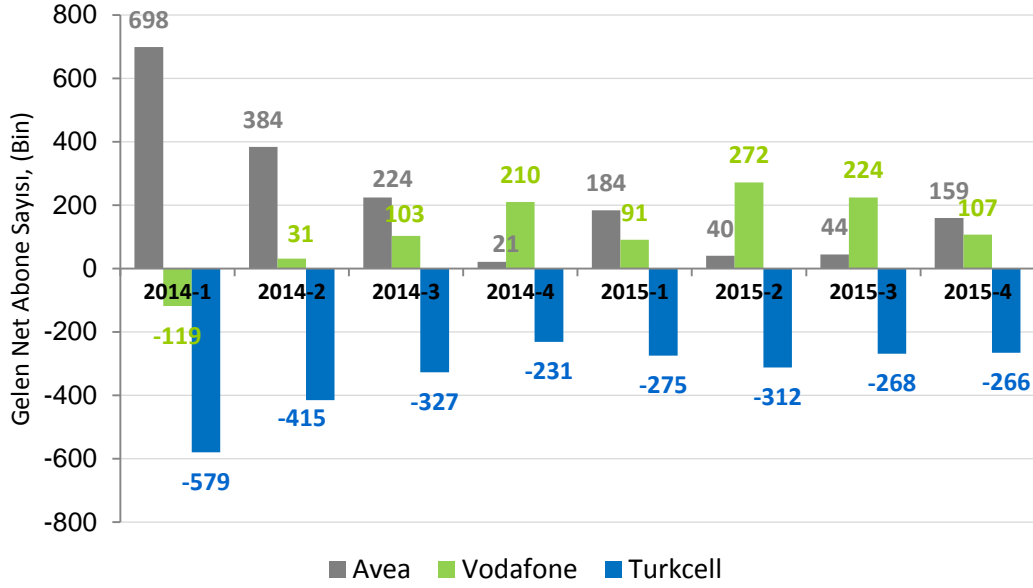
Şekil 4-10'da üç aylık dönemler içinde başarılı bir şekilde gerçekleştirilen numara taşıma sayılarına yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemde numara taşıma sayısı bir önceki üç aylık döneme göre %9,5 oranında artmış ve 2.903.726 olarak gerçekleşmiştir. 9 Şubat 2016 tarihi itibarıyla toplam 90.559.981 numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir.

Şekil 4-10 Toplam Mobil Numara Taşıma Sayıları

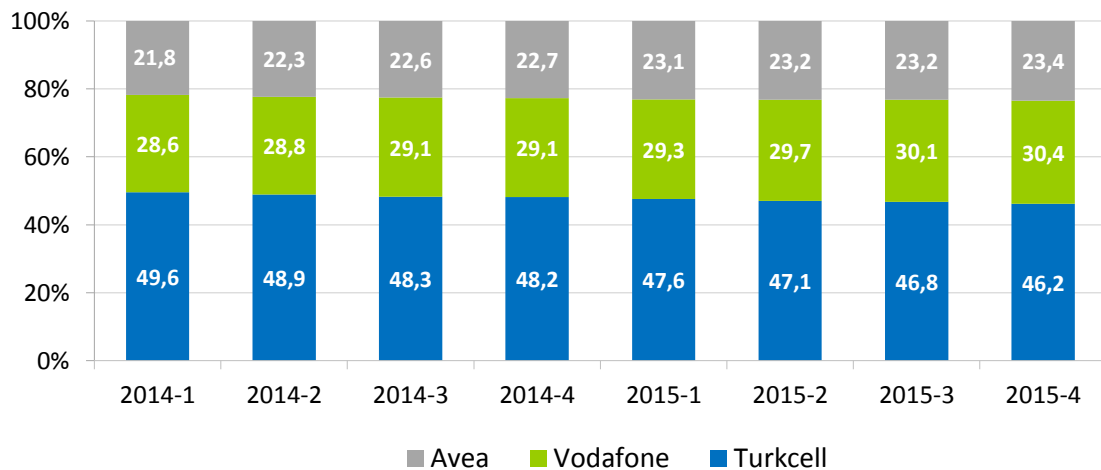
Şekil 4-11'de numara taşınabilirliği ile mobil işletmecilere gelen net abone sayılarına üçer aylık dönemler halinde yer verilmektedir. Mobil numara taşınabilirliği (MNT) hizmeti ile 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemde Avea yaklaşık 159 bin abone kazanırken, Vodafone yaklaşık 107 bin abone kazanmış, Turkcell ise yaklaşık 266 bin abone kaybetmiştir.

Şekil 4-11 MNT Kapsamında Mobil İşletmecilerin Net Gelen Abone Sayıları, Bin

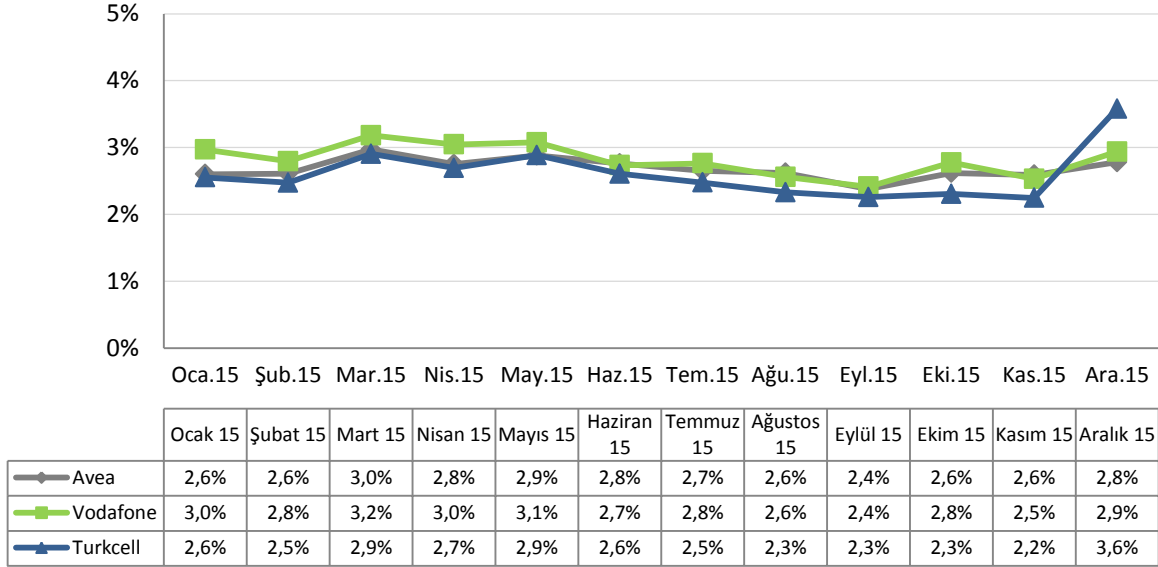
Şekil 4-12'de mobil işletmecilerin abone sayılarına göre pazar paylarına yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü üç aylık dönem itibarıyla abone sayısına göre Turkcell'in %46,2, Vodafone'un %30,4, Avea'nın ise %23,4'lük paya sahip olduğu görülmektedir.

Şekil 4-12 Mobil İşletmecilerin Abone Sayısına Göre Pazar Payları, %

Şekil 4-13'te 2015 yılının dördüncü çeyreğini de kapsayacak şekilde son 12 ay için mobil işletmecilerin abone kayıp oranlarına¹⁷ yer verilmektedir. 2015 yılı Aralık ayı itibarıyla Turkcell, Vodafone ve Avea'nın abone kayıp oranları sırasıyla %3,6, %2,9 ve %2,8 olarak gerçekleşmiştir.

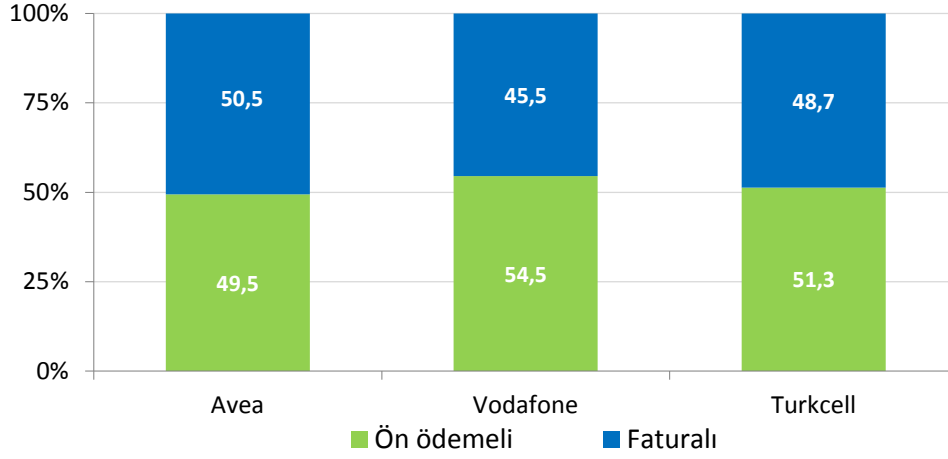
Şekil 4-13 Mobil İşletmecilerin Abone Kayıp Oranları (Churn Rate), %

Şekil 4-14'te mobil işletmecilerin 2015 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla abone profiline (2G ve 3G toplam) yer verilmektedir. Şekil incelendiğinde oransal olarak en fazla faturalı aboneye Avea'nın sahip olduğu ve Avea'nın abonelerinin %50,5'nin faturalı abonelerden oluştuğu görülmektedir. Avea'yı, %48,7 ile Turkcell ve %45,5 ile Vodafone takip etmektedir.

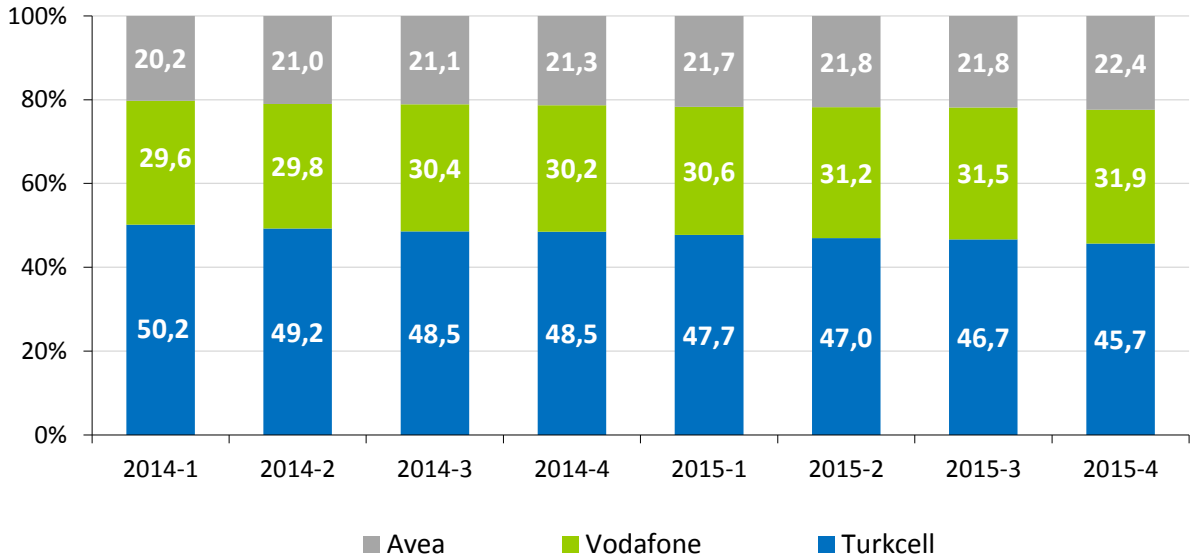
¹⁷ Abone kayıp oranı işletmeciler tarafından kaybedilen müşterilerin miktarını ölçmek için kullanılan bir orandır. Abone kayıp oranı belli bir dönemde işletmeciden aldığı hizmeti sona erdiren abonelerin sayısının o dönemdeki mevcut ortalama abone sayısına bölünmesiyle hesaplanmaktadır.

Şekil 4-14 Mobil İşletmeci Bazında Ön Ödemeli / Faturalı Abonelerin Dağılımı, %

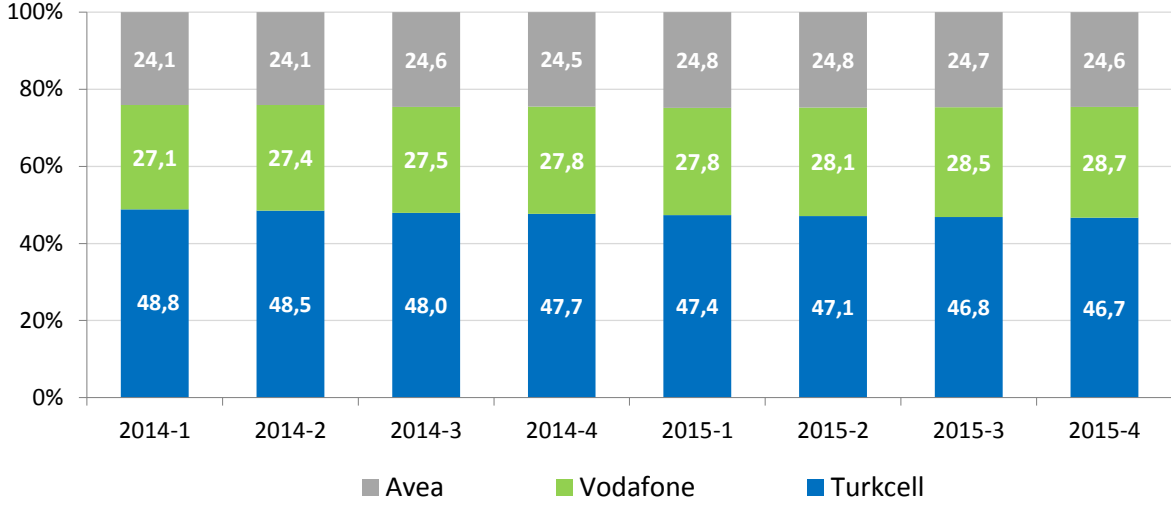
Aşağıdaki iki şekilde (Şekil 4-15 ve Şekil 4-16) ise ön ödemeli ve faturalı abonelerin mobil işletmeci bazında dağılımına yer verilmektedir. Şekil 4-15'te 2014 yılı ilk çeyrekte itibaren ön ödemeli abonelerin işletmeci bazında dağılımı incelenmektedir. 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemi itibarıyla ön ödemeli abonelerde Turkcell'in %45,7, Vodafone'un %31,9, Avea'nın ise %22,4 pazar payına sahip olduğu görülmektedir.

Şekil 4-15 Ön Ödemeli Abonelerin Dağılımı, %

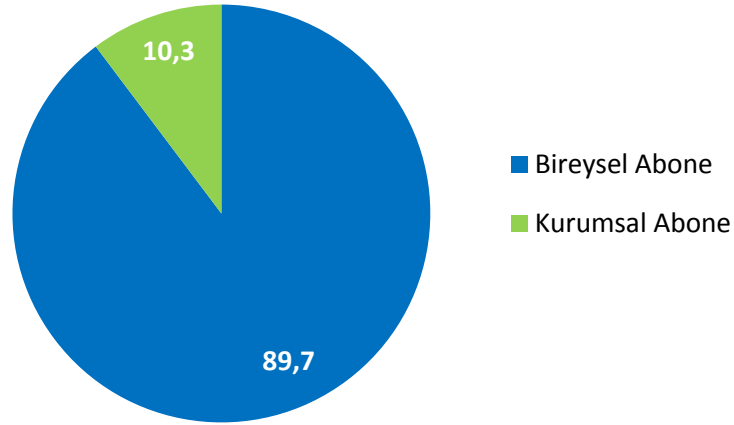
Faturalı abonelerin pazar payı dağılımında ise Turkcell'in %46,7, Vodafone'un %28,7, Avea'nın ise %24,6 pay aldığı görülmektedir (Şekil 4-16).

Şekil 4-16 Faturalı Abonelerin Dağılımı, %

Şekil 4-17’de mobil işletmecilerin abone portföyü bireysel (özel kişilik) / kurumsal (tüzel kişilik) ayrımında incelenmektedir. Toplam mobil abonelerin yaklaşık %89,7’si bireysel, %10,3’ü ise kurumsaldır.

Şekil 4-17 Mobil Abonelerin Bireysel-Kurumsal Bazda Ayrımı, %

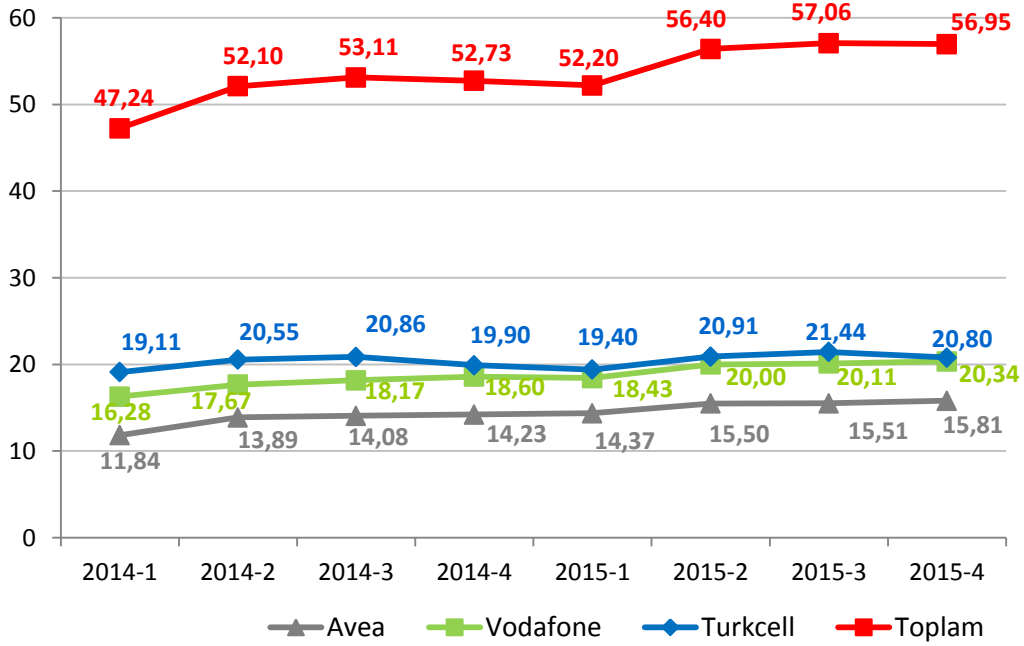

4.3 MOBİL TRAFİK HACMİ

2015 yılı dördüncü çeyrekte toplam mobil trafik hacmi 57 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemi trafik bilgileri bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam trafiğin %0,2 oranında azaldığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %8 oranında arttığı görülmektedir. İşletmeci bazında

incelendiğinde ise bir önceki döneme göre Turkcell'in trafiğinin %3 oranında azaldığı, Vodafone'un trafiğinin %1,2 oranında, Avea'nın trafiğinin ise %1,9 oranında arttığı görülmektedir. Geçen senenin aynı dönemine göre kıyaslandığında Turkcell'in trafik hacminde %4,5, Vodafone'un trafik hacminde %9,4 ve Avea'nın trafik hacminde %11,1 oranında artış olduğu görülmektedir. Mobil trafik hacmindeki¹⁸ bu değişime dönemler itibarıyla Şekil 4-18'de verilmektedir.

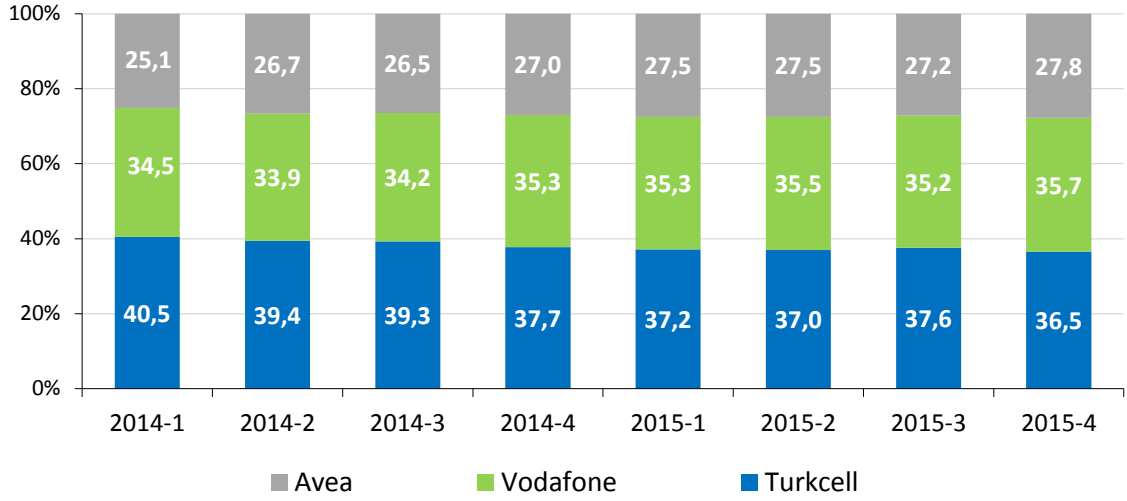
Şekil 4-18 Mobil İşletmecilerin Dönemlere göre Toplam Trafikleri, Milyar Dakika

Mobil işletmecilerin dönemler itibarıyla toplam mobil trafiğinden aldıkları pazar payları Şekil 4-19'da gösterilmektedir. Bir önceki dönemle kıyaslandığında trafiğe göre Avea'nın pazar payı %27,2'den %27,8'e ve Vodafone'un payı %35,2'den %35,7'ye yükselmiş, Turkcell'in pazar payı ise %37,6'dan %36,5'e düşmüştür. Geçtiğimiz yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında ise Turkcell'in pazar payının %37,7'den %36,5'e düştüğü, Avea'nın pazar payının %27'den %27,8'e, Vodafone'un pazar payının ise %35,3'ten %35,7'ye yükseldiği görülmektedir.

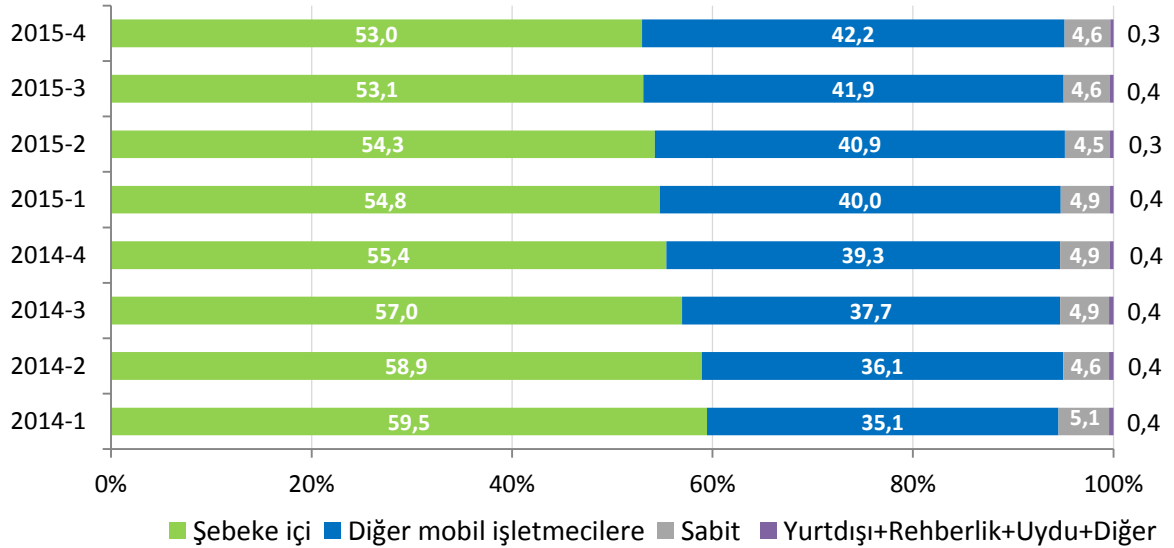
¹⁸ Mobil işletmecilerin toplam trafik miktarları toplam giden trafik ve şebeke içi trafiğin toplanması ile elde edilmektedir.

Şekil 4-19 Mobil İşletmecilerin Trafikçe Göre Pazar Payları, %

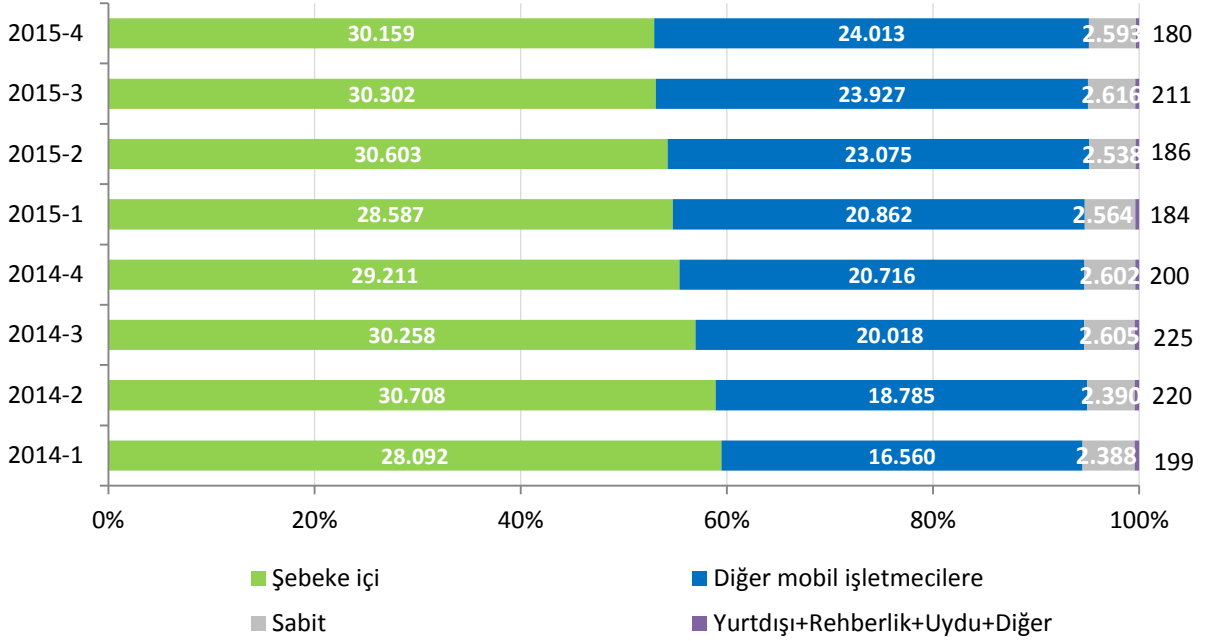
Şekil 4-20’de mobil işletmeciler tarafından üretilen toplam trafiğin dağılımına yer verilmektedir. Şekilde görüleceği üzere, söz konusu trafiğin büyük bir kısmını (%53,0) mobil işletmecilerin kendi aboneleri arasındaki trafiği ifade eden şebeke içi trafik oluşturmaktadır. Mobil işletmecilerden diğer mobil işletmecilere doğru giden trafik ise toplam trafiğin %42,2’sini oluşturmaktadır.

Şekil 4-20 Mobil Trafik Dağılımı, %

Şekil 4-21’de toplam mobil şebeke içi trafik miktarı 2015 yılı dördüncü çeyrekte bir önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %0,47 oranında azalarak yaklaşık 30,2 milyar dakika, diğer mobil işletmecilere doğru trafik miktarı ise %0,36 oranında artarak yaklaşık 24 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4-21 Mobil Trafik Dağılımı, Milyon Dakika

4.4 EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER

Çizelge 4-2'de 2015 yılı dördüncü çeyreğinde mobil şebekelerden en fazla trafik gönderilen ve alınan ilk beş ülkeye yer verilmektedir. Gerek alınan gerekse gönderilen trafik bakımından Almanya ilk sırayı alırken İngiltere, Fransa, Türkmenistan ve İran en fazla trafik gönderilen diğer ülkeler olmuştur. Almanya'dan sonra en fazla trafik alınan ülkeler ise Avusturya, İsviçre, Fransa ve Suudi Arabistan şeklinde sıralanmaktadır.

Çizelge 4-2 En Fazla Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler, 2015-4

En Çok Trafik Gönderilen Ülke	En Çok Trafik Alınan Ülke
Almanya	Almanya
İngiltere	Avusturya
Fransa	İsviçre
Türkmenistan	Fransa
İran	Suudi Arabistan

4.5 KISA NUMARALAR

Çizelge 4-3'te 2015 yılı dördüncü çeyreğinde Avea hatlarından en sık aranan (arama sayısına göre) beş kısa numaraya ve ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. Çizelge incelendiğinde 2015 yılı dördüncü çeyrekte en sık aranan kısa numaralar

arasında 182 (Hastane Randevu), 112 (Sihhi İmdat), 186 (Boğaziçi Elektrik Dağıtım AŞ Çağrı Merkezi) 155 (Polis İmdat) ve 11880 (BN Telekom) numaralarının yer aldığı görülmektedir. En sık aranan kısa numara 182 (Hastane Randevu) için ortalama çağrı süresi 167 saniye seviyelerindedir.

Çizelge 4-3 AVEA, En Sık Aranan Kısa Numaralar, 2015-4

Kısa Numara	Ortalama Çağrı Süresi (sn)
182	167
112	25
186	98
155	56
11880	92

Çizelge 4-4'te 2015 yılı dördüncü çeyreğinde Vodafone hatlarından en sık aranan (arama sayısına göre) beş kısa numaraya ve ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. Çizelge incelendiğinde 2015 yılı dördüncü çeyrekte en sık aranan kısa numaralar arasında 182 (Hastane Randevu), 112 (Sihhi İmdat), 186 (Boğaziçi Elektrik Dağıtım AŞ Çağrı Merkezi), 155 (Polis İmdat) ve 170 (Sosyal Güvenlik) numaralarının yer aldığı görülmektedir. En sık aranan kısa numara 182 (Hastane Randevu) için ortalama çağrı süresi 167 saniye seviyelerindedir.

Çizelge 4-4 VODAFONE, En Sık Aranan Kısa Numaralar, 2015-4

Kısa Numara	Ortalama Çağrı Süresi (sn)
182	167
112	25
186	100
155	64
170	292

Çizelge 4-5'te 2015 yılı dördüncü çeyreğinde Turkcell hatlarından en sık aranan (arama sayısına göre) beş kısa numaraya ve ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. Çizelge incelendiğinde 2015 yılı dördüncü çeyrekte en sık aranan kısa numaralar arasında 112 (Sihhi İmdat), 182 (Hastane Randevu), 186 (Boğaziçi Elektrik Dağıtım AŞ Çağrı Merkezi), 155 (Polis İmdat) ve 170 (Sosyal Güvenlik) numaralarının yer aldığı görülmektedir. En sık aranan kısa numara 112 (Sihhi İmdat) için ortalama çağrı süresi 23 saniye seviyelerindedir.

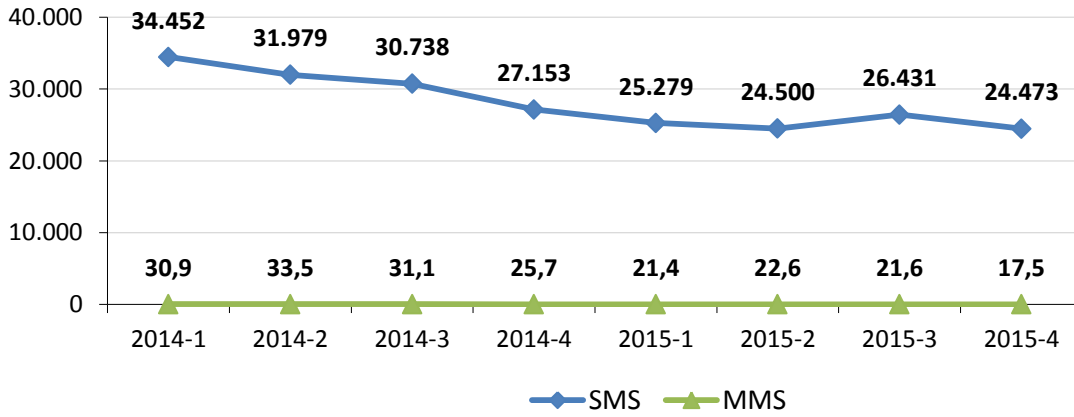
Çizelge 4-5 TURKCELL, En Sık Aranılan Kısa Numaralar, 2015-4

Kısa Numara	Ortalama Çağrı Süresi (sn)
112	23
182	167
186	96
155	59
170	288

4.6 SMS VE MMS

SMS ve MMS sayıları çeyrekler itibariyle incelendiğinde; 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemde SMS sayısı yaklaşık 24.473 milyon, MMS sayısı ise yaklaşık 17,5 milyon civarında gerçekleşmiştir.

Şekil 4-22 Dönemlere Göre SMS ve MMS Miktarı, Milyon Adet*

* Herhangi bir Türkçe karakter içeren 1 SMS'in arabağlantı sisteminde birden fazla SMS olarak görülmesi ve bazı işletmeciler tarafından SMS sayılarının arabağlantı sisteminden çekilerek raporlanması nedeniyle, İşletmecilerle birlikte gerçekleştirilen bir yıllık veri iyileştirme süreci neticesinde; 2014 yılı birinci çeyrekte SMS sayıları tüm işletmecilerin faturalandırma sisteminden alınmıştır. SMS sayısında önceki yıllardaki değerlere göre düşüş görülmesinin; bahsi geçen durumun SMS sayısı üzerindeki etkisi ile birlikte veri (data) hizmetlerinin SMS ve MMS hizmetlerinin yerini alan alternatifler sunmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

İşletmeci bazında gönderilen SMS ve MMS sayıları incelendiğinde 2015 yılı dördüncü aylık döneminde bir önceki çeyreğe göre Avea'nın SMS sayısı %7,8, MMS sayısı %21,9 azalmış; Turkcell'in SMS sayısı %10,2, MMS sayısı %10,7 azalmış; Vodafone'un ise SMS sayısı %5,3, MMS sayısı %17,5 azalmıştır. Mobil aboneler tarafından gönderilen toplam SMS ve MMS sayısının işletmeciler bazında dağılımı Çizelge 4-6'da gösterilmektedir.

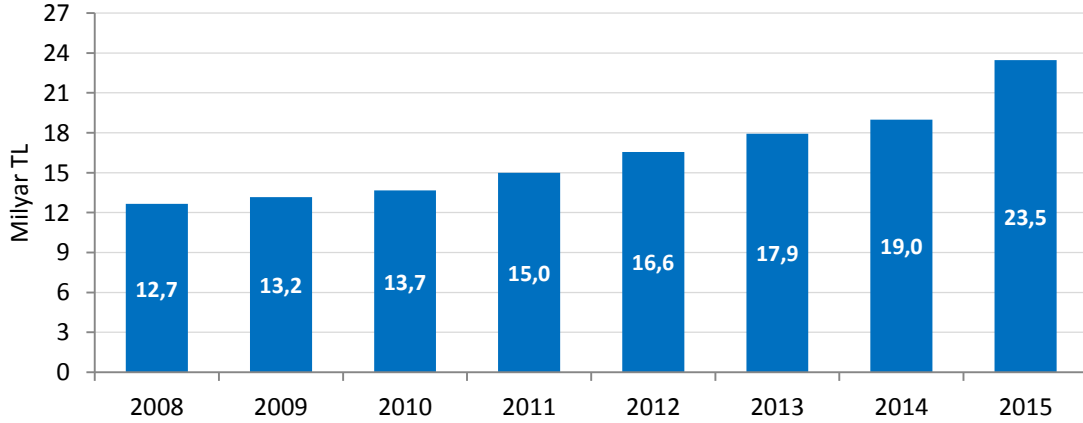
Çizelge 4-6 İşletmeci bazında SMS ve MMS Miktarı, Milyon Adet

	Hizmet Türü	Avea	Turkcell	Vodafone
2014-4	SMS	9.280	7.390	10.480
	MMS	9,0	11,0	5,7
2015-1	SMS	8.825	6.730	9.724
	MMS	9,1	9,1	3,2
2015-2	SMS	8.657	6.262	9.581
	MMS	10,2	9,1	3,3
2015-3	SMS	8.940	6.797	10.694
	MMS	10,2	8,5	2,9
2015-4	SMS	8.245	6.103	10.123
	MMS	8,0	7,1	2,4

4.7 MOBİL GELİR

Şekil 4-23'te 2008 yılından bu yana mobil telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen gelir bilgilerine yıllık olarak yer verilmektedir. Yıllar itibarıyla artış eğiliminde olan mobil gelirler 2014 yılında 19,0 milyar ₺ olarak gerçekleşirken 2015 yılında bir önceki yıla göre %23,5 oranında artış göstererek 23,5 milyar TL'ye yükselmiştir.

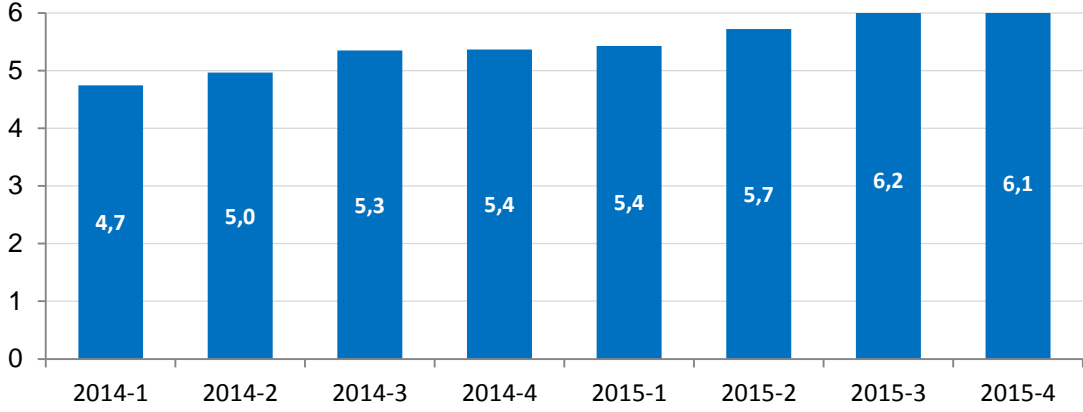
Şekil 4-23 Yıllar İtibariyle Mobil Hizmetlerden Elde Edilen Gelir, Milyar ₺*

* 2009-2014 yılları için işletmecilerin Kurumumuza gönderdiği Vergi Usul Kanunu uyarınca kesinleşmiş yıllık gelir tabloları dikkate alınarak hazırlanmıştır. 2015 yılına ilişkin değer ise işletmecilerin IFRS (International Financial Reporting Standards) sistemine göre hesaplayarak Kurumumuza gönderdiği üç aylık gelir bilgilerinin toplamı olup kesinleşmiş değildir.

Şekil 4-24'te işletmecilerin mobil telekomünikasyon hizmetlerinden elde ettiği gelirler 2014 yılı başından itibaren üçer aylık dönemler halinde gösterilmektedir. 2015 yılı dördüncü üç aylık dönemde söz konusu mobil gelirler yaklaşık 6,1 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.

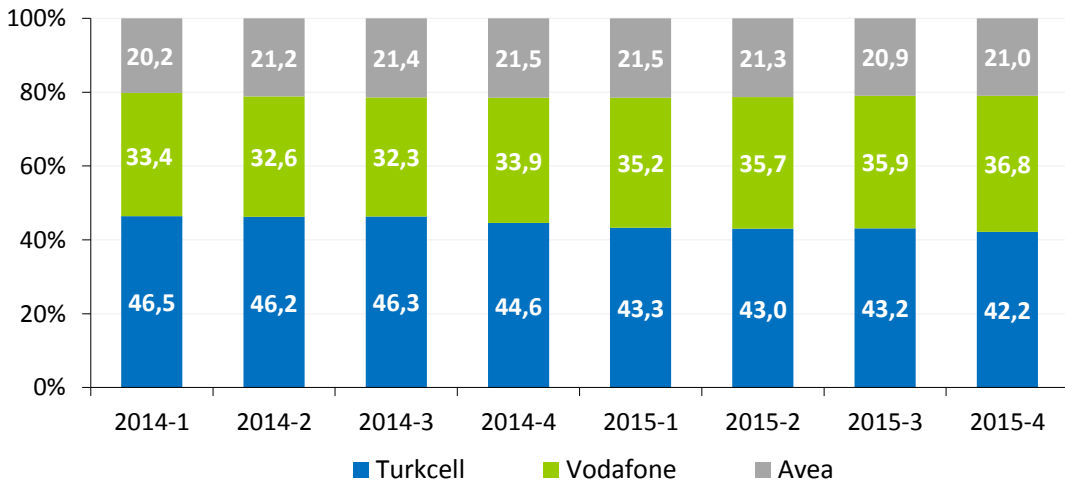
Şekil 4-24 Mobil Hizmetlerden Elde Edilen Üç Aylık Gelirler, Milyar ₺*

*İşletmecilerin IFRS (International Financial Reporting Standards) sistemine göre hesaplayarak Kurumumuza göndermiş oldukları üç aylık gelir rakamları dikkate alınarak hazırlanmış olup kesinleşmiş gelir bilgileri değildir.

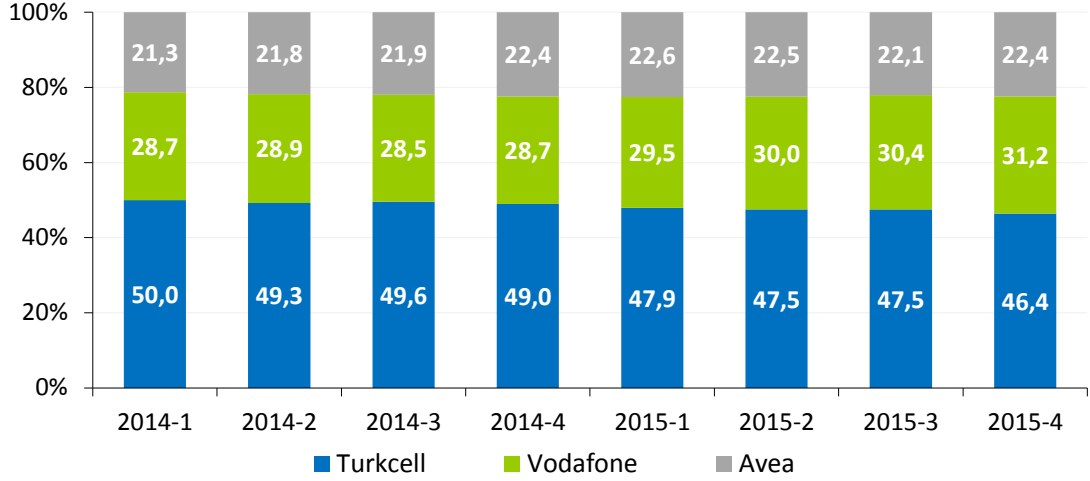
Şekil 4-25'te mobil işletmecilerin üçer aylık net satış gelir verilerine göre hesaplanan pazar paylarına yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyrek dönem itibarıyla gelire göre pazar payları incelendiğinde Turkcell'in pazar payının %42,2, Vodafone ve Avea'nın ise sırasıyla %36,8 ve %21 seviyelerinde olduğu görülmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyrekte gelire göre pazar payları bir önceki dönem ile kıyaslandığında Vodafone'un pazar payının yaklaşık 1,1 puan, Avea'nın pazar payının yaklaşık 0,1 puan arttığı, Turkcell'in pazar payının ise 1,1 puan düştüğü; 2014 yılının aynı dönemi ile kıyaslama yapıldığında ise, Turkcell'in pazar payının yaklaşık 2,5 puan, Avea'nın pazar payının 0,5 puan düştüğü, Vodafone'un pazar payının ise 3,0 puan arttığı görülmektedir.

Şekil 4-25 Mobil İşletmecilerin Toplam Gelire Göre Pazar Payları, %

Şekil 4-26'da mobil işletmecilerin abonelerinden elde ettikleri gelire göre pazar paylarına yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyrek dönem itibarıyla abonelerden elde edilen gelire göre Turkcell'in pazar payının %46,4, Vodafone ve Avea'nın pazar paylarının ise sırasıyla %31,2 ve %22,4 seviyelerinde olduğu görülmektedir.

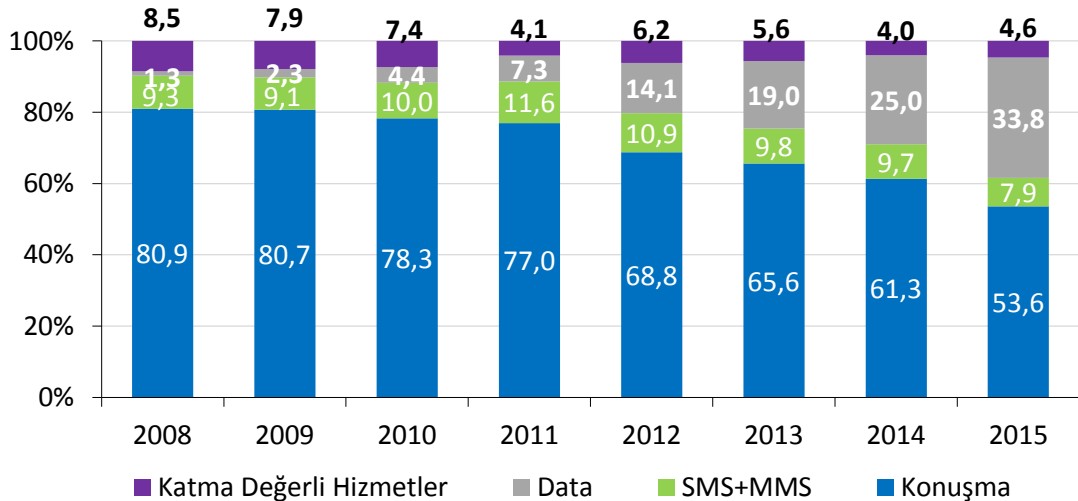
Şekil 4-26 Mobil İşletmecilerin Abonelerden Elde Ettikleri Gelire Göre Pazar Payları, %*

*Mobil işletmecilerin abonelerden elde ettikleri gelir bilgileri, İşletmecilerin Kurumumuza sunmuş oldukları üçer aylık ortalama ARPU rakamlarının abone sayıları ile çarpılması (x3) sonucu hesaplanmıştır. 2014 yılına ilişkin ARPU rakamları güncellenmiştir.

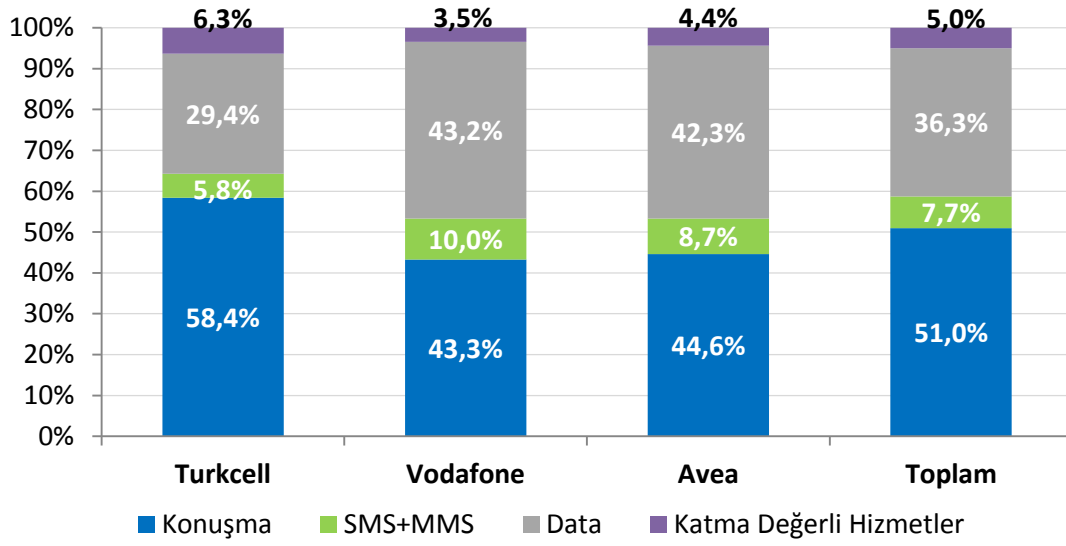
Şekil 4-27'de mobil işletmecilerin 2008 yılından itibaren toplam gelirlerine ait dağılıma yer verilmektedir. Şekilde görüleceği üzere, 2008 yılında gelirlerin %80,9'unu konuşma gelirleri oluştururken bu oran 2015 yılında %53,6'ya gerilemiştir. Veri (data) gelirlerinin payı 2008 yılında %1,3 iken 2015 yılında %33,8'e yükselmiştir. SMS ve MMS gelirleri 2015 yılında toplam gelirin %7,9'unu oluşturmaktadır.

Şekil 4-27 Mobil İşletmecilerin Gelir Dağılımı, %

Şekil 4-28’de her bir mobil işletmecinin 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla toplam gelirlerine ait dağılıma karşılaştırmalı olarak yer verilmektedir. Konuşma gelirleri Turkcell’in gelirlerinin %58,4’ünü, Vodafone’un gelirlerinin %43,3’ünü ve Avea’nın gelirlerinin %44,6’sını oluşturmaktadır. SMS ve MMS gelirleri Turkcell’in gelirlerinin %5,8’ini, Vodafone’un gelirlerinin %10’unu ve Avea’nın gelirlerinin %8,7’sini oluşturmaktadır. Veri gelirleri ise Turkcell’de %29,4, Vodafone’da %43,2 ve Avea’da %42,3’lük paya sahiptir.¹⁹

Şekil 4-28 Mobil İşletmecilerin İşletmeci Bazında Gelir Dağılımı, %, 2015-4

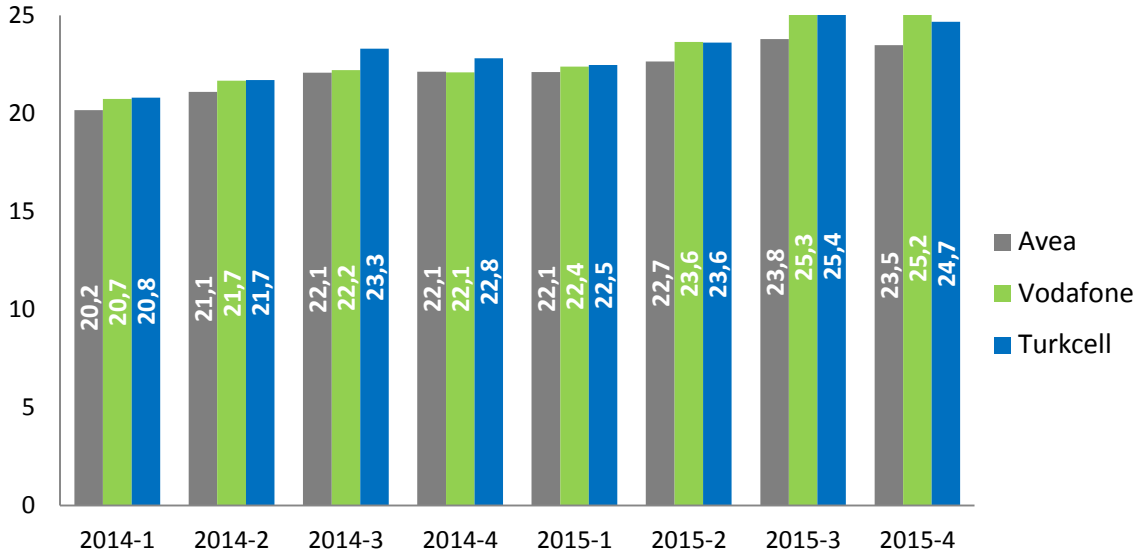

4.8 ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)

Abone başına elde edilen aylık gelir anlamına gelen “ARPU” bilgisi, bir işletmecinin ortalama olarak bir ayda; bir aboneden ne kadar gelir elde ettiğinin, diğer bir ifade ile de abonelerin ortalama olarak mobil hizmetlere bir ayda ne kadar harcama yaptığının en belirgin göstergelerinden biridir. Şekil 4-29’de Türkiye’de hizmet veren mobil işletmecilerinin 2014 yılından itibaren üç aylık ortalama ARPU rakamlarına yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla Turkcell için abone başına aylık gelir 24,7 TL, Vodafone için 25,2 TL, Avea için ise 23,5 TL’dir.

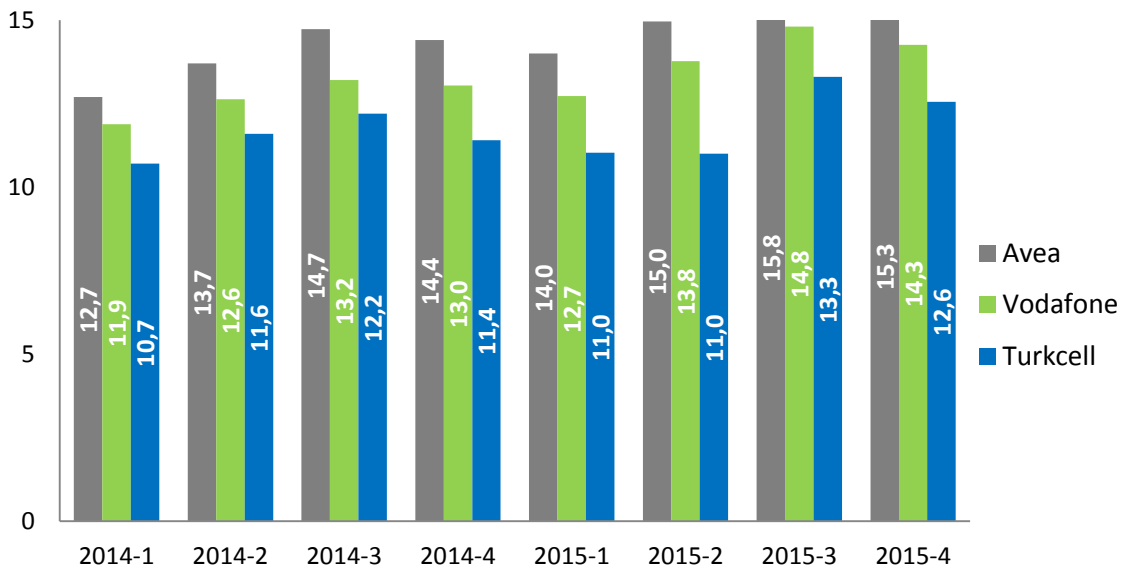
¹⁹ 2014 yılı 2. dönem itibarıyla M2M gelirleri veri gelirlerine dâhil edilmiştir.

Şekil 4-29 Mobil ARPU, ₺

Şekil 4-30'da 2015 yılı dördüncü üç aylık dönem için mobil işletmecilerin Kurumumuza bildirmiş olduğu ön ödemeli ARPU rakamlarına yer verilmektedir. Ön ödemeli ARPU rakamları incelendiğinde 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla Turkcell'in ön ödemeli ARPU'sunun 12,6 ₺, Vodafone'un 14,3 ₺ ve Avea'nın 15,3 ₺ olduğu görülmektedir.

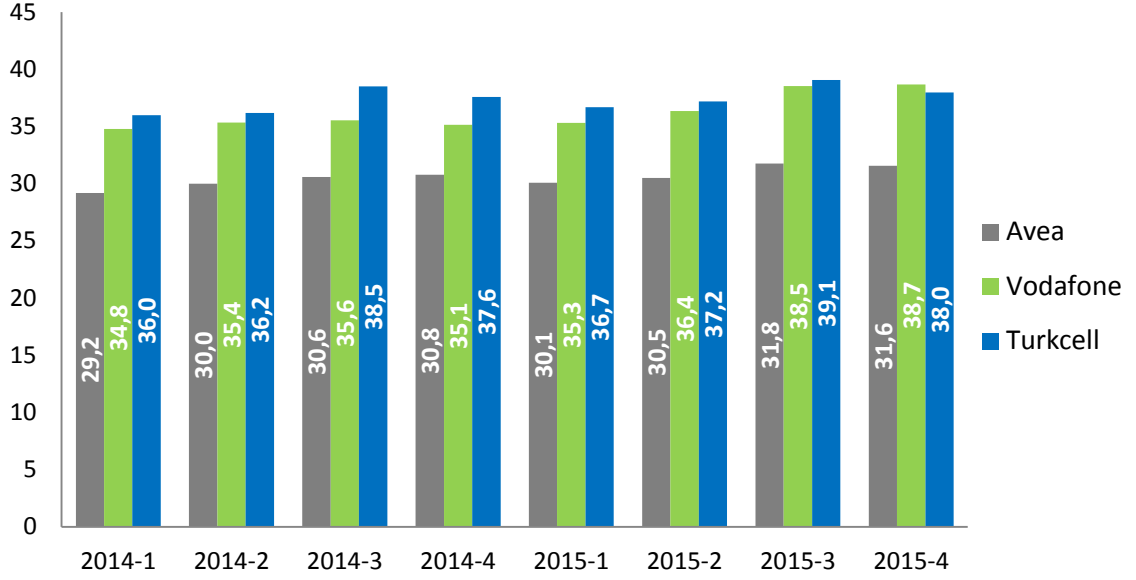
Şekil 4-30 Ön Ödemeli Mobil ARPU, ₺

Şekil 4-31'de ise 2015 yılı dördüncü çeyreği için mobil işletmecilerin Kurumumuza bildirmiş olduğu faturalı ARPU değerleri incelenmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyreği

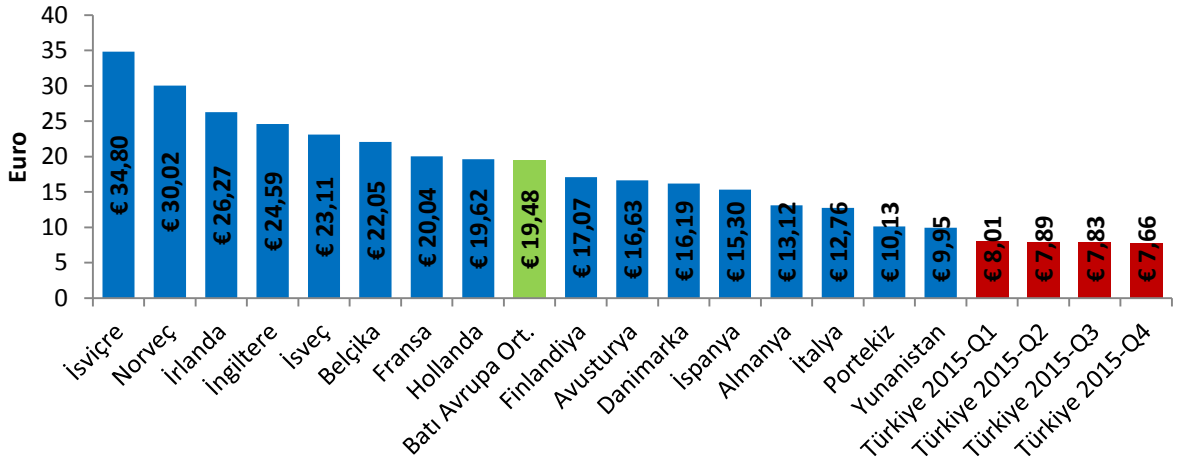
itibarıyla Turkcell'in faturalı ARPU'su 38,0 ₺ olurken Vodafone'un 38,7 ₺, Avea'nın 31,6 ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4-31 Faturalı Mobil ARPU, ₺

Şekil 4-32'de bazı Avrupa ülkeleri ile Türkiye'nin mobil ARPU rakamları kıyaslanmaktadır. Şekilde incelenen bazı Avrupa ülkelerinde ortalama ARPU 19,48 Avro iken Türkiye'de 2015 yılı dördüncü çeyrek için 7,66 Avro'dur.

Şekil 4-32 Türkiye ve AB'de Mobil ARPU, €*

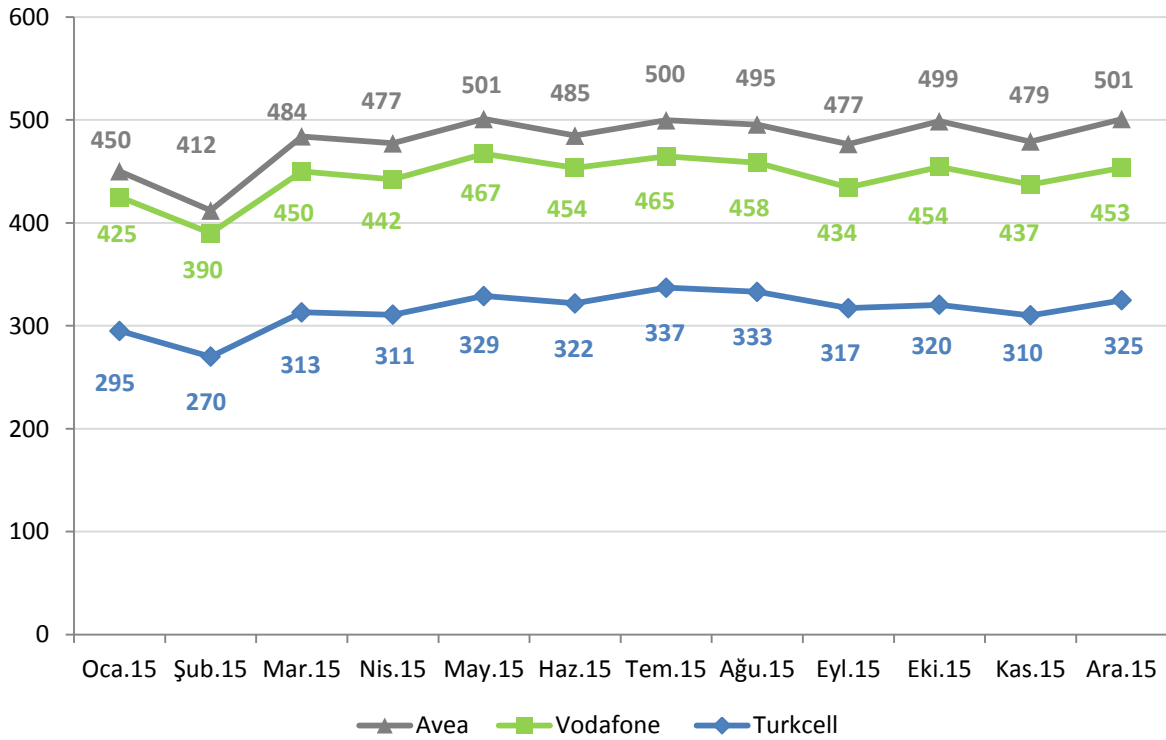
Kaynak: GSMA Intelligence 2015-4. Çeyrek, BTK.

* Türkiye için mobil ARPU değeri, 3 işletmecinin ARPU değerlerinin ağırlıklı ortalaması esas alınarak hesaplanmıştır. Avro Kuru her çeyrek için ilgili aylardaki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası günlük döviz satış kurlarının ortalaması kullanılarak hesaplanmıştır. 2015-Q4 için 1 Avro=3,191145 ₺'dir.

4.9 AYLIK KULLANIM MİKTARI (MoU)

MoU, mobil telefon kullanım seviyesinin ölçümünde yaygın olarak kullanılan bir gösterge olup bir abonenin aylık ortalama konuşma süresi olarak tanımlanmaktadır. Şekil 4-33'de mobil işletmecilerin 2015 yılı başından itibaren gerçekleşen - MoU değerleri aylık bazda verilmektedir. Aralık 2015 itibarıyla Turkcell'in MoU değeri 325 dakika, Vodafone'un 453 dakika ve Avea'nın ise 501 dakika olarak gerçekleşmiştir.

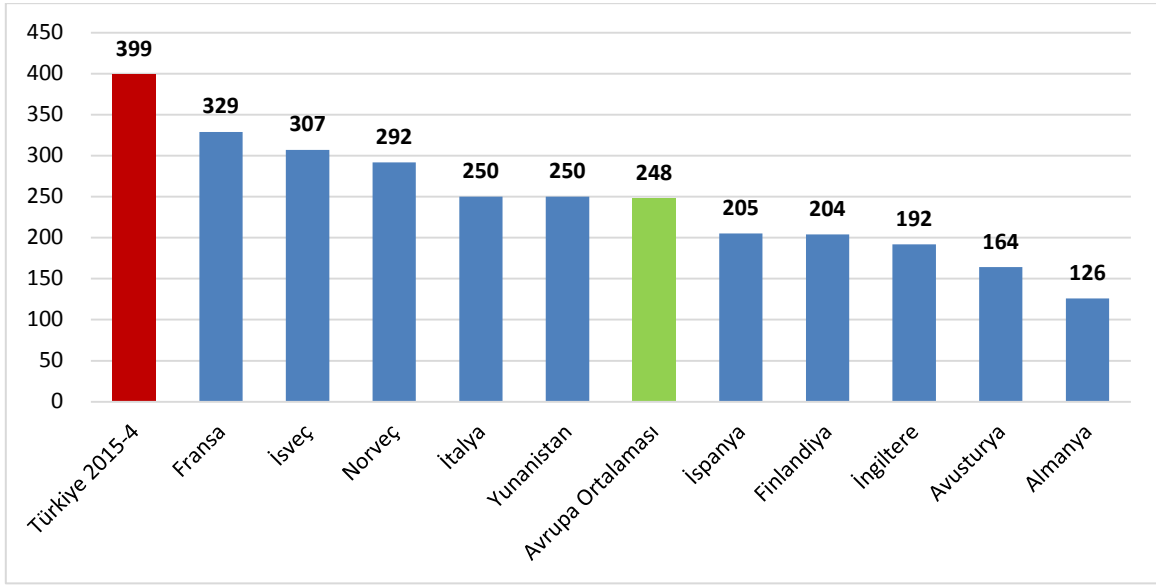
Şekil 4-33 Mobil İşletmeci Bazında MoU Değerleri, dk/ay*

* MoU değerleri aktif kullanıcıların görüşme süresi ortalamasını dakika olarak veren bir değer olduğu için değerler toplam hat sayısından ses hizmetine açık olmayan mobil hatlar (M2M hatları ve mobil bilgisayardan internet hatları gibi yalnızca veri iletmek amaçlı kullanılan hatlar) düşülerek hesaplanmaktadır.

Şekil 4-34'de bazı Avrupa ülkelerinin 2015 dördüncü çeyreğindeki ortalama mobil telefon kullanım süreleri ile Türkiye'deki ortalama mobil telefon kullanım sürelerine yer verilmektedir. 2015 yılı dördüncü çeyreğinde 399 dakika olan ortalama aylık mobil kullanım süresi ile Türkiye, yer verilen Avrupa ülkelerine kıyasla en fazla mobil telefonla görüşme yapan ülke olmuştur.

Şekil 4-34 AB ve Türkiye’de Mobil Abone Başına Ortalama Görüşme, dk/ay

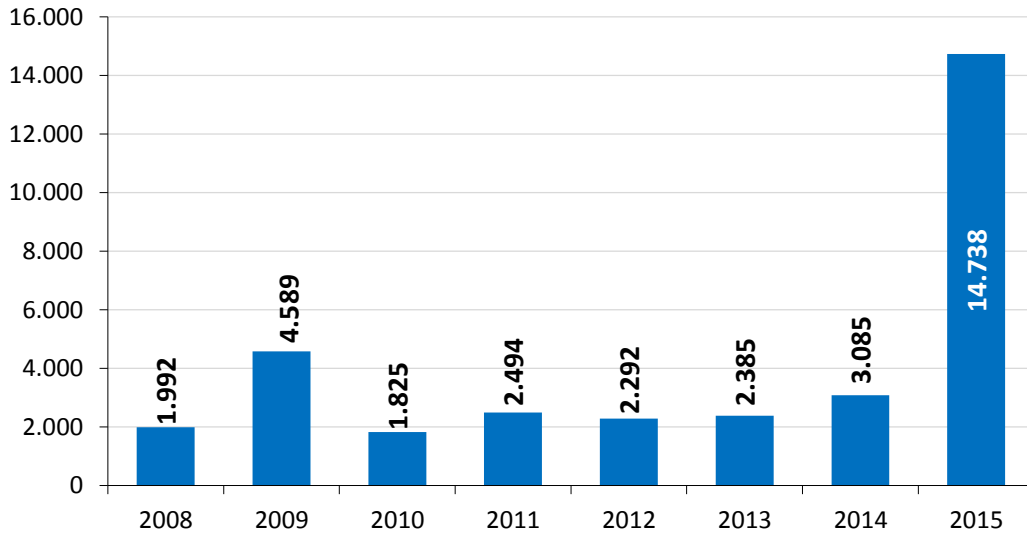
Kaynak: GSMA Intelligence 2015-2. Çeyrek, BTK.

* Önceki çeyrek raporlarında grafikte yer alan Belçika, Hollanda, Portekiz ve İsviçre'nin 2015-1 ve 2015-2. Çeyrek dönemlerine ilişkin verileri kaynak veri tabanında yayımlanmadığından grafikten çıkarılmıştır.

4.10 MOBİL YATIRIM

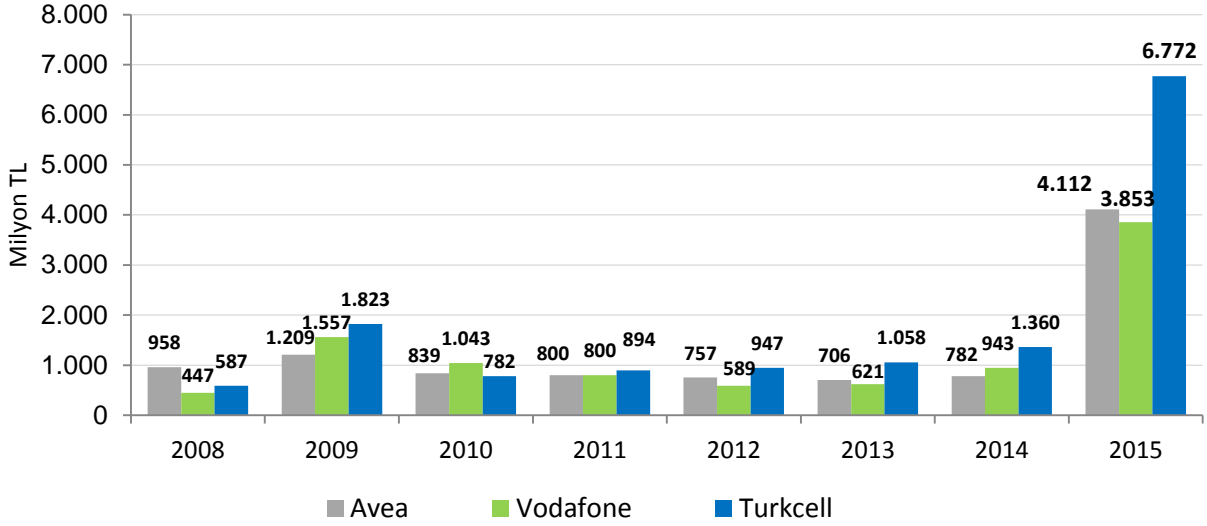
Şekil 4-35'te üç mobil işletmecinin 2008-2015 yılları arasındaki toplam yıllık yatırım bilgilerine yer verilmektedir. 2015 yılı, 4,5G yetkilendirmelerinin de etkisiyle mobil yatırımlar bakımından yaklaşık 14,7 milyar ₺ ile en fazla yatırım yapılan yıl olmuştur.

Şekil 4-35 Yıllık Mobil Yatırım, Milyon ₺

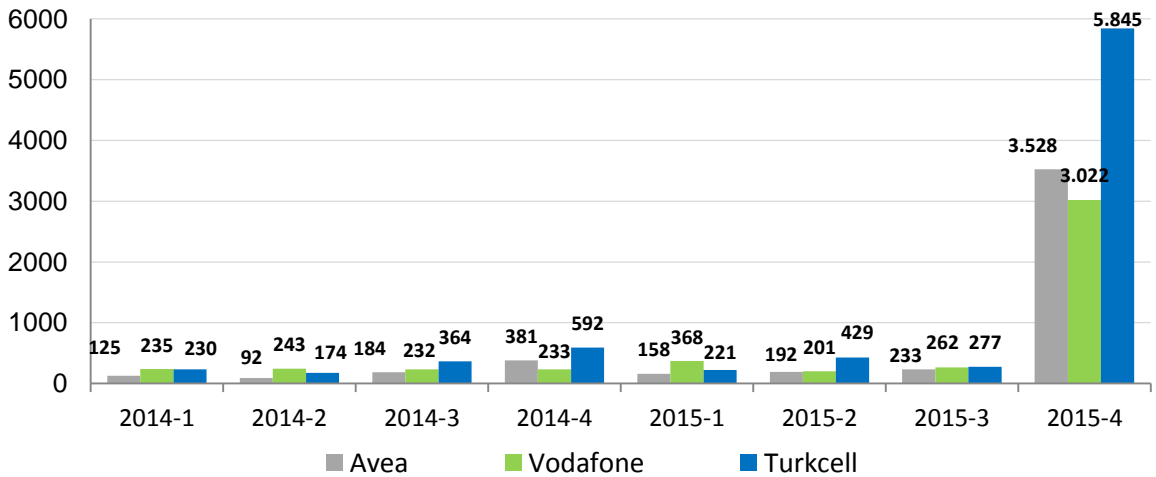
Şekil 4-36'da mobil işletmecilerin gerçekleştirdikleri yıllık yatırım değerlerine yer verilmektedir. 2015 yılında Vodafone 3,85 milyar ₺, Avea 4,11 milyar ₺, Turkcell 6,77 milyar ₺ yatırım yapmıştır²⁰.

Şekil 4-36 İşletmeci Bazında Yıllık Mobil Yatırım, Milyon ₺

Şekil 4-37'da, üçer aylık çeyrek dönemler itibarıyla mobil işletmecilerin yatırım miktarları gösterilmektedir. Buna göre, 2015 yılı dördüncü çeyreğinde Turkcell 5,85 milyar ₺, Avea 3,53 milyar ₺ ve Vodafone 3,02 milyar ₺ düzeyinde yatırım gerçekleştirmiştir.

Şekil 4-37 Üç Aylık Mobil Yatırım, Milyon ₺

²⁰ IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesindeki Avea'nın 954.678.101,00 Avro, Turkcell'in 1.623.460.082 Avro ve Vodafone'un 777.974.460 Avro tutarındaki ihale bedelleri, 26 Ekim 2015 tarihli döviz kuru üzerinden ₺'ye dönüştürülerek 2015-4'üncü dönem yatırım tutarlarına dahil edilmiştir.

5 DİĞER HİZMETLER

5.1 ALTYAPI İŞLETMECİLİĞİ HİZMETLERİ

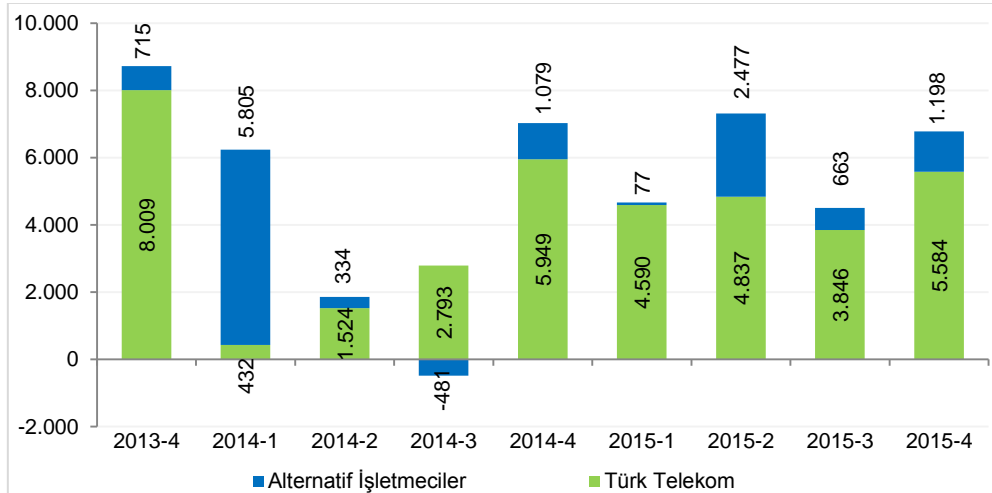
Türkiye’de 17 Şubat 2016 tarihi itibarıyla bildirim kapsamında yetkilendirilmiş 174 adet ve kullanım hakkı kapsamında yetkilendirilmiş 9 adet altyapı işletmecisi bulunmaktadır. Dönemler itibarıyla alternatif işletmecilerin sahip olduğu fiber optik kablo uzunluğuna Çizelge 5-1’de yer verilmektedir. Çizelge 5-1’de yer alan uzunluklar işletmecilerin kendi altyapılarının yanı sıra kiraladıkları omurga ve erişim şebekelerini de kapsamaktadır. 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla alternatif işletmecilerin toplam fiber uzunluğu 56.592 km’dir. Türk Telekom’un ise 211.528 km fiber altyapısı bulunmaktadır. Bunun yaklaşık 124.349 km’si omurga, kalan kısmı erişim amaçlı kullanılmaktadır.

Çizelge 5-1 Alternatif İşletmecilerin Fiber Uzunlukları

Dönemi	Kendisine Ait Toplam Uzunluk	Kiralık Toplam Uzunluk	Omurga Toplam Uzunluk	Erişim Toplam Uzunluk	Genel Toplam Uzunluk (km)
2014-4	40.345	11.831	43.108	9.068	52.176
2015-1 ²¹	39.861	12.392	42.769	9.484	52.254
2015-2	41.295	13.435	44.609	10.121	54.730
2015-3	42.361	13.032	45.007	10.386	55.393
2015-4	43.067	13.525	45.710	10.882	56.592

Şekil 5-1’de, Türk Telekom ve altyapı işletmecilerinin çeyrek dönemler itibarı ile bir önceki döneme göre yaptıkları fiber uzunluklarına yer verilmektedir.

Şekil 5-1 İşletmecilerin Fiber Uzunluklarının Bir Önceki Döneme Göre Artışı (km)

²¹Teknotel Telekomünikasyon ve Tic. AŞ tarafından gönderilen verilerde düzeltme yapıldığından, bilgiler güncellenmiştir.

Çizelge 5-2’de 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla altyapı işletmecilerinin altyapı hizmetinden elde ettikleri net satış gelirlerine göre pazar paylarına yer verilmektedir. Bu verilere göre ilk beş işletmecinin pazar payı %87’yi geçmektedir.

Çizelge 5-2 Alternatif Altyapı İşletmecilerinin Pazar Payları

İşletmeciler	Altyapı İşletmeciliği Hizmeti Net Satışlarına Göre Pazar Payları (%)
Superonline	36,9
Vodafone Net	26,2
Kule Hizmetleri	15,1
MTCTR Memorex	4,9
BT Bilişim	4,3
İş Net	3,8
T-Systems	3,0
AT&T Global	1,5
Turknet	1,4
Mednautilus	1,2
Equant İstanbul	1,1
Doğan TV Dijital	0,2
Diğer	0,5
Toplam	100,0

Çizelge 5-3’te altyapı işletmeci grubuna ilişkin gelir bilgilerine yer verilmektedir. İşletmecilerin son dönemde altyapı hizmetinden elde ettikleri toplam gelir 265,8 milyon ₺ seviyesindedir.

Çizelge 5-3 Alternatif Altyapı İşletmeciliği Hizmetlerine İlişkin Gelirler

Dönemi	Gelir, ₺
2014-4	181.528.123
2015-1	177.774.738
2015-2	183.318.996
2015-3	287.431.701
2015-4	265.878.742

5.2 KABLULU YAYIN HİZMETLERİ

2015 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla Kurumumuzdan Kablolu Yayın Hizmeti (KYH) sunmak üzere yetkilendirilen 24 işletmeci bulunmaktadır. Görev Sözleşmesi kapsamında kablolu yayın hizmeti sunan Türksat’ın 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla toplam kablo TV abone sayısı 1.160.985 olup Teledünya markasıyla

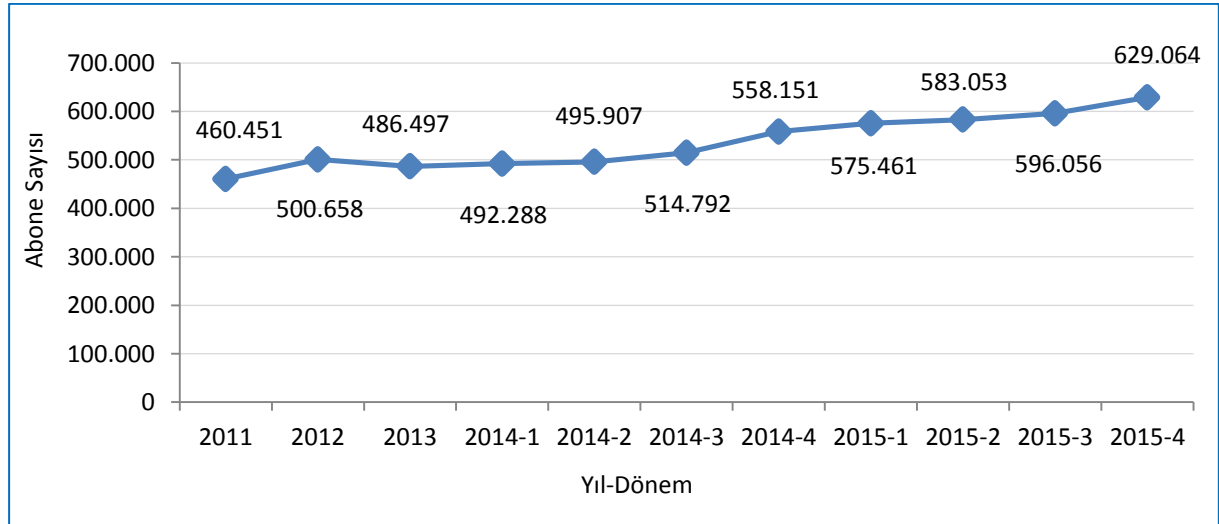
sunulan sayısal kablo TV abone sayısı 798.476 olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, kablo telefon hizmetinden yararlanan 34.806 Türksat abonesi bulunmaktadır (Çizelge 5-4). KYH sunmak üzere yetkilendirilen diğer işletmecilerden TNet 309.223, Superonline ise 223.748 aboneye sadece IPTV hizmeti sunmaktadır.

Çizelge 5-4 Kablolu Yayın Hizmetleri

Dönem	Kablo TV Abone Sayısı	Kablo İnternet Abone Sayısı	Kablo Telefon Abone Sayısı	IPTV Abone Sayısı
2014-1	1.166.268	492.288	43.931	308.315
2014-2	1.150.403	495.907	45.474	303.578
2014-3	1.152.103	514.792	42.882	304.757
2014-4	1.176.126	558.151	40.346	349.561
2015-1	1.170.459	575.461	37.737	380.159
2015-2	1.159.748	583.053	35.523	429.914
2015-3	1.156.133	596.056	36.353	471.345
2015-4	1.160.985	629.064	34.806	532.971

Kablo internet abone sayısının seyri Şekil 5-2'de gösterilmekte olup önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %5,5 artış gösteren kablo internet abone sayısı 629.064'e yükselmiştir.

Şekil 5-2 Kablo İnternet Abone Sayısı

5.3 UYDU HABERLEŞME HİZMETLERİ

Bildirim kapsamında uydu haberleşme hizmetleri sunmak üzere yetkilendirilmiş işletmeciler 2015 dördüncü çeyreği itibarıyla 10.441 aboneye uydu yer istasyonları üzerinden hizmet sunmaktadır.

Uydu haberleşme hizmeti sunan işletmecilerin abone ve gelir bilgilerine Çizelge 5-5'te, söz konusu işletmecilerin abone sayılarına göre pazar paylarına ise Çizelge 5-6'da yer verilmektedir. Bu hizmete ilişkin toplam gelir 2015 yılı dördüncü çeyreği için yaklaşık 86,3 milyon ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir.

Çizelge 5-5 Uydu Haberleşme Hizmetlerine İlişkin Abone Sayısı ve Gelir

Dönem	Abone Sayısı	Gelir, ₺
2014-1	10.506	64.058.866
2014-2	10.629	67.717.903
2014-3 ²²	10.799	60.301.508
2014-4	10.870	89.046.099
2015-1	11.048	85.567.472
2015-2	11.050	91.223.658
2015-3	12.009	95.412.128
2015-4	10.441	86.335.030

Bu alanda hizmet sunan işletmecilerin abone sayısına göre pazar payları incelendiğinde Eser Telekom'un payının %44,1 olduğu, onu sırasıyla Superonline, İş Net ve Türksat'ın izlediği görülmektedir.

Çizelge 5-6 Uydu Haberleşme Hizmeti İşletmecilerinin Abone Sayısına Göre Pazar Payları, %

İşletmeci	2014-1	2014-2	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4
Eser Telekom	40,6	39,6	40,2	38,7	39,1	40,1	37,7	44,1
Superonline	15,9	18,0	17,9	18,4	18,2	18,9	18,0	20,7
İş Net	26,2	25,3	24,2	24,5	24,4	22,7	19,2	15,5
Türksat	8,0	7,7	7,8	8,6	8,3	8,6	8,0	9,5
Diğer	9,3	9,4	9,9	9,8	10,0	9,7	17,1	10,2

5.4 UYDU PLATFORM HİZMETLERİ

Uydu platform hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerden Digital Platform Teknoloji Hizmetleri AŞ (Digitürk), Doğan TV Digital Platform İşletmeciliği AŞ (D-Smart), Platformturk Dijital Platform Hizmetleri AŞ (Filbox) ve TTNET AŞ (Tivibu) isimli işletmeciler aktif olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu işletmecilerin abone ve kullanıcı sayıları; "imzalanan abonelik sözleşmesi sayısı", "imzalanan abonelik sözleşmesi ile hizmet alan kullanıcı sayısı" ve "ödemeli TV abone sayısı" olmak üzere üç alt kırılım halinde yurtiçi ve yurtdışı ayrımında Çizelge 5-7'de gösterilmektedir. Ayrıca, uydu platform hizmetleri kapsamında elde edilen aylık

²² İşletmecilerden gelen düzeltme doğrultusunda 2014-3. Çeyrek verisi gelir kalemi güncellenmiştir.

dönemsel gelirler ile bağlantı/kurulum, hat tesisi, iptal, nakil vb. işlemlerden elde edilen gelirlerin toplamına da yurtiçi/yurtdışı ayrımında Çizelge 5-8'de yer verilmektedir.

Çizelge 5-7 Abone ve Kullanıcı Sayıları

			2014-1	2014-2	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4
DİGİTÜRK	Yurtiçi	Abonelik Sözleşmesi Sayısı*	2.666.395	2.655.593	2.714.626	2.725.837	2.623.028	2.573.181	2.625.195	2.546.862
		Kullanıcı Sayısı**	2.956.344	2.957.205	3.019.947	3.032.761	2.931.394	2.891.305	2.944.664	2.869.995
		Ödemeli TV Abone Sayısı***	2.861.141	2.868.398	2.938.414	2.942.643	2.916.435	2.881.212	2.936.493	2.856.268
	Yurtdışı	Abonelik Sözleşmesi Sayısı*	83.070	80.809	81.323	80.042	79.046	77.800	81.321	78.597
		Kullanıcı Sayısı**	348.176	319.128	296.517	294.309	303.765	302.890	304.364	305.854
	D-SMART	Yurtiçi	Abonelik Sözleşmesi Sayısı*	1.644.249	1.656.836	1.682.406	1.700.453	1.707.322	1.702.560	1.685.130
Kullanıcı Sayısı**			1.649.191	1.669.284	1.708.716	1.730.236	1.737.340	1.734.322	1.724.633	1.701.540
Ödemeli TV Abone Sayısı***			1.032.710	1.018.799	1.036.999	1.048.960	1.046.903	1.028.379	1.000.701	972.810
Yurtdışı		Abonelik Sözleşmesi Sayısı*	33.754	34.945	35.332	35.330	35.081	8.858	7.006	5.097
		Kullanıcı Sayısı**	33.773	34.945	35.546	35.544	35.295	8.858	7.006	5.097
FİLBOX		Yurtiçi ²³	Abonelik Sözleşmesi Sayısı*	-	361	1.110	3.125	4.880	7.627	10.418
	Kullanıcı Sayısı**		-	361	1.110	3.125	4.880	7.627	10.418	18.978
	Ödemeli TV Abone Sayısı***		-	361	1.110	3.125	4.880	7.627	10.418	18.978
TİVİBU	Yurtiçi	Abonelik Sözleşmesi Sayısı*	-	-	-	-	-	-	46.410	74.751
		Kullanıcı Sayısı**	-	-	-	-	-	-	46.410	74.751
		Ödemeli TV Abone Sayısı***	-	-	-	-	-	-	46.410	74.751

* Abonelik Sözleşmesi Sayısı; abonelerle imzalanan sözleşme sayısını ifade etmektedir.

** Kullanıcı Sayısı; imzalanan abonelik sözleşmesi sayısı ile abonelik sözleşmeleri kapsamında kullanıcı sayısının belirtildiği ve belirtilen bu kullanıcıların ayrı ayrı faturalandırıldığı kullanıcı sayısının toplamını ifade etmektedir.

*** Ödemeli TV Abone Sayısı; işletmeciler ile ekonomik anlamda ilişki halinde bulunan ücretli tüketici (abone) sayılarını ifade etmektedir.

²³ İşletmeciden gelen bilgi güncellemesi sebebiyle, işletmecinin 2015-2. Çeyrek verisi güncellenmiştir.

Çizelge 5-8 Uydu Platform Hizmeti Gelirleri, ₺

	2014-1	2014-2	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4
Yurtiçi Toplam Gelir	342.470.368	361.065.995	332.119.108	386.462.478	392.887.838	379.003.014	379.643.868	468.188.803
Yurtdışı Toplam Gelir	624.160	727.022	686.626	663.033	568.846	576.189	559.613	608.596

5.5 GMPCS HİZMETLERİ

2015 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla yetkilendirilmiş 7 işletmeciden 3 tanesi aktif olarak GMPCS mobil telefon hizmeti sunmaktadır. Söz konusu hizmete ilişkin üç aylık gelir ve abone bilgilerine Çizelge 5-9'da yer verilmektedir. Bu hizmet grubunda toplam abone sayısı 2015 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla 7.829'dur. GMPCS hizmetlerine ilişkin gelir bu dönemde yaklaşık 4 milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 5-9 GMPCS Hizmetine ilişkin Abone Sayısı ve Gelirler

Dönem	Abone Sayısı	Gelir, ₺
2014-1	6.082	2.143.905
2014-2	6.087	3.755.230
2014-3	6.164	2.227.269
2014-4	6.230	5.002.309
2015-1	6.230	2.163.121
2015-2	6.244	2.085.250
2015-3	6.338	1.908.760
2015-4	7.829	4.053.900

Bu alanda faaliyet gösteren işletmecilerin abone sayısına göre pazar paylarına bakıldığında Teknomobil'in pazar payının %70,9, Globalstar'ın pazar payının %25,9 ve Mobilkom'un pazar payının %3,2 olduğu görülmektedir.

Çizelge 5-10 GMPCS İşletmecilerinin Pazar Payları, %

İşletmeci	2014-1	2014-2	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4
Teknomobil	65,4	65,7	65,8	66,4	66,6	66,3	66,1	70,9
Globalstar	33,2	32,9	32,7	32,2	32,0	32,3	31,7	25,9
Mobilkom	1,4	1,4	1,5	1,4	1,4	1,4	2,2	3,2

5.6 REHBERLİK HİZMETLERİ

Rehberlik hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiş işletmecilerden 9 adedi aktif olarak faaliyet göstermektedir. Bu işletmecilerin 2015 yılı dördüncü çeyreğinde toplam çağrı

sayısı 6.130.254 olup toplam çağrı süresi 10.093.766 dakikadır. 2015 yılı dördüncü çeyreğinde 11.471.828 adet isim ile sorgulama, 2.484.982 adet de numara ile sorgulama yapılmıştır. Yapılan sorgulamaların 8.287.326 adedinde bireysel numara ve 5.563.164 adedinde kurumsal numara sorgulanmıştır.²⁴ Rehberlik hizmeti sunan işletmecilerin üç aylık gelirleri ise yaklaşık 20 milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir (Çizelge 5-11).

Çizelge 5-11 Rehberlik Hizmetleri²⁵

Dönem	Çağrı Sayısı	Çağrı Süresi (Dakika)	İsim İle Sorgulama Sayısı	Numara İle Sorgulama Sayısı	Bireysel Numara Sorgulama Sayısı	Kurumsal Numara Sorgulama Sayısı	Gelir (₺)
2015-1	8.312.524	13.213.921	13.922.110	2.788.495	9.222.156	7.081.890	17.982.552
2015-2	7.610.163	12.219.577	12.854.152	2.461.797	8.775.021	6.232.480	18.334.603
2015-3	7.208.801	11.604.322	12.622.155	2.758.162	8.802.136	6.222.336	18.625.267
2015-4	6.130.254	10.093.766	11.471.828	2.484.982	8.287.326	5.563.164	20.052.948

Çizelge 5-12'de rehberlik hizmeti işletmecilerinin çağrı sayısına göre pazar paylarına ve ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. Rehberlik hizmetlerinde BN Telekom'un çağrı sayısına göre pazar payı %85 olup onu sırasıyla 11818 Rehberlik, Plus Telekom, Jan İletişim, Infoline, Callturk, Mega ve Rehberlik Hizmetleri Servisi izlemektedir.

Çizelge 5-12 Rehberlik Hizmeti İşletmecilerinin Pazar Payları

İşletmeci	%	Ortalama Çağrı Süresi (dk)
BN Telekom (11880 – 11810 -11844)	85	1,5
11818 Rehberlik (11818-11820) ²⁶	10	2,2
Plus Telekom (11870 – 11890 – 11899)	2,5	2,9
Jan İletişim (11860)	1,1	1,9
Infoline (11824)	0,5	0,9
Callturk (11858)	0,3	2,3
Mega (11881-11883)	0,2	1,9
Rehberlik Hizmetleri Servisi (11819-11850)	0,1	1,3

²⁴ Numara ile sorgulamada bireysel/kurumsal numara ayrımı yapamayan işletmecilerin verileri bireysel numara sorgulama olarak kabul edilmiştir.

²⁵ 2015 yılı ikinci çeyreğinde Calltürk tarafından yapılan veri güncellemesi nedeniyle, Çizelge'de güncelleme yapılmış, ayrıca, 2015 yılı ilk çeyrektekenden itibaren, numara ve isim ile sorgulama bilgilerinde, kullanıcıların telefonla, SMS'le veya internetle sorgulama sayıları dikkate alınmıştır.

²⁶ Assist 21/07/2014 tarihinden itibaren faaliyetlerini 11818 Rehberlik'e devrettiğinden bu iki işletmeciye ait veriler 11818 Rehberlik başlığı altında gösterilmiştir.

5.7 ORTAK KULLANIMLI TELSİZ HİZMETLERİ (OKTH)

2015 yılı dördüncü çeyreği itibarı ile kullanım hakkı kapsamında ortak kullanımlı telsiz hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiş 82 adet işletmeci bulunmaktadır. OKTH işletmecilerinin abone sayısı, kullanıcı sayısı ve gelir bilgilerine Çizelge 5-13'te yer verilmekte olup toplam abone sayısı 2.799, kullanıcı sayısı 97.984 ve bu hizmetlerden elde edilen gelir yaklaşık 5,1 milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 5-13 OKTH Hizmetleri

Dönem	Abone Sayısı	Kullanıcı Sayısı	Gelir, (₺)
2014-4	2.555	76.955	3.960.873
2015-1	2.653	85.582	5.398.125
2015-2	2.710	89.043	3.780.333
2015-3	2.777	95.981	3.817.140
2015-4	2.799	97.984	5.063.303